

Liahona

**Unsaon sa Pag-establisar og
Giambitan nga Panglantaw
nga Makabayaw sa Imong
Pamilya, p. 28**

Ang Pagsusi sa mga Taktika ni
Satanas nga Ipakita ang Dautan nga
Maayo, p. 18

Joseph Smith: "Unsa nga Simbahan
ang Akong Pasakupan?" p. 34

Mga Sister sa Relief Society: Sa
Unsang Paagi Kami Nag-amuma sa
Usag Usa, pp. 7, 8, 10

“WALA MAGPAKAHILUM
ANG DIOS! GIHIGUGMA NIYA
ANG IYANG MGA ANAK.

**WALA KITA NIYA
PASAGDI NGA
MAGLATAGAW RA SA
KANGITNGIT.”**

PRESIDENTE DIETER F. UCHTDORF

Gikan sa Mensahe sa Unang Kapangulohan, pahina 4.

- 34 Mga Santos: Ang Sugilanon sa Simbahan—Kapitulo 2: Paminaw Kaniya**
“Usa kadto ka buntag nga matahum, maayo nga panahon, sayo sa tingpamulak . . .”

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Sa Pulpito: Ang mga Visiting Teacher mga Representate sa Dios**
Ni Alice C. Smith

- 10 Pagserbisyo sa Simbahan: Diin Atong Makita ang Kahupayan**
Ni Nettie H. Francis

- 12 Notebook sa Komperensya sa Oktubre 2017**

- 14 Unsa ang Atong Gituohan: Ang Hinungdan sa Atong Paglaum**

- 16 Mga Pagpamalandong: Pagsubang sa adlaw**
Ni Don Jensen

- 38 Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo: Christian Karlsson**

- 40 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**

- 80 Hangtud sa Sunod Natong Panagkita: Himoon Niya nga Magaan ang Atong Gipas-an**
Ni Elder Robert D. Hales

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapanguloan: Ang Pulong sa Dios Ngadto sa Iyang mga Anak**
Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 7 Mga Baruganan sa Visiting Teaching: Mag-ampo nga Litu-kon ang Ngalan sa Matag Sister**

SA HAPIN
Gilitratohan ni Christina Smith.

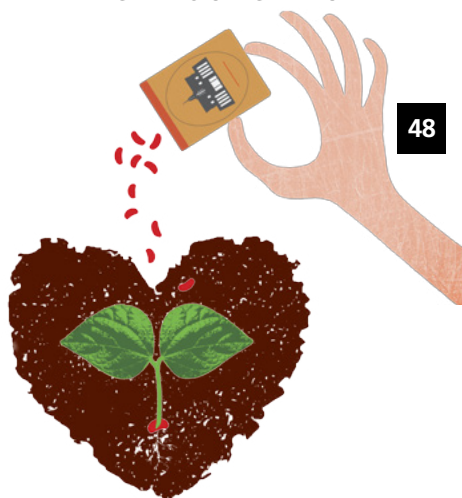
LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 18 Kon Ipakita ang Dautan isip Maayo ug Ipakita ang Maayo isip Dautan**
Ni Elder Quentin L. Cook
Usa sa pinakaepektibong hinagiban sa kaaway sa paglingla mao ang pag-usab sa naandan aron mahatagan og sayop nga paghulagway ang mga panalangin sa pagpakabuhi sa ebanghelyo.

- 26 Ang biyahe latas sa Karaang Tabernakulo**
Ang simbolismo sa tabernakulo makatudlo kanato mahitungod sa atong panaw balik sa presensya sa Dios.

- 28 Pamilya: Ang Tuburan sa Kalipay**
Ni Elder Erich W. Kopischke
Makapalambo kita og panglantaw para sa atong mga pamilya ug makab-ot ang malungtaron nga kalipay.

Kini nga isyu giandam na sa wala pa maorganisar pag-usab ang Unang Kapanguloan.

48

44 Gikan sa Baybayon ngadto sa Laing Baybayon: Ang Among Biyahe Padulong sa Templo

Ni Efraín Rodríguez

Pinaagi sa kasamok sa politka ug tadtas sa liboan ka mga kilometro, nakita namo ang kamot sa Dios nga miabli sa tanang pultahan aron among maabut ang templo.

48 Ang Pagtisok og mga Binhi sa Ebanghelyo sa Kasingkasing sa Akong Mama

Ni Sonia Padilla-Romero

Daw nahurot na nako og gamit ang tanang taktika sa pagtudlo sa akong mama sa ebanghelyo, apan sa katapusan natandog ra ang iyang kasingkasing.

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timailhan: Unsa nga subject sa eskwelahan ang ganahan kaayo nimo?

50 Si Jesus Mao ang Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Propeta sa Ulahing mga Adlaw

54 Mga Kamatuoran mahitungod ni Jesukristo, Mga Kamatuoran mahitungod Kanimo

Ni David A. Edwards

Ang sugo sa Manluluwas sa pagkahimong sama Kaniya dili lang kay posible; kondili hingpit gayud kini nga makab-ot.

56 Sunda ang Propeta

Ni Elder Claudio R. M. Costa

Dihang nahibaloan nako nga propeta si Joseph Smith, kinahanglan duna koy buhaton bahin niini. Ug mipanalangin kana sa tibuok nakong kinabuhi.

60 Ang Pamaagi sa Pagpasaylo sa Akong Kaugalingon

Ni Madison Child

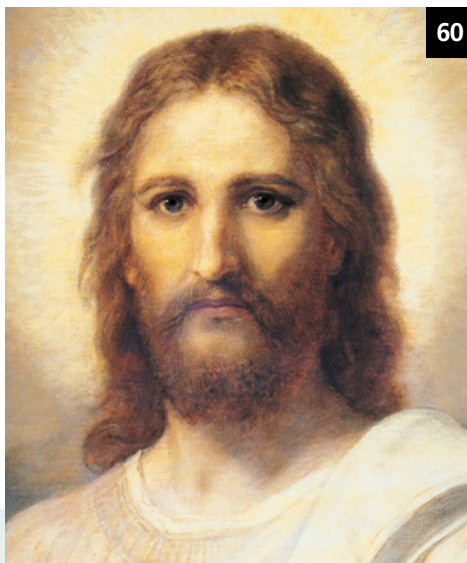
Sa katapusan akong nakat-unan nga kon mosalig kita ni Jesukristo ug sa Iyang grasya, mapasaylo kita ug makapasaylo sa atong kaugalingon.

62 Poster: Ang Gahum sa Manluluwas sa Pagtubos

63 Mubo ug Direkta

Unsaon nako sa pagkahibalo nga ang akong paghinulsol hingpit na? Unsaon nako sa pagkahibalo nga eksakto ang akong pagpili og mahimong kapikas?

64 Atong Luna

60

76

66 Ipadan-ag ang Imong Kahayag: Andam nga Motabang!

Mamahimo akong kahayag sa uban pinaagi sa pagserbisyo, misyonaryo nga buhat, ug pag-ampo.

68 Ang Gipili nga Pagsulat

Ni Justina Lichner

Dili ka makapili sa kanunay kon asang dapita ka batid, apan pwe-de kang mopili kon unsaon nga tinuoray kang makapaningkamot.

70 Igsoon sa Kanunay

Ni Jordan Wright

Gumikan kay na-sealed ang among pamilya sa templo, magkauban kami sa hangtud, bisan unsay mahitabo.

72 Ang mga Apostoles Nagpamatuod kang Kristo: Siya Buhi!

Ni Elder M. Russell Ballard

73 Makabasa Ko sa mga Kasulatan: Ang Pakigsaad sama kang Abraham

74 Musika: Getsemani

Ni Melanie Hoffman

76 Mga Istorya sa Kasulatan: Noe

Ni Kim Webb Reid

79 Koloranan nga Pahina: Ang Langitnong Amahan Kanunayng Motuman sa Iyang mga Saad

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson,
Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook,
D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband,
Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Hugo E. Martinez

Luyo-luyo sa mga Editors: Randall K. Bennett,
Carol F. McConkie

Mga Advisor: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordon, LeGrand R. Curtis Jr., Edward Dube, Sharon Eubank, Donald L. Hallstrom, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Assistant sa Publikasyon: Francisca Olson

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson,
David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H.
Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal,
Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk,
Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy
Anne Selu, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,
Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green,
Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy,
Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Rachel Smith,
Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G.
Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy K. Barker

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa Dateline Philippines sa Liahona, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Palihug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon. Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon palihug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1-800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1-800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2018 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa Liahona alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

March 2018 Vol. 21 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

ANAA PAY DAGHAN ONLINE [SA INTERNET]

Basaha ang mga artikulo ug
pagsumiter og imong kaugalingon sa
liahona.lds.org

Pangita og mga mensahe nga
makapadasig, nga ikapaambit
(sa Iningles, Portuguese, ug Spanish) sa
facebook.com/liahona

Pagpadala og feedback sa
liahona@ldschurch.org

Pag-subscribe sa store.lds.org
O bisitaha ang distribution center,
hangyoa ang mga lider sa ward,
o tawag sa 1-800-537-5971
(U.S. ug Canada)

IMGA ICON GIKAN SA GETTY IMAGES

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Ang mga numero nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Calling sa Simbahan,
mga, 10, 41

Family history, 38, 40, 64
Jesukristo, 14, 28, 34, 50,
54, 60, 62, 72, 74, 80

Joseph Smith, 34

Kabubut-on, 18, 63, 68

Kalisdanan, 12

Kamatayon, 16, 70

Kaminyoon, 18, 28, 44, 63

Kasulatan, mga, 73

Kinatibuk-ang kompe-
rensyang, 4, 12

Langitnong Amahan, 4,
34, 42, 79

Misyonaryo nga buhat,
48, 64, 66

Pag-ampo, 4, 7, 34, 42,
43, 63, 64, 66

Paghinulsol, 60, 63

Pagkamapainubsanon,
10, 34

Pagpaaktibo, 41

Pagpahiuli, 4, 34

Pagpamatuod, 50, 72

Pag-ula, 10, 12, 50, 54,
60, 62, 63, 74, 80

Pakigsaad, mga, 73

Pamilya, 18, 28

Panalapi, mga, 20

Plano sa kaluwasan, 14,
16, 18, 50, 60, 70

Propeta, mga, 50, 56, 76

Pulong sa Kaalam, 18

Serbisyo, 8, 10

Templo, mga, 44, 48

Visiting teaching, 7, 8

**Ni Presidente
Dieter F. Uchtdorf**

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

ANG PULONG SA DIOS NGADTO SA IYANG MGA ANAK

Gisultihan kita sa mga kasulatan nga ang unang butang nga gihimo sa Dios human sa paglalang sa lalaki ug babaye mao ang pagpakig-istorya kanila.¹ May importante siyang impormasyon ug bililhong mga instruksyon nga ihatag kanila. Ang Iyang tuyo dili aron mabudlay o mabalaka sila apan sa paggiya kanila ngadto sa kalipay ug mahangturong himaya.

Ug kadto sinugdanan lamang. Sukad niadtong adlaw, padayon ang Ginoo sa pagpakigsulti sa Iyang mga anak. Napreserbar ang Iyang mga pulong, nga gibahandi, ug gitun-an sa iyang mga disipulo sa tanang henerasyon. Gita-hud kini niadtong nagtinguha nga masayud sa kabubut-on sa Dios, ug nagsaksi kini sa kamatuoran nga “ang Ginoo-dios dili magbuhat sa bisan unsa, gawas kon ang iyang tinago ipadayag niya sa iyang mga alagad ang mga manalagna.”²

Mao na kini ang sundanan sukad pa sa sinugdanan sa panahon, ug ang sundanan nagpadayon karon. Dili lang kini usa ka maanindot nga sugilanon sa Biblia; estabilisado kini nga pamaagi sa Dios sa pagsulti sa importanting mga mensahe ngadto sa Iyang mga anak. Mopatubo siya og mga tawo gikan sa atong taliwala, tawagon sila nga mahimong mga propeta, ug mohatag kanila og mga pulong nga isulti, diin kita gidapit nga “[mo]dawat, ingon og gikan sa [Iyang] kaugalingon nga ba-ba.”³ Mipahayag ang Manluluwas nga, “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra.”⁴

Usa kini sa labing mahimayaon, makadasig, ug malau-mong mga mensahe sa Pagpahiuli—wala magpakahilum ang Dios! Gihigugma Niya ang Iyang mga anak. Wala kita Niya pasagdi nga maglatagaw ra sa kangitngit.

Kaduha matag tuig, sa Abril ug sa Oktubre may oportunidad kita nga makapaminaw sa tingog sa Ginoo pinaagi sa Iyang mga sulugoon sa talagsaon nato nga mga kinatibuk-ang komperensya.

Akong ihatag kaninyo ang personal nakong pagsaksi nga sa layo pa kaayong panahon, sa dili pa moadto sa podium ang usa ka mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya, migahin na siya og labihang paningkamot, pag-ampo, ug pagtuon agig tubag sa assignment nga mamulong. Ang mensahe sa matag komperensya nagrepresentar og dili maihap nga oras sa pagpangandam ug kinasingkasing nga pangaliyupo aron mahibaloan unsay gitinguha sa Ginoo nga madunggan sa Iyang mga Santos.

Unsa kahay mahitabo kon kitang mga tigpaminaw motugbang sa paghimo’g preparasyon sa atong kaugalingon? Sa unsang paagi kaha lahi ang atong paghangop sa kinatibuk-ang komperensya kon gitan-aw nato ang komperensya nga usa ka oportunidad aron makadawat og mga mensahe gikan sa Ginoo mismo? Pinaagi sa mga pulong ug musika sa kinatibuk-ang komperensya, makalaum kita nga makadawat og personal nga mga tubag sa bisan unsang pangutana o problema nga atong gisagubang.

Kon may pagduha-duha kamo kon ang Langitnong Amahan makigsuti ba gayud kaha kaninyo, pahinumdu-man ko kamo sa yano apan mahinungdanong mga pulong nga gikanta sa atong mga bata sa Primary: “[Kamo] anak sa Dios, ug gipadala [kamo] dinhi.” Tuyo Niya ang pagtabang nga makabalik kamo “sa pagpuyo uban niya sa umaabut.”

Kon moduol kamo sa Langitnong Amahan isip Iyang anak, pwede kang mangu-tana Kaniya inubanan sa sin-serong kasingkasing, “Giyahi ko, ubani ko, asa moadto.

ANG PAGTULUN-AN GIKAN NIINI NGA MENSAHE

Atol sa kinatibuk-ang kompe-
rensyang makadawat kita og
personal nga mga tubag sa atong
mga pangutana ug mga prob-
lema kon paminawon nato ang
mga pinili nga sulugoon sa Dios.
Ikonsiderar ang paghisgut sa
mosunod ngadto sa imong mga
gitudloan: Sa unsang paagiha
makapangandam ka sa pagda-
wat og sama nianang mga tubag
atol sa kinatibuk-ang komperen-
syang? Giawhag kita ni Presidente
Uchtdorf nga “magmakugihon
sa pagpangita sa Espiritu sa
kamatuoran.” Unsa kaha ang
buot ipasabut niana, ug unsaon
ninyo sa pag-apil niini sa inyong
pagpangandam? Agig dugang sa
mga panalangin nga gihisgutan
sa Doktrina ug mga Pakigsaad
21:6, unsa nga mga panalangin
ang moabut pa kon mangandam
kamo sa pagpaminaw sa mga
pulong sa Ginoo pinaagi sa Iyang
mga sulugoon? Pwede nimong
dapiton kadtong imong mga
gitudloan nga isulat sa journal
ang unsay gitudlo sa Espiritu
kanila niini nga komperensya.

Unsay buhaton.” Mamulong Siya
kaninyo pinaagi sa Iyang Balaang
Espiritu, ug kamo ra ang magbuot
sa “pagbuhat sa iyang kabubut-on.”
Mosaad ko nga kon buhaton ninyo,
ang “grasya gitagana.”⁵

Ang giya sa Ginoo gikinahanglan
karon nga mas labaw kay sa milabayng
kasaysayan sa kalibutan. Samtang
mangandam kita sa pagpaminaw sa
pulong sa Ginoo, magmakugihon kita
sa pagpangita sa Espiritu sa kamatuoran
aron kon ang Ginoo mamulong pinaagi
sa Iyang mga sulugoon, makasabut
kita, malig-on, ug magmalipayon.⁶

Mopamatuod ko nga “pinaagi sa

pagbuhat niini nga mga butang ang
mga ganghaan sa impyerno dili maka-
buntog batok [kanato]; oo, ug ang
Ginoong Dios mopatibulaag sa mga
gahum sa kangitngit gikan sa [atong]
atubangan, ug mohimo sa mga langit
sa pagkurog alang sa [atong] kaayo-
han, ug himaya sa iyang ngalan.”⁷ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Genesis 1:28.
2. Amos 3:7.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 21:5.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
5. “Ako Anak sa Dios,” *Hymns*, nu. 301; *Song-book sa mga Bata*, 2–3.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 50:21–22.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 21:6.

Pagpangandam sa Pagpaminaw sa Tingog sa Dios

Gipasabut ni Presidente Uchtdorf sa unsang paagi ang unang butang nga gihimo sa Dios human sa paglalang sa lalaki ug babaye mao ang pagpakig-istorya kanila ug paghatag kanila og bililhong impormasyon ug mga instruksyon. Makuha nato ang mao gihapong panalangin diha sa Abril ug Oktubre nga kinatibuk-ang komperensya, kon ang mga lider sa Simbahan mamulong kanato ug mohatag kanato sa tambag nga gusto sa Ginoo nga atong madungog.

Nadungog na ba ninyo ang tingog sa Dios pinaagi sa Iyang mga sulugoon

atol sa kinatibuk-ang komperensya? Mibati na ba mo nga sama og ang usa ka piho nga mensahe mitubag sa pangutana nga inyong gipangita? Sa journal, pwede ninyong isulat ang kasinatian ug sa unsang paagi kini nakatabang ninyo. Dayon pangandami ang pagpaminaw sa tingog sa Ginoo niining umaabut nga komperensya pinaagi sa pagsulat sa imong mga pangutana ug sa pagtuon niini atol sa inyong pagtuon sa kasulatan. Pag-ampo sa Langitnong Amahan, mangayo nga makadawat og mga tubag ug mga panabut atol sa komperensya.

Samtang maminaw kamo sa mga sulugoon sa Ginoo, tutuki ang tinagsa nga mga pag-aghat. Unsay inyong nakat-unan? Sa unsang paagi kamo nadasig aron mag-usab? Isulat kadto nga mga pag-aghat kay kana mao ang Espiritu nga namulong kaninyo!

Hinumdumi sa kanunay nga gihi-gugma kamo sa Langitnong Amahan ug giyahan kamo sa eksaktong direksyon. Samtang maningkamot kamo sa pagpaminaw sa Iyang tingog pinaagi sa Iyang mga sulugoon, mapanalanginan ug malig-on kamo.

MGA BATA

Mangandam alang sa Komperensya!

Gamita kini nga kard aron maandam para sa kinatibuk-ang komperensya. Dad-ang kard atol sa komperensya aron ikasulat nimo unsay imong nakat-unan.

- **Isulat ang imong mga pangutana.**
Naglibug ko mahitungod sa . . .

- **Mag-ampo sa Langitnong Amahan.** Gusto kong matabangan nga makakat-on mahitungod sa . . .

- **Maminaw sa kinatibuk-ang komperensya.**
Nakakat-on ko . . .

Pagtuo, Pamilya,
Kahupayan

Mag-ampo nga Litukon ang Ngalan sa Matag Sister

Ang atong gugma ug inspirasyon bahin sa atong bisitahan motubo kon mapaubsanon kitang mag-ampo para sa matag sister nga litukon ang ilang pangalan.

Usa ka sister misaysay nga atol sa usa ka lisud nga panahon sa iyang kinabuhi, ang tawag sa telepono o yano nga text message sa kasagaran moabut gikan sa iyang mga visiting teacher “ilabi na sa lisud nga mga panahon.” Mura og nahibalo sila sa panahon gayud nga kinahanglan kong madasig. Nahibalo siya nga sila nag-ampo alang niya, atol sa ilang pagbisita ug samtang sila anaa sa ilaha.

Mipaambit ang mga kasulatan og daghang ehemplo bahin sa mga lalaki ug mga babaye nga nag-ampo nga gilitok ang pangalan para sa uban. Apil sa pinakamahinuksugon mao ang amahan ni Alma nga Batan-on. Gisultihan si Alma nga Batan-on sa anghel, giingnan siya nga ang iyang amahan “nag-ampo uban ang hugot nga pagtuo mahitongod kanimo . . . ; busa, tungod niini nga katuyoan ako ania aron sa pagdani kanimo sa gahum ug pagtugot sa Dios, nga ang mga pag-ampo sa iyang mga sulu-goon unta matubag sumala sa ilang hugot nga pagtuo” (Mosiah 27:14).

Ang pag-ampo alang sa usag usa moabli sa atong kasingkasing aron madawat ang mga panalangin nga maoy tinguha sa Ginoo nga ihatag kanato. “Ang tumong sa pag-ampo dili mao ang pag-usab sa kabubut-on sa Dios apan ang pagsiguro sa atong mga kaugalingon ug sa uban sa mga panalangin nga ang Dios andam nang mohatag, apan gihimong kondisyonal sa atong pagpangayo niini.”¹

“Hunahunaa ang atong gitipon nga kalig-on kon ang matag sister adunay sinsero nga pag-ampo matag buntag ug gabii gani, mas maayo pa, mag-ampo sa walay paghunong ingon nga gisugo sa Ginoo,” miingon si Julie B. Beck, kanhi Kinatibukang Presidente sa Relief Society.² Ang pag-ampo para niadtong atong i-visiting teaching makalig-on kanato nga mga indibidwal ug isip mga Santos sa Ulahing Adlaw nga kababayan-an.

Si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, miingon:

“Mag-ampo mo aron mahibalo sa ilang pagbati. . . . Kinahanglan mong masayud unsay gustong ipabuhat sa Dios sa pagtabang nila ug sa paghimo niining tanan, kutob sa inyong mahimo, nga mobati sa gugma sa Dios para kanila.”³

MUBO NGA MGA SULAT

1. Giya sa mga Kasulatan, “Pag-ampo.”
2. Julie B. Beck, “Unsay Labing Maayo nga Mahimo sa Santos sa Ulahing mga Adlaw nga Babaye: Barug nga Lig-on ug Dili Matarug,” *Liahona*, Nob. 2007, 110.
3. Henry B. Eyring, “Ang Priesthood ug ang Personal nga Pag-ampo,” *Liahona*, Mayo 2015, 86.

Ikonsiderar Kini

Unsa ang bag-o lang inspirasyon ug mga ideya ang miabut kanimo samtang nag-ampo ka para sa tinagsa nga mga sister nga imong gi-visit teach?

Pangalagad

Kay sa maghatag og piho nga mensahe, kini nga pahina mo-feature og lain-laing baruganan matag bulan aron pagtabang kanato nga mangalagad sa usag usa sa mas epektibong paagi. Samtang kamo mag-ampo ug mangayo og inspirasyon, mahibaloan ninyo ang spiritwal nga mensahe ug pagserbisyo nga gikinahanglan sa matag sister.

ANG MGA VISITING TEACHER MGA REPRESENTATE SA DIOS

Ni Alice C. Smith

Kini nga bag-ong paagi naghatag og importansya sa kinabuhi sa mahalarong kababayan-an ug sa ilang mga mensahe, gikutlo gikan sa libro nga *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* (2017).

Dihang gisaka ni Jesus ang uga nga kabungturan sa Galilea o gibaktas ang abugon nga kadalanan sa Judea, nakita Niya ang kakabus, mga sakit, mga balatian sa tanang matang. Nakakita siya sa mahinulsulong makasasala ug sa dili mahinusulon. Natagboan niya ang nanag-antus. Ug gumikan niini nga mga kasinatian ug sa lapad Niyang panabut miabut ang manggiloy-on Niya nga pagdapit, “Umari ka kanako.”

Niadlong 1830, mipahayag si Propeta Joseph Smith nga ang Dios mao “gihapon ang dili mabalhinon nga Dios” [D&P 20:17]. Mao nga, dili ika-tingala nga niadtong Hulyo 28, 1843, 16 ka babaye ang napili “nga mangita sa kabus ug sa nanag-antus . . . aron mahupay ang panginahanglan sa tanan.”¹ Dise-sayis dinhi sa kalibutan nga dunay minilyon. Apan kinahanglang dunay sinugdanan. Niadtong 1843, dunay 16 ka visiting teacher; karon [1969], dunay kapin sa 100,000; ugma 200,000; sa adlaw human ugma duha ka milyon.

Pipila ka semanang milabay, nakahimamat ko og buotan nakong higala. Aktibo na siya sa Relief Society sulod sa daghang katuigan. . . . Gipangutana nako siya kumusta na siya sa Simbahan karon. Mabantayan ang iyang paghilom. Dayon, mitubag siya, “Oh, visiting teacher ra man ko.”

Visiting teacher ra! Dihang nagbulag na mi, naghunahuna ko, unsa kahay iyang bation kon ang Manluluwas . . . moingon kaniya, “gusto ko nga mahimo ka nakong representante. Gusto kong sultihan ninyo ang mga kababayan-an nga [inyong bisitahan] nga gihigugma nako sila, nga naghunahuna ko kon unsa ang mahitabo kanila ug sa ilang mga pamilya. Gusto kong kamo ang akong katabang, sa pagbantay niini nga mga sister, sa pag-atiman kanila aron maayo ra ang tanan sa akong gingharian.” Kon magkita kaha mi human sa ingon niana nga miting, lahi na kaha ang iyang tubag? Dili ba Siya mitawag kaniya pinaagi sa Iyang priesthood sama kasigurado nga nagbarug Siya sa iyang presensya?

Pila kaha sa atong mga visiting teacher ang naghunahuna sa ilang kaugalingon nga “visiting teacher ra man ko”?

Ngadto sa visiting teacher gihatag ang dakong responsibilidad sa pagpangita niadtong nanginahanglan. Dugang pa, sultihan niya ang tanang sister nga iyang bisitahan nga may tawo nga naghunahuna ug ang Dios naghunahuna.

. . . Dili angay nga siya ang tawo nga magdali-dali sa katapusang adlaw sa bulan nga, “may pipila ra ko ka minutos—nasayud ko nga nabasa

MAHITUNGOD NI SISTER SMITH

Si Alice Colton
Smith (1913–2006)
migradwar sa Columbia
University niadtong 1934.

Siya ug ang iyang bana, si Whitney, namalhin sa Logan, Utah, USA, niadtong 1946 aron moeskwela sa Utah State University, diin nakakuha og master’s degree sa sociology ug dayon nahimo siyang sakop sa faculty. Isip assistant nga propesor, nagtudlo siya hangtud sa tunga-tunga sa mga tuig sa 1970, dihang ni-resign siya aron madugangan ang iyang pagtutok sa iyang pagserbisyo sa general board sa Relief Society. Gitawag si Sister Smith nga moserbisyo sa general board sa Relief Society niadtong 1964, nga nagserbisyo sulod sa 14 ka tuig. Gidala niya ang lahi nga kaalam ug intelektwal nga panglantaw sa board.

Gikan sa tuig 1960 hangtud sa 1963, nagpuyo ang mga Smith sa Vienna, Austria, diin gitawag sila nga i-establisar ang unang misyon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw diin naa sa Austria ang ulohang buhatan.

Gihatag ni Alice Smith kini nga pakigpulong niadtong Oktubre 1969 sa sesyon sa mga opisyal sa kinatibuk-ang komperensya sa Relief Society; ang punctuation ug pag-capital gi-standardize.

na ninyo ang mensahe ug mas naka-
hibalo mo niini kay nako, ug bisan
pa wala mo magkinahanglan niini.
Kumusta ka, ug magkita ta sa Relief
Society sa sunod semana.” Kinahang-
lan nga ang visiting teacher magbilin
kaniya og gugma nga mopanalangin
sa gibisitahan nga sister ug sa iyang
panimalay. . . .

. . . Matag semana samtang mag-
uswag ang Simbahan, magtubo ang
panginahanglan og mga visiting tea-
cher. . . . Motabang sila sa pagpakig-
bugno sa kamingaw nga midagsang
sa kalibutan ug kawalay pagtagda-
nay sa kasagaran sa dagkong mga
siyudad. Sila ang mangita sa mga

langyaw, sa mga biyuda, sa walay
mga ginikanan, sa mga samaran, ug
sa nangaluya, buot ipasabut mga
sister nga mahunahunaon, mapinang-
gaong pag-amuma. . . . Motabang sila
nga mahupay ang pisikal, emosyunal,
ug mental nga pag-antus. Tabangan
nila ang makasasala ug hupayon
ang nanagsubo. Dad-on nila ang
mensahe sa gugma sa ebanghelyo
ngadto sa atong mga sister sa tibuok
kalibutan. . . .

“Umari kanako, kamong tanan nga
nabudlay ug nabug-atan, ug papahu-
layon ko kamo.

“Isangon ninyo ang akong yugo
diha kaninyo, ug pagtuon kamo

gikan kanako; kay ako maaghub ug
mapaubsanon sa kasingkasing; ug
makakaplag kamog pahulay alang sa
inyong mga kalag.

“Kay masayon ang akong yugo,
ug magaan ang akong luwan” [Mateo
11:28–30].

Panalanginan sa Dios ang mga
visiting teacher. Kay kon molihok ang
tanan, masayon ang yugo ug magaan
ang palas-anon.

. . . Akong pag-ampo nga unta
magpadayon kini. Amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Former Relief Society Handbook, p. 29. Tan-
awa sa *Handbook of the Relief Society of the
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*
(1931), 29.

DIIN ATONG MAKITA ANG KAHUPAYAN

Ni Nettie H. Francis

Ang Relief Society usa ka dapit diin ang mga sister sa tanang sitwasyon makakita ug kinahanglang mahupay samtang nag-amuma sila, nagserbisyo, ug naghigugmaay.

Dihang ang akong pamilya ug ako nagpuyo sa Las Vegas, Nevada, USA, nagserbisyo ko sulod sa panahon nga presidente sa Relief Society sa ward. Maayo og nalipay ko sa akong pakig-uban sa buotang mga sister sa among ward. Ganahan kong magplano og makabayaw nga mga kalihokan, mag-conduct sa Relief Society, motambong og mga miting sa mga lider sa ward, ug magserbisyo sa mga pamilya.

Migahin ko og daghang oras sa pag-adto sa mga balay aron makig-istorya sa mga sister. Gialagaran sab nako ang mga inahan nga nangaluya, nasakit, o nabug-atan—mga sister nga nagkinahanglan og kahupayan, sa espritwal ug sa pisikal. Gibati nako ang kalipay ug ang mga responsibilidad nga akong gikinahanglan gawas sa akong pagkabatan-ong inahan sa unom ka anak.

Sa kalit nausab ang akong kinabuhi.

Gidawat sa akong bana ang promosyon sa trabaho sa lain nga estado. Sulod sa usa ka bulan nag-impaki mi ug gibiyaan ang among balay sa mainit nga Las Vegas ngadto sa gamay nga paabangan nga balay sa bugnaw, nga Casper, Wyoming. Sa mao giha-pong semana sa among pagbalhin,

nahibaloan nako nga mabdos diay ko—og kaluha!

Sa pagkabii sa among pag-abut sa among abanganan nga balay, grabe ang akong sakit. Nahinumdom ko nga nagligid sa higdaanan nga dili hapit makalihok samtang nagtan-aw ko sa akong bana nga nag-atiman sa among mga anak ug nagdiskarga gikan sa among van. Kadto ang sinugdanan sa kinagrabihang pait nga hagit nga pisikal sa akong kinabuhi. Sa misunod nga upat ka bulan, magsigi ko og suka ug daw wala na koy kusog nga moserbisyo sa akong pamilya, pag-atiman sa among mga anak, ug—usahay—sa pag-andam og pagkaon.

Sa naanad na ang akong bana sa bag-o niyang trabaho, naanad sab ko sa among bag-ong lungsod ug gipa-enrol ang upat namo ka anak sa eskwelahan. Ang gamay kaayo namong giabangan nga balay napuno, ug sulod sa pipila ka semana wala namo ablihi ang among mga kinar-ton. Dad-on nako ang nag-eskwela namong mga anak sa gawas matag buntag ug dayon igahin ang akong adlaw sa sopa samtang magdula sa duol ang akong mga gagmay.

Usa ka buntag human ang mga

bata mibiya para moeskwela, mibagting ang doorbell. Ang usa sa gamay nakong anak miabli sa pultahan, ug didto nagbarug ang sister nga sakop sa presidency sa Relief Society sa bag-o namong ward. May gigunitan siyang basket nga may sulod ug kauban niya ang anak niyang babaye. Miadto siya aron iya kong i-welcome sa ward.

Naulaw ko.

Didto ko, naka-pajama pa, naghigda sa sopa nga may balde sa akong tupad. Ang duha nakong wala mag-sinina nga gagmayng anak nagdula sa nagkatag lang nga salog taliwala sa mga karton nga kinahanglan pang habwaon.

MANAA PARA SA USAG USA

"Ang pagka-sister nagpasabut nga anaa kanato ang walay pagkabugto nga

higot. Ang mga sister mag-atiman sa usag usa, magbantay sa usag usa, maghupay sa usag usa, ug anaa alang sa usag usa sa panahon sa kaharuhay ug sa kalisud."

Bonnie L. Oscarson, Kinatibuk-ang Presidente sa Young Woman, "Panag-igsoonay sa Kababayan-an: Nagkinahanglan Gayud Kita sa Usag Usa," *Liahona*, Mayo 2014, 119.

Paglabay sa pipila ka bulan, naka-palit mi og balay nga may igong gidak-on sa nagkadako namong pamilya. Ang lisud nakong pagmab-dos natapos dihang natawo nga duha ka batang matahum. Ug ang mabina-tiong sister sa Relief Society nahimo nakong suod nga higala ug padayon nga milig-on ug midasig kanako pinaagi sa iyang pagpamatuod ug ehemplo. Sa kasagaran sa lisud nga kabuntagon akong mapamalandungan kadtong unang pagbisita ug mobati sa pasalamat nga iyang gituman ang iyang calling.

Mopamatuod ko nga kitang "tanang mga makililimos" sa atubangan sa Dios (tan-awa sa Mosiah 4:19). Ang atong mga kahintang posibling mau-sab bisan kanus-a, maghatud kanato ngadto sa bag-ong kahibalo sa kadako sa atong panginahanglan sa atong Amahan—ug niadtong moserbisyo kanato para Kaniya. Nahibalo na ko karon kaysa kaniadto nga ang Relief Society mao ang dapit diin ang mga sister sa tanang kahintang makakita ug kinahanglang makakita og kahupayan samtang nag-amuma sila, nagserbisyo, ug naghigugmaay sa usag usa. ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Kining buotan nga sister misulod ug gipahimutang ang iyang basket sa may lamesa. Dayon milingkod siya sa nagkatag namong sala ug nakig-istorya nako—nangutana mahitungod nako ug sa among pamilya.

Dihang nag-istorya mi, gibati nako ang pagpaubos. Bulan pa lang ang milabay, ako ang naa sa iyang posisyon, namisita og mga tawo ug nag-tanyag og tabang. Karon nabali ang panahon. Nagligid ra ko sa nagkatag nga balay nga anaa sa labihang panginahanglan og kahupayan. Nagsubo ko, nabug-atan, ug nag-atubang og sitwasyon nga sobra sa akong makaya. Usa na ko niadtong mga sister nga nagkinahanglan og tabang. Ang Ginoo

sa diha-diha ug sa malampusong paagi mipahinumdong kanako nga gikinahanglan nako Siya ug ang tabang nga gitanyag sa Iyang mga sulugoon.

Human sa iyang pagbiya, ang pagtan-aw sa iyang pang-welcome nga basket nga naa sa lamesa naghatag kanako og kahupayan ug kahayag. Atol sa misunod nga pipila ka semana, gitagamtan nako ang mga sulod sa basket ug mapasalamaton sa malambo-on namong paghigalaay sa balik-balik niyang pagbisita, nagtanyag og tabang ug suporta adtong mga panahona sa mga bulan nga malisud. Nakaangkon ko og bag-ong pasalamat tungod sa paglaum ug kahupayan nga mahimo sa usa ka sister ngadto sa lain.

NOTEBOOK SA KOMPERENSYA SA OKTUBRE 2017

“Unsa nga Ako ang Ginoo namulong, Ako namulong; . . . bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra” (D&P 1:38).

Samtang kamo magribyu sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2017 inyong magamit kining mga pahina (ug mga Notebook sa Komperensya sa umaabut nga mga isyu) aron sa pagtabang kaninyo sa pagtuon ug paggamit sa bag-o nga mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan.

DOKTRINA NGA GIHATAGAN OG GIBUG-ATON

Sagradong Panahon ug Luna

Ang adlaw nga Igpapahulay ug ang templo maoy *sagrado nga panahon* ug *sagrado nga luna* nga piho nga gilahi alang sa pagsimba sa Dios ug sa pagdawat ug paghinumdom sa Iyang bililhon ug dagko uyamot nga mga saad ngadto sa Iyang mga anak. Sama sa giestablisar sa Dios, ang nag-unang mga katuyoan niining duha ka balaanong tinubdan sa tabang pareha gayud: aron kusganon ug balik-balik nga itutok ang atong atensyon diha sa atong Langitnong Amahan, sa Iyang Bugtong Anak, sa Espiritu Santo, ug sa mga saad nga may kalabutan sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa gipahiuli nga ebanghelyo sa Manluluwas.

“Sa importanting paagi, ang usa ka panimalay kinahanglang maoy pinaka-maayong kombinasyon sa *panahon ug luna* diin ang mga indibidwal ug mga pamilya sa labing epektibong paagi mahinumdom sa dagko ug bililhong mga saad sa Dios.”

Elder David A. Bednar of the Quorum of the Twelve Apostles, “Bililhon ug Dagko Uyamot nga mga Saad,” *Liahona*, Nob. 2017, 92–93.

ANG ATONG BALAA-NONG BILI

Ang Espiritu momatuod sa matag usa nato sa atong balaanong bili. . . .

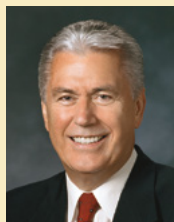
“Tuguti ko sa pagpasabut sa panginahanglan sa paghatag og kalainan tali sa duha ka kritikal nga mga pulong: *bili* ug *katakus*. Dili kini pareha. Ang espirituhanong *bili* nagpasabut sa paghatag og bili sa atong kaugalingon sama sa paghatag og bili sa Langitnong Amahan, dili sama sa paghatag og bili kanato sa kalibutan. Ang atong bili natino na sa wala pa kita moanhi niini nga yuta. . . .

“Sa laing bahin, ang *katakus* makab-ot pinaagi sa pagkamasulundon. Kon makasala ta, dili kaayo ta takus, apan dili gyud nga wala na tay bili! Magpadayon ta sa paghinulsol ug maningkamot nga mahisama ni Jesus uban sa atong bili nga bug-os. . . . Bisan unsa pa, kita bililhon kanunay sa mga mata sa atong Langitnong Amahan. . . .

“. . . Kon ang gugma nga atong gibati alang sa Manluluwas ug sa unsay Iyang gibuhay alang nato mas dako pa kay sa enerhiya nga atong gihatag sa mga kahuyang, pagduha-duha, o dili maayong kinaiya, nan motabang Siya nato nga mabuntog ang mga butang nga nakaingon sa pag-antus sa atong kinabuhi. Luwason kita Niya gikan sa atong mga kahuyang.”

Joy D. Jones, Kinatibuk-ang Presidente sa Primary, “Bili nga dili Masukod,” *Liahona*, Nob. 2017, 14, 15.

Sa pagbasa, pagtan-aw, o pagpaminaw sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya bisitaha ang conference.lds.org.

HINUMDUMI KON SI KINSA KA

"Hinumdumi nga kamo sakop sa halang-dong balay sa gingharian sa Dios, [mga anak nga lalaki] mga anak nga babaye sa Langitnong mga Ginikanan, kinsa naghari sa tibuok uniberso.

"Aduna kamoy potensyal nga mahimong sama sa Dios. Duna kamoy talagsaong mga gasa nga gikan sa inyong espirituhanong pagkalalang ug napa-lambo atol sa dako kaayong panahon sa inyong premortal nga kinabuhi. Kamo anak sa atong maloloy-on ug walay katapusan nga Amahan sa Langit, ang Ginoo sa mga Panon, ang Usa nga milalang sa uniberso, mipakatap sa nagtuyok nga mga bitoon sa lapad nga kawangan, ug mibutang sa mga planeta diha sa ilang gitudlo nga tuyukanan.

"Anaa kamo sa Iyang mga kamot.

"Maayo kaayo nga mga kamot.

"Mahigugmaong mga kamot.

"Maamumahong mga kamot.

"Ug walay bisan unsa nga isulti ni bisan kinsa mahitungod kaninyo ang makausab niana. Ang ilang mga pulong walay kahulugan kon itandi sa unsay gisulti sa Dios mahitungod kaninyo.

"Kamo Iyang bililhong mga anak nga babaye.

"Siya nahigugma kaninyo.

"Bisan kon kamo masayop, bisan kon kamo mopalayo Kaniya, ang Dios nahigugma kaninyo. Kon inyong gibati nga nawala, gibiyaan, o nakalimtan—ayaw kahadlok. Ang Maayong Magbalantay makakaplag kaninyo. Mopas-an Siya kaninyo sa Iyang mga abaga. Ug dad-on kamo Niya sa pagpauli."

Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, "Tulo ka Managsuon Babaye," *Liahona*, Nob. 2017, 17.

SISTERS, PASIGAA ANG INYONG KAHAYAG

"Kon mosunod kamo sa Iyang mga sugo [sa Dios], Siya makagamit kaninyo sa Iyang buhat. Ang Iyang buhat ug himaya mao ang kahimaya-an ug kinabuhing dayon sa katawhan.

"Ang mga propeta nagtawag kanato, akong mga sister. Magma-tarung ba kamo? Magmaayo ba mo sa inyong hugot nga pagtuo? Makaantos ba kamo nga mahimong dayag ug lahi? Ang inyong kalipay bisan sa inyong mga pagsulay makapadani ba sa uban kinsa maayo ug dungganan ug kinsa nagkinahanglan sa inyong pakighigalaay? Pasigaon ba ninyo ang inyong kahayag? Ako magpamatuod nga ang Ginoong Jesukristo mag-uban kanato ug anaa sa atong taliwala."

Sharon Eubank, Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society, "Pasigaa ang Inyong Kahayag," *Liahona*, Nob. 2017, 9.

SULATI ANG BLANGKO

Gamita ang isyu sa Nobyembre 2017 o bisitaha ang conference.lds.org nga mobasa pa unsay gisulti sa mga mamumulong.

1. "Ang Langitnong Amahan motabang kanato sa paghigugma bisan kadtong atong gihunahuna nga dili angay higugmaon, kon _____ kita alang sa Iyang panabang." —Neill F. Marriott, "Pagpuyo diha sa Dios ug Paghulip sa Kalang."
2. "Daghan nato anaa sa talagsaong panaw sa _____. . . . Palihug pangutan-a ang inyong kaugalingon: Unsa ang inyong katapusang destinasyon? . . . Ang inyong panaw naggiya ba ninyo ngadto nianang "pinilo-pilo nga mga panalangin" nga gisaad sa Manluluwas?" —M. Russell Ballard, "Ang Malisud nga Panaw Nagpadayon!"
3. "Ang Basahon ni Mormon usa sa bililhong mga gasa sa Dios ngari kanato. Pareho kining espada ug taming—nagpadala kini sa pulong sa Dios ngadto sa gubat aron makig-away alang sa kasingkasing sa mga makiangayon ug magsilbi isip pangulong _____ sa kamatuoran." —Tad R. Callister, "Gamhanang Saksi sa Dios: Ang Basahon ni Mormon."

Mga Tubag: 1. mangangamuy; 2. pagdiskusyon; 3. pagpauli

ANG HINUNG DAN SA ATONG PAGLAUM

*Dunay mahangturon nga plano ang Langitnong Amahan sa pagdala kaninyo balik ngadto Kaniya.
Ang Iyang Anak, si Jesukristo, kanunay ninyong gikauban sa matag lakang sa agianan.*

ANG KINABUHI SA WALA PA MATAWO

Sa atong premortal nga kinabuhi, gipresentar sa Langitnong Amahan ngadto sa tanan Niyang espiritu nga mga anak ang Iyang plano aron matabangan kita sa pagkahimong sama Kaniya. Ang plano nagkina-hanglan og usa ka Manluluwas aron matabangan kita nga makabuntog sa pisikal ug espiritwal nga kamatayon. Mitanyag si Jesukristo nga mahimo natong Manluluwas ug ihatag ngadto sa atong Langitnong Amahan ang himaya (tan-awa sa Moises 4:1–2).

PAGLALANG

Ubos sa direksyon sa Amahan, milalang si Jesukristo og matahum nga kalibutan alang kanato (tan-awa sa Mga Taga-Colossas 1:15–16; 3 Nephi 9:15). “Ang kalapad sa kahangturan, ang mga himaya ug mga misteryo sa walay kinutuban nga gidak-on ug panahon tanan gimugna alang sa kaayohan sa ordinaryo nga mortal sama ninyo ug nako” (Dieter F. Uchtdorf, “Kamo Importante ngadto Kaniya,” *Liahona*, Nob. 2011, 20).

KINABUHI DINHI SA YUTA

Dinhi sa yuta wala na kita sa presensya sa Dios, apan ang ebanghelyo ni Jesukristo makagiya kanato. Bisan og makasala kita sa matag karon og unya, ang Manluluwas makaayo ug makapasaylo kanato kon kita maghinulsol. Giantus Niya “gani labaw nga ang tawo makaantus” (Mosiah 3:7) aron atong mabuntog ang atong mga sala nga dili mapanghimaraot tungod niini! (Tan-awa sa Mosiah 4:2; Alma 42:14–15.)

KINABUHI HUMAN SA KAMATAYON

Human sa kamatayon, ang atong mga espiritu ug lawas magbulag, maghulat sa Pagkabanhaw didto sa kalibutan sa espiritu. Ang Pagkabanhaw ni Jesukristo mibuntog sa kamatayon para kanatong tanan, nagtugot nga kita, kon magmatinudanon, mahiusa sa atong mga pamilya ug sa Langitnong Amahan. “Ang espiritu ug ang lawas pagahiusahon pag-usab diha sa iyang hingpit nga kahimtang” (Alma 11:43) ug mabuhi sa hangtud. (Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:22; 2 Nephi 9:4–13.)

ADLAW SA PAGHUKOM

Si Jesukristo ang atong maghuhukom. Siya nga mao ang atong manlalaban sa Langitnong Amahan mohatud og hingpit, mapinanggon, maloloy-on, ug makiangayong paghukom. Iya kitang hukman dili lang kay unsa ang atong gihimo, gisulti, ug gihunahuna apan kon unsa usab ang atong naabut—kon unsa na kita ka Kristohanon. (Tan-awa sa 2 Nephi 9:15; Mosiah 4:30; D&P 45:3–5.)

KINABUHING DAYON

Kadtong moduol kang Kristo ug modawat sa gikinahanglang mga ordinansa, sama sa bunyag ug mga ordinansa sa templo, ug matinudanon sa mga sugo makapanunod sa kinabuhing dayon sa presensya sa Dios. Kini nga panalangin moabut “pinaagi sa mga maayo nga buhat, kalooy, ug grasya sa Balaang Mesiyas” (2 Nephi 2:8; tan-awa usab sa Mosiah 15:23).

PAGSUBANG SA ADLAW

Ni Don Jensen

Kini nga kinabuhi dili maoy katapusan; dunay daghang katahum ug kalipay nga moabut.

Ang kabuntagon sa tingtugnaw tin-aw ug mabugnaw sa mga oras sa kaadlawon samtang gisugdan nako ang buntagon nga mga buluhaton sa akong dairy farm. Bug-at ang akong panghunahuna dihang gipamalandungan nako ang mga nanghitabo sa milabayng semana. Ang trahedya miigo sa gamay namong walog. Usa ka dugay na nakong higala sa high school, kauban sa iyang anak nga lalaki, iyang tin-edyer nga anak nga babaye, ug tulo sa iyang mga higala namatay tungod sa grabing pagkadisgrasya sa sakyanan. Ang akong mga anak dugay nang mga higala sa mga babaye nga naapil sa aksidente. Ang among pamilya, ug daghan pang uban, migahin sa semana sa pagbangutan tungod niini nga

trahedya kauban sa mga pamilya nga hingtungdan. Katulo na mi makatambong sa serbisyo nianang semanaha ug motambong pa mi sa katapusang serbisyo, alang sa amahan ug sa iyang duha ka anak, karon.

Nagsagubang ko og duha ka dagkong pangutana dihang akong nasugdan sa pagkasabut ang unsay nahitabo.

Una, nagsubo ko ug naghunahuna nganong kini nga batan-ong mga bata kuhaon man sa dili pa nila makasinati og daghan nga ikatanyag sa kinabuhi. Dili na sila motubo, maminyo, makamision, makapanganak, ug makasinati og daghang kalipay sa mortal nga kinabuhi.

Ikaduha, bisan og mibati ko nga kami isip komunidad gusto kaayong

motanyag og kahupayan sa mga pamilya, daw wala kami mahimo, walay paningkamot nga motandog sa ilang kasubo.

Samtang nagtrabaho ko, nasurprisa ko sa usa ka pagbisita sa ugangan sa akong higala nga namatay. Isip isig ka tig-ranso, diin ang trabaho walay hunong, kinahanglan dayon siyang makapalit og baka. Human nahimo ang transaksyon, nag-istorya mi og kadiyot kon kumusta ang iyang pamilya. Gipadayag nako sa iyaha ang akong panghinaot nga unta mas daghan ko og mahimo para nila. Gibati nakong walay ikatabang aron maminusan ang ilang kasakit. Apan nakadayeg ko sa iyang kakalma ug daw malinawon bisan sa nahitabo sa gisinati sa iyang pamilya.

Sa kalit akong naamguhan nga ang tubag sa usa sa akong mga pangutana anaa ra diay. Nagsige lang ko og kabalaka unsaon sa paghupay sa nagsubo nakong higala, nakalimot nga ang tinuod nga kahupayan ug kalinaw naggikan diay sa Espiritu Santo. Kini nga pamilya napanalanginan og dugang nga sukod niana nga kahupayan gikan sa Langitnong Amahan nga Siya lamang ang makahatag. Nasayud ko nga padayon silang nakadawat og kahupayan sa Ginoo, nga gisulti diha sa Basahon ni Mormon:

“Siya mohupay kaninyo sa inyong mga kasakit, ug siya mohangyo alang sa inyong katuyoan . . .

“O tanan kamo nga mga putli og kasingkasing, ipataas ang inyong mga ulo ug dawata ang makapahimuot nga pulong sa Dios, ug pagbusog sa iyang gugma; kay kamo makahimo, kon ang inyong mga hunahuna malig-on, sa kahangturan” (Jacob 3:1–2).

Dihang nanamilit na kami, miga-was ko sa kamalig ug nakamatikud sa daktol nga nagkasawop sa kasadpang kapunaw-punawan. Matahum kadto nga talan-awon. Dayon milingi ko ug nakita ang nagsubang nga adlaw gikan sa sidlakan. Daw ang tibuok kapunaw-punawan lagsik nga gidayan-dayanan sa mga kolor. Matahum ang nagkasawop nga bulan; ang adlaw labihan kaanindot sa iyang pagsubang. Samtang mihunong ko sa makadiyot mahitungod niini nga pagtandi, akong nahunahuna nga bisan unsa pa katahum ug kamalipayon ang atong hunahuna bahin sa mortal nga kinabuhi, dili kini ikatugbang sa kalipay nga nagpaabut sa unahan kon magmatinud-anon kita ug magmasulundon. Akong naamguhan nga kadtong nangamatay wala mawad-i bisan unsa. Nagmaisugon sila sa ilang kinabuhi sa kalibutan ug mosinati pa og mas daghang kasinatian ug kalipay.

Wala madugay nianang adlaw, mitambong ko sa katapusang serbisyo kuyog sa akong pamilya. Nagabut kami nianang adlaw sa puno kaayong tabernakulo, tinuoray nga nagsubwak sa mga tawo tungod sa suporta sa tibuok komunidad. Nianang adlaw ug sa mga panahon human niana, ang katawhan sa among walog nakasinati og espesyal nga kalinaw. Ang mga ginikanan migunit sa ilang mga anak og mas hugot ug among naamguhan nga ang among kinabuhi sa yuta mubo ra ug kinahanglan nga ipadayag namo nga mas kanunay ang among gugma sa pamilya ug mga higala. Napahinumduman ko sa gugma sa Ginoo para kanato ug sa katahum sa plano sa kaluwasan. Kini nga kinabuhi dili maoy katapusan; dunay daghang katahum ug kalipay nga moabut. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Idaho, USA.

Ni Elder
Quentin L. Cook

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

KON IPAKITA ANG DAUTAN ISIP MAAYO UG IPAKITA ANG MAAYO ISIP DAUTAN

*Sa unsang paagi ang kaaway mosulay
sa paghatag og sayop nga paghulagway
ug ipakaubos nila ang mga panalangin sa
pagpakabuhi subay sa plano sa Amahan.*

U sa sa pinakamaliputon nga aspeto sa paningkamot sa kaaway nga pagkontra sa plano sa Amahan sa Langit alang sa kalipay mao ang malinglahon niyang pagtulun-an nga kuno walay dautang impluwensya o yawa (tan-awa sa 2 Nephi 28:22) ug ang iyang paningkamot nga sabton ang dautan isip maayo ug ang maayo isip dautan, ang ngitngit isip hayag ug ang hayag isip ngitngit, ug ang pait isip tam-is ug ang tam-is isip pait! (tan-awa sa 2 Nephi 15:20).

Usahay tawagon kini og pag-usab sa naandan—“kon ang naandang paagi sa paghunahuna o paghimo og butang pulihan og bag-o o lahi nga paagi,”¹ sa ingon niana paghulagway kini og mga butang nga sukwahi gayud kon unsa kini. Sa iyang maanindot nga nobela nga *The Screwtape Letters*, misulat si C. S. Lewis gikan sa usa ka panglantaw sa senior nga yawa. Gibali ni Lewis ang tradisyunal nga mga hiyas nga migamit og pinabali ug kantalita aron makita ang dautan isip maayo ug ang maayo makita isip dautan.²

Sa samang paagi, duna koy dili maayong miting uban sa naila nga internasyonal nga eksperto sa advertising pipila ka bulan ang milabay. Gihisgutan namo ang impluwensya sa dautan ug ang mga sangputanan sa dili maayong mga pagpili.

Nakapanglantaw siya og makaikag nga pangagpas nga istorya ni Lucifer nga nakigtagbo uban sa usa ka ahensya sa advertising. Gihulagway sa kaaway ang iyang sitwasyon: siya ug ang iyang mga sumusunod misupak ug misalikway sa plano sa amahan ug nasabtan nga dili sila mahimong mopa-tigbabaw batok sa Dios. Nasabtan ni Lucifer nga samtang ang plano sa Amahan mao ang mahitungod sa kamaya ug kalipay, ang kaugalingon niyang plano miresulta sa kasubo ug kaalaot. Ang problema, sigun sa pagpasabut ni Lucifer sa ad executive, mao ang unsaon sa pag-agni og mga tagasunod.

Natino nga ang bugtong paglaum ni Lucifer para molampus mao ang pag-usab sa naandan o pagbali sa mga hiyas—sa laing pagkasulti, ihulagway ang plano sa Amahan nga moresulta sa kasubo ug kaalautan ug ang plano ni Lucifer nga moresulta sa kamaya ug kalipay.

Kini nga miting gikan sa hunahuna nga pagpangagpas nagsilbi nga mapuslanong katuyoan. Ang tinuod mao, dili lang mosulay ang mga kaaway sa pagpaubos sa plano sa

Ang Pulong sa Kaalam mosuporta sa makalingaw nga praktis sa kahimsug uban sa saad nga kadtong nanaglihok agig pagtuman sa balaang sugo “makadawat og maayo nga panglawas . . . ug makakita og kaalam ug dako nga mga bahandi sa kahibalo.”

Amahan sa doktrina ug mga baruganan sa plano, apan paningkamutan usab nila ang sayop nga paghulagway sa mga panalangin nga moabut gumikan sa plano. Ang una nilang paningkamot mao ang paghimo nga ang maayo, matarung ug malipayon nga daw miserable.

Akong hisgutan ang pipila ka paningkamot sa kaaway sa paghulagway og sayop ug pagpakaubos sa mga panalangin bahin sa pagpakabuhi nga magsubay sa plano sa Amahan.

Pulong sa Kaalam

Sa tibuok kinabuhi nga pagbiyahe, akong nakita ang kinabuhi sa daghan nakong mga higala nga giguba ug usahay nadaot sa alkohol. Ang paggamit og alkohol dili

lang mahitungod sa doktrina sa Simbahan; mahitungod usab kini sa kahimsug ug kalipay sa tanan. Ang mga Santos sa Ulahing mga adlaw mamahimong importante nga tingog sa pag-edukar sa katilingban mahitungod sa mga sangputanan niini nga isyu.

Sa plano sa Amahan, ang Pulong sa Kaalam—nga gihatag tungod sa “mga dautan ug mga laraw . . . sa nagkakunsabong mga tawo”—naghatag og mga baruganan sa kahimsug. Kini “gipahiangay ngadto sa kasarang sa maluyahon ug sa labing maluyahon sa tanan nga mga santos.” Nagtakda kini og pihong mga butang, naglakip nga ang “bino o isug nga ilimnon [alkohol] . . . dili maayo.” Ang tabako ug ang init nga mga ilimnon (tsa ug kape) “dili alang sa lawas” (D&P 89:4, 3, 5, 8–9).

Kini nga pagpadayag nagsuporta sa maayong mga kalihokan sa kahimsug inubanan og saad. Nagsaad kini nga kadtong nagmasulundon sa balaang sugo “makadawat og maayo nga panglawas . . . ug makakita og kaalam ug dako nga mga bahandi sa kahibalo” (D&P 89:18–19).³

Ang paglubag nga gihimo sa kaaway tin-aw nga gihulagway sa iyang pagsuporta sa tabako ug alkohol.

Bisan ang hunahuna nga pagpangagpas sa ahensya sa advertising maglisud sa pagpangita’g suporta karon aron ipakita nga ang pagpanabako maayo nga butang. Nadawat ni Propeta Joseph Smith (1805–44) ang Pulong sa Kaalam pinaagi sa pagpadayag niadtong 1833. Niadtong 1921, si Presidente Heber J. Grant (1856–1945), nga gidasig sa Ginoo, mitawag sa tanang mga Santos aron mas mahingpit ang pagsunod sa Pulong sa Kaalam.⁴ Nianang panahona, ang pagpamaligya ug pagpang-agni sa mga sinehan nagpakita nga ang pagpanigarilyo maoy uso, usa ka estilo, ug makalingaw. Padayon kini hangtud niadtong 1964, 43 ka tuig sa wala madugay, ang Surgeon General sa Estados Unidos miingon, “Ang pagpanigarilyo peligro sa panglawas nga importanting mahatagan kini og tukmang aksyon nga iremedyo.”⁵

Ang mga estatistika karon bahin sa pagpanigarilyo dili na malalis. Dako ang kalagmitan sa mga manigarilyo ang pagkaangkon og kagaw sa kasingkasing, stroke [atake], ug kanser sa бага. Gibana-bana nga ang pagpanigarilyo mopasaka og 25 ka pilo sa risiko sa kanser sa бага.⁶

Mao nga ang gihulagway sa kaaway nga uyon sa uso, usa ka estilo, ug makalingaw sa tinuod miresulta sa kaalautan ug kamatayon sa minilyon ka mga tawo.

Laing ehemplo ang alkohol. Sulod sa daghang katuigan nagsunod ko og usa ka research project nga gisugdan sa mga tuig 1940. Sa sinugdanan, ang 268 ka mga lalaki nga nag-eskwela sa Harvard University regular nga mihimo og pagtuon sa tibuok nilang kinabuhi. Sa wala madugay, ang

uban, lakip sa mga babaye, nahimong kabahin sa maong pagtuon. Ang orihinal nga tumong sa pagtuon mao ang pagkasayud kutob sa mahimo mahitungod sa kalampusan ug kalipay.

Kini nga pagtuon naglangkob og tulo ka mahinungdanong panabut. Una, ang gibating kalipay sa mga hingkud dunay dakong koneksyon sa kalipay nga gibati sa pamilya sa bata pa, ilabi na sa gugma ug pagbati gikan sa mga gini-kanan.⁷ Ang ikaduha mao ang kaimportante sa kahimsug, lig-on nga kaminyoon ngadto sa tibuok kinabuhi nga kalipay.⁸ Ang ikatulo mao ang negatibong epekto sa alkohol bahin sa tibuok kinabuhi nga kalampusan ug kalipay sa kaminyoon. Ang abuso nga paggamit og alkohol nakaapekto sa ikatulong bahin sa mga pamilya sa Estados Unidos ug nalambigit sa ikaupat nga bahin kon subayon ang naadmit sa mga hospital. Dako kini og kalambigitan sa pagkamatay, huyang nga panglawas, ug kaminus sa kalampusan.⁹

Ang bag-o lang nga front page sa *Washington Post* nga artikulo nga gibase sa datos sa U.S. federal health mireport nga “ang kababayan-an sa America mas nagkaanam og kapalainom, ug mas nag kanunay, kay sa gihimo sa ilang mga inahan o mga lola, ug ang pag-inom og alkohol maoy mipatay kanila nga mas labaw kadaghan.” Miingon ang artikulo nga “ang kasamtangan ug nagkamaayo nga siyensya

wala mosuporta sa gipangangkon nga makabenipisyo ang hinay-hinay nga pag-inom” ug “ang risgo sa pagkamatay tungod sa kanser makita nga nagkadaghan bisan diyutay o daghan ang nainom nga alkohol.”¹⁰

Sa milabayng pipila ka tuig, daghang unibersidad sa tibuok kalibutan misulay sa pagpaminus sa paggamit og alkohol tungod kay moepekto kini sa seryusong dili maa-yo nga kinaiya, lakip ang pagpanglugos ug seryusong problema sa panglawas, ilabi na sa sobra nga pag-inom. Ang teribling epekto sa alkohol sa utok sa mga batan-on napamatud-an na sa medikal karon.¹¹

Sa paghigot una sa tanan mahitungod sa isyu sa pang-lawas, wala ko mosulay sa paghukom sa ubang grabe nga sangputanan sa paggamit og alkohol sama sa mga aksidente samtang nag-drive gumikan sa impluwensya niana, mga lalaki nga maningkamot sa pagpangatarungan sa pagkadaot sa pisikal ug sa pagpanglugos tungod sa epekto sa alkohol, ug sa mga epekto niini sa utok sa bata nga gisabak sa mga babaye nga moinom og alkohol atol sa pagmabdos.¹²

Daw ingon og ang pagpanigarilyo, pag-abuso sa alkohol, ug ang pagkatap sa droga¹³ dili kaayo makadaot sa katilingban, karon nakita nato ang pwersa sa dautan nga naghandos sa paghimong legal sa giingon nga makalingaw nga marijuana.

Mga Pagpili sa Pamilya

Ang mga pagpili sa pamilya susama ra og sundanan. Sa plano sa Amahan, ang tahas sa pamilya tin-aw kaayo nga gipahayag.

Sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” atong mabasa: “Ang pamilya gi-orden sa Dios. Ang kaminyoon tali sa lalaki ug babaye mahinungdanon ngadto sa Iyang walay katapusan nga plano. Ang mga anak adunay katungod nga matawo ngadto sa mga ginikanan kinsa naminyo, ug maamumahan sa usa ka amahan ug sa usa ka inahan nga nagtahud sa mga panaad sa kaminyoon uban sa hingpit nga pagkamaunungon. Ang kalipay diha sa kinabuhi sa pamilya labaw nga makab-ot kon gipasikad diha sa mga pagtulun-an ni Ginoong Jesukristo.”¹⁴

Komon sa kalibutan karon, sa lain nga pag-usab sa naandan, ang pagpalanog og alternatibong kapilian sa positibong paagi sa mga butang nga sukwahi gayud niini nga plano ug dili makaayo sa kaminyoon ug sa pamilya:

- Ang mga pagpili sa mga babaye ug lalaki nga unahon ang edukasyon ug panarbaho kay sa magminyo ug magkapamilya.
- Ang pagpili nga tuyo gayud nga wala o diyutay ray

anak¹⁵ o sa pagpakuha sa gisabak nga sa tan-aw nila dili sayon.

- Ang pagpili nga moapil sa binuhatang imoral nga ipuli sa sagradong institusyon sa kaminyoon.

Gitutukan sa kaaway ang kababayan-an ug gihulagway ang pagkainahan isip usa ka buhat nga walay bili ug dili makahimuot. Gitutukan niya ang kalalakin-an ug gihulagway ang pagka-amahan nga dili importanting butang ug ang pagkamaunungon isip “kinaraang modo.” Ang pagpalayo sa pagbati ug ang paghunahuna nga daw aktwal nga mugna sa pornograpiya usa ka ehemplo sa imoral nga buhat nga puli sa sagradong institusyon sa kaminyoon. Naghatag kini og gibug-aton sa teribling pag-usab gikan sa kamatuoran ug pagkamatarung nga maoy gitinguha sa kaaway.

Ang mga dili angay nga alternatibong pagpili gihulagway nga angay nga tabang aron makab-ot ang mga tumong sa kagawasan ug sa ekwalidad. Agig resulta sa ingon niana nga mga pagpili, ang kasagarang gidaghanon nga ipanganak sa mga babaye sa tibuok niyang kinabuhi klaro kaayong nagkadiyutay. Gibana-bana nga 46 ka porsyento sa kalibutan nagpuyo sa mga nasud diin ang gidaghanon sa batang ipanganak ubos na sa 2.1—sa gidaghanon nga

gikinahanglan para magpabiling lig-on ang usa ka populasyon. Kadaghanan sa European ug Asian nga mga nasud ubos ra niini nga lebel. Ang Italy ug Japan parehong dunay 1.3 nga gipanghimugso. Gipaabut nga mominus ang populasyon sa Japan gikan sa 120 ka milyon ngadto sa mga 100 ka milyon sa moabut nga 2050.¹⁶

Kining tibuok kalibutan nga pag-us-os sa populasyon gihulagway nga usa ka “kinabugnawan nga populasyon.”¹⁷ Daghang nasud ang wala nay igong mga anak nga mopuli sa himasyon nga henerasyon.

Mopaambit ko og laing reyalidad nga nakapabalaka kaayo nako. Duna koy makapahinuklog nga kasinatian sa Jerusalem niadtong 2016 sa Children’s Memorial, nga usa ka bahin sa World Holocaust Remembrance Center. Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug ako, kauban sa duha pa ka American Jewish nga lider, nagbutang og handumanan nga mga bulak. Gituhan nga kapin sa usa ka milyon nga mga batang Jewish ang gipamatay atol sa Holocaust.¹⁸

Sa akong nasinati sa museum, gidaug ko sa emosyon. Nagbarug sa gawas aron maulian ang akong gibati, akong napamalandungan ang makalilisang nga kasinatian ug sa kalit nakaamgo nga sa Estados Unidos lamang, duna diay daghan kaayong aborsyon matag duha ka tuig sama sa gidaghanon sa mga bata nga gipangpatay sa Holocaust atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.¹⁹

Gipangpatay ang Jewish nga mga bata tungod kay mga Judeo sila, ug walay makatupong niini sa tanang kasaysayan, apan ang kalawom sa akong pagbati mao ang pagkamatay sa mga bata. Ang pagdala og mga bata dinhi sa kalibutan usa ka sagradong bahin sa plano sa Langitnong Amahan sa kalipay. Napuno na kaayo kita ug nahulga sa kagrabe sa gihimong aborsyon nga daghan kanato ang misulay na lang og wagtang niini sa atong hunahuna ug maningkamot nga mawala kini sa atong konsensya. Tin-aw kaayo nga giatake sa kaaway ang bili sa mga bata sa daghang butang.

Ang aborsyon nagkinahanglan og mainampingong pagsulbad. Problema kini nga tingali dili masulbad pinaagi sa personal nga panghimaraot o mahukmanong pagpang-akusar. Mipahimangno ang uban sa dili paghukom sa usa ka barko—o sa mga lalaki o babaye—nga walay kasayuran kon unsa ang gilay-on sa paglawig ug sa mga unos nga masugatan.²⁰ Modugang ako, daghan sa nangilabut niining teribling binuhatan walay pagpamatuod sa Manluluwas o kahibalo sa plano sa Amahan.

Hinoon, para niadtong mituo nga manubag kita sa Dios—ug gani sa daghan nga dili sakop sa atong tinuohan—nahimo kining usa ka trahedya nga dako kaayo og bahin.

Kon itipon nimo kini sa kinabugnawan nga populasyon nga bag-o lang natong gihisgutan, usa kini ka seryusong lama sa atong katilingban.

Si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) mitudlo: “Kinatas-ang kalipay sa kaminyoon sa dakong bahin gikontrolar sa usa ka importanting hinungdan—kana mao ang pag-atiman ug pagpadako sa mga anak. . . . Ang Simbahan dili mahimong motugot o mobaliwala sa . . . mga binuhatan nga . . . maghatag og dakong pagpugong sa pamilya.”²¹

Mahitungod sa gidaghanon ug sa lat-ang sa mga anak, kinahanglang ikonsiderar ang panglawas sa inahan, ug ang desisyon buhaton sa mainampoong paagi sa mga bana ug asawa.²² Ang ingon nianang mga desisyon kinahanglang dili hukman sa taga-gawas. Ang ubang matinud-anong mga Santos walay mga anak o walay oportunidad nga mamin-yo. Madawat nila ang tanang panalangin sa hut-ong nga mga sangputanan.²³

Hinoon, suportado ni Lucifer ang aborsyon ug pinaagi sa usa ka teribling pag-usab sa naandan diin nakumbinsir ang daghang tawo kana nga mga bata nagrepresentar sa nawalang oportunidad ug sa kaalautan imbis unta kamaya ug kalipay.

**Ang plano sa Amahan gitukod
pinaagi sa mga pamilya. Importante
ang matag sakop sa pamilya, ug mata-
hum ang mga tahas niini, mahimayaon,
ug may katagbawan.**

Isip mga Santos sa Ulahing mga adlaw, kinahanglang kita ang mag-una sa pag-usab sa mga kasingkasing ug hunahuna sa kaimportante sa mga bata. Ang pagpang-atake sa pamilya nga bag-o lang nakong gihulagway more-sulta sa katapusan ngadto sa kasubo ug kaalautan.

Mipahayag ang Ginoo nga ang Iyang buhat ug Iyang himaya mao “ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39). Ang plano giestablisar pinaagi sa mga pamilya. Importante ang matag sakop sa pamilya, ug matahum ang mga tahas niini, mahimayaon, ug may katagbawan.

Dili gayud maklaro ang pamahayag sa pamilya mahitungod sa mga sangputanan sa pagpili kon wala kini

mahiuyon sa plano sa Amahan. Tin-aw kaayo kini nga nag-ingon, “Kami mopahimangno nga ang pagkabungkag sa pamilya makadala sa tagsa-tagsa, sa mga komunidad, ug sa nasud sa mga katalagman nga gipanagna sa karaan ug sa bag-o nga mga propeta.”²⁴

Tin-aw kaayo nga nagtakda kini sa tukma gayud nga mga sangputanan ug sa katapusang natigom nga epekto sa mga pagpili nga wala masubay sa plano sa Amahan sa kalipay.

Sa tanang kaminyoon ug sa pagpadako og mga anak, dunay mga hagit ug mga sakripisyo. Apan ang mga ganti gikan niining kinabuhia ug gikan sa kahangturan hilabihan katahum. Naggikan kini sa mapinanggaon nga Amahan sa Langit.

Pagpauswag dinhi sa Yuta

Usa ka pamilyar nga kasulatan nga makita sa tibuok Basahon ni Mormon adunay duha ka bahin. Nag-ingon

Ang pag-atake diha sa Biblia ug sa kabalaan ni Jesukristo wala pa sukad malitok sa akong kinabuhi kay sa karon. Sama sa gitagna sa mga kasulatan, migamit si Lucifer og daghang pamaagi aron matuman kini nga katuyoan.

kini, “Nga tungod kay ikaw maghupot sa mga sugo sa Dios ikaw mouswag dinhi sa yuta.” Nag-ingon ang ikaduhang bahin, “Nga tungod kay ikaw wala maghupot sa mga sugo sa Dios ikaw isalikway gikan sa iyang atubangan” (tan-awa, sama pananglit, Alma 36:30). Klaro nga ang pagkaadunay panalangin sa Balaang Espiritu pinaagi sa kamasulundon usa ka pangunang elemento sa pag-uswag dinhi sa yuta.

Agig dugang, giestablisar sa sagradong mga pagtulunan sa Simbahan nga ang pagbaton og igo para sa atong mga panginahanglan maoy pinakamaayong sukod sa temporal nga pag-uswag. Ang pag-usab ni Lucifer niini nga naandan mao ang pagtinguha pa gayud og hilabihang katigayunan ug pag-angkon sa pinakamahal kaayong mga produkto. Ang uban daw naagni kaayo nga makab-ot ang sama sa kinabuhi sa mga adunahan ug mga inila. Ang nanubrang katigayunan wala isaad ngadto sa matinud-anong mga miyembro, sa kasagaran dili usab kini mohatag og kalipay.

Isip katawhan, sa tinuod miuswag ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang makinaadmanong mga baruganan sa panalapi naglakip sa:

- Pagpangita og una sa gingharian sa Dios.
- Pagtrabaho, pagplano, ug paggasto sa maalamong paagi.
- Pagplano alang sa umaabut.
- Paggamit sa katigayunan alang sa katukuran sa gingharian sa Dios.

Ang Katuyoan ni Lucifer

Agig dugang sa paghulagway sa mga panalangin isip kaalautan, tinguha ni Lucifer nga ipakaubos ang plano sa Amahan ug pagguba sa pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang doktrina. Ang pag-atake diha sa Biblia ug sa kabalaan ni Jesukristo wala pa sukad malitok sa akong kinabuhi kay sa karon. Sama sa gitagna sa mga kasulatan, migamit si Lucifer og daghang pamaagi aron matuman kini nga katuyoan.

Mao kining butanga ang gamiton sa kaaway sa pagpangilad. Paagi usab kini aron mamahimo kita nga usa sa iyang sakop diin katigayunan ra ang tinguhaon. Si Elder Neal A. Maxwell (1926–2004) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon niini sa nindot kaayong paagi: “Pagkasubo nga daghan kaayong tawo ang nahimong tigpangita og katigayunan para sa kaaway . . . ug . . . ubos ra kaayo ang bayad niini. Mubo nga posisyon, gamay nga kwarta, gamay nga pagdayeg, gamay nga temporaryong pagkasikat, ug gusto silang mosunod ni Satanas kinsa makahatag sa tanang klase sa ‘mga gasa,’ apan walay celestial nga bili.”²⁵

Tingali walay laing mas maayong ehemplo sa epekto sa pagtinguha og katigayunan kay sa panan-awon ni Lehi sa kahoy sa kinabuhi ug sa dako ug lapad nga gambalay [building] diha sa Basahon ni Mormon. Kadtong anaa sa building mipunting sa ilang mga tudlo niadtong mikupot sa gunitanan nga puthaw ug gani mikaon sa prutas sa kinabuhi. Ang mga mikaon “nangaulaw, tungod niadto nga nagbugal-bugal kanila; ug sila nangahulog ngadto sa gidili nga mga dalan ug nangawala” (1 Nephi 8:27–28).

Sa ingon niana, ang dili maayong mga pagpili miresulta sa tumang kapait, kaaslum, kabangis, ug kamiserable.

Ikumpara kini nga mahimayaong buhong nga mga sangputanan nga gisaad ngadto sa mga matinud-anon. Kamo “mapuno uban sa himaya sa Ginoo” ug “pagabalaanon pinaagi sa Espiritu ngadto sa pagbag-o sa ilang mga lawas, ug ang tanan nga Iya sa Amahan ihatag nganha kaninyo (D&P 84:32, 33; tan-awa usab sa mga bersikulo 34–38).

Sa ingon nianang gidaghanon sa hut-ong nga sangputanan, ang pagkaon nga espirital nga atong gipestahan

lamian, makapagana, tam-is, makalaway, makalagsik, ug makabusoga ug makapamaya sa atong kasingkasing. Kon kita “[mo]duol ngadto sa Usa nga Balaan sa Israel, ug [mag] busog niana nga dili mahanaw, ni madunot” (2 Nephi 9:51), masubay nato ang pig-ot ug tul-id nga dalan nga modala kanato padulong sa Usa nga Balaan sa Israel, “kay ang Gino-ong Dios mao ang Iyang ngalan” (2 Nephi 9:41). ■

Gikan sa pakigpulong sa debosyunal, “A Banquet of Consequences: The Cumulative Result of All Choices,” nga gipamulong sa Brigham Young University niadtong Pebrero 7, 2017. Alang sa kompleto nga pakigpulong sa Iningles adtoa ang speeches.byu.edu.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Merriam-Webster’s Collegiate Dictionary, 11th ed. (2003), “paradigm shift,” merriam-webster.com.
2. Tan-awa sa C. S. Lewis, *The Screwtape Letters* (1942).
3. Tan-awa sa Jed Woodworth, “The Word of Wisdom,” sa *Revelations in Context: The Stories behind the Sections of the Doctrine and Covenants*, Matthew McBride and James Goldberg, eds. (2016), 183–89; “The Word of Wisdom,” Hunyo 1, 2013, mga.santos.lds.org.
4. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Heber J. Grant* (2002), 226–36.

5. *Pagpanigarilyo ug Kahimsug: Report sa Advisory Committee ngadto sa Surgeon General sa Public Health Service*, PHS publication no. 1103 (1964), 33; tan-awa usab sa *The Health Consequences of Smoking—50 Years of Progress: A Report of the Surgeon General* (2014), surgeongeneral.gov.
6. Tan-awa sa “Health Effects of Cigarette Smoking,” Centers for Disease Control and Prevention, Mayo 15, 2017, cdc.gov.
7. Tan-awa sa George E. Vaillant, *Triumphs of Experience: The Men of the Harvard Grant Study* (2012), 108–9.
8. Tan-awa sa Alvin Powell, “Decoding Keys to a Healthy Life,” *Harvard Gazette*, Feb. 2, 2012, news.harvard.edu.
9. Tan-awa sa Vaillant, *Triumphs of Experience*, 292. Sigun sa pagkumpara, ang pinalahi nga taas og tagal nga pagtuon bahin sa aktibong mga miyembro sa Simbahan dunay positibong mga resulta (tan-awa sa James E. Enstrom and Lester Breslow, “Lifestyle and Reduced Mortality among Active California Mormons, 1980–2004,” *Preventive Medicine*, vol. 46, no. 2 [Feb. 2008], 133–36).
10. Kimberly Kindy ug Dan Keating, “For Women, Heavy Drinking Has Been Normalized. That’s Dangerous,” *Washington Post*, Dis. 23, 2016, washingtonpost.com; ang konklusyon sa mga kinutlo ni Robert D. Brewer gikan sa Centers for Disease Control and Prevention alcohol program.
11. Tan-awa sa “Fact Sheets—Underage Drinking,” Centers for Disease Control and Prevention, Okt. 20, 2016, cdc.gov.
12. Tan-awa sa Anne Schuchat, “The CDC’s Recommendations to Help Prevent Fetal Alcohol Spectrum Disorders,” *American Family Physician*, vol. 95, no. 1 (Ene. 1, 2017), 6–7, aafp.org.
13. Tan-awa sa “Inside a Killer Drug Epidemic: A Look at America’s Opioid Crisis,” *New York Times*, Ene. 6, 2017, nytimes.com.
14. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
15. “Ang porsyento sa nanag-edad og 25- ngadto sa 34-anyos nga walay mga anak nga buhi sobra pa kay sa doble sukad 1967” (Emily Schon-delmyer, “No Kids in the House: A Historical Look at Adults Living without Children,” U.S. Census Bureau, Dis. 20, 2016, census.gov).
16. Tan-awa sa *World Fertility Patterns 2015*, United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, 2015, 6, un.org; “Birth and Fertility of the Resident Population,” Istat (Italian National Institute of Statistics), Nob. 28, 2016, istat.it; “The Future of World Religions: Population Growth Projections, 2010–2050, Buddhists,” Pew Research Center, Abr. 2, 2015, 6–12, 102–111, pewresearch.org; Adam Taylor, “It’s Official: Japan’s Population Is Dramatically Shrinking,” *Washington Post*, Feb. 26, 2016, washingtonpost.com; and Ana Swanson, “Japan’s Birth Rate Problem Is Way Worse Than Anyone Imagined,” *Washington Post*, Ene. 7, 2015, washingtonpost.com.
17. Tan-awa sa *The New Economic Reality: Demographic Winter*, BYUtv, byutv.org.
18. Tan-awa sa “Plight of Jewish Children,” *Holocaust Encyclopedia*, United States Holocaust Memorial Museum, ushmm.org.
19. Tan-awa sa Reproductive Health: Data and Statistics: “Abortion,” Centers for Disease Control and Prevention, Mayo 10, 2017, cdc.gov. Akong nahibaloan nga ang gidaghanon sa aborsyon mi-us-os sa bag-o lang nga mga katuigan, apan ang gidaghanon taas gihapon kaayo.
20. Sa matag karon ug unya gipasidungog kang Thomas Carlyle (1795–1881); tan-awa sa *Handbook 1: Stake Presidents and Bishops* (2010), 17.3.1. Kini nga seksyon naghatag og limitadong mga eksepsyon sa aborsyon lakip sa panglugos, pakighilawas sa kaliwat, kahimsug sa inahan, ug grabing mga depikto sa bata.
21. *Mga Pagtulun-an ni Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 328–29; tan-awa usab sa *Eternal Marriage Student Manual* (Church Educational System manual, 2003), 14–18, lds.org.
22. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, *Cornerstones of a Happy Home* (pamphlet, 1984), 6, lds.org.
23. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 1.3.3.
24. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” 2.
25. Neal A. Maxwell, *Things As They Really Are* (1978), 42.

ANG BIYAHE LATAS SA Karaang Tabernakulo

*Sama sa modernong mga templo,
ang simbolismo sa tabernakulo makatutudlo kanato mahitungod sa atong panaw balik sa presensya sa Dios.*

Sulod sa liboan nga katuigan, ang mga templo mao ang dapit diin ang Dios mogamit sa mga ordinansa sa priesthood ug sa sagradong mga pakigsaad aron matudlo ngadto sa Iyang mga anak ang mahitungod sa Iyang plano sa kaluwasan.

Atol sa ilang mga pagbiyahe sa kamingawan, ang katawhan sa Israel gisugo sa pagtukod og tabernakulo aron ang Dios “magapuyo taliwala kanila” (Exodo 29:46). “Ang *tabernakulo* sa literal nagpasabut nga ‘dapit nga pagapuy-an’ ug gitawag kini nga ingon niini sa pagtuo nga ang Dios sa literal nagpuyo sulod sa mga utlanan niining sagrado nga dapit. Dihang nagkampo ang Israel, gipahiluna ang tabernakulo sa sentro gayud sa kampo (nagsimbolo sa ideya nga ang Dios mao ang sentro sa kinabuhi sa iyang katawhan).”¹

Ikonsiderar kini nga mga item nga anaa sa tabernakulo kon unsay ikatudlo niini kanato mahitungod sa atong pagbalik sa presensya sa Dios.

MUBO NGA MGA SULAT

1. *The Life and Teachings of Jesus and His Apostles* (1979), 390.
2. Sa sulat ni Pablo ngadto sa mga Hebreohanon (nga kapitulo 8–10), ang tabernakulo gigamit sa pagtudlo kon sa unsang paagi ang bantugan nga Labaw nga Sacerdote [High Priest], si Jesukristo, “sa iyang kaugalingong dugo, nga sa ingon niana nagkab-ot sa katubsanan nga dayon” (9:12). Tungod sa iyang pagtubos, kita usab makahimo “sa pagsulod sa dapit nga balaan pinaagi sa dugo ni Jesus” (10:19).

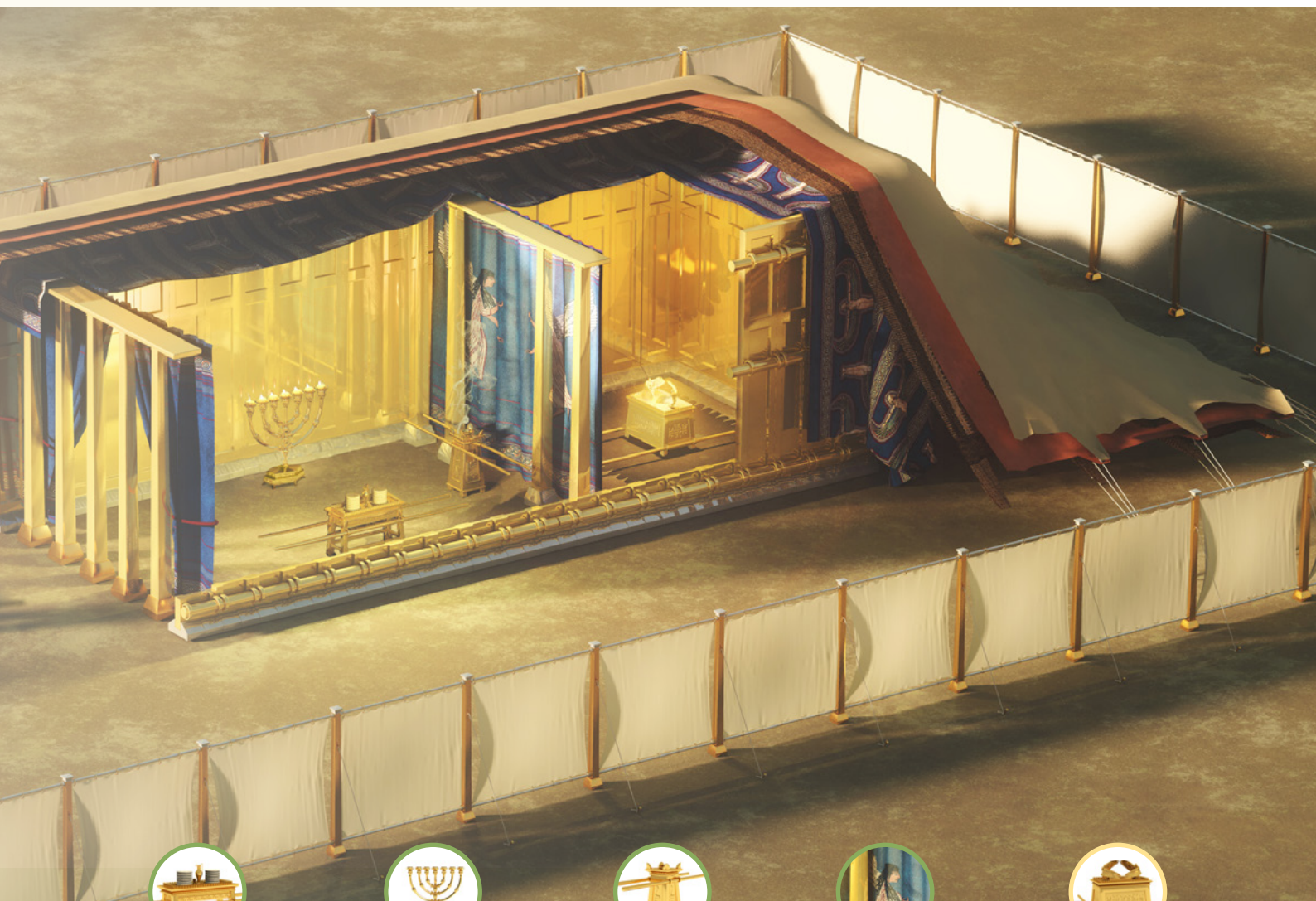

Tabernakulo: Ang tabernakulo gilangkuban og tulo ka dibisyon diin ang tawo moagi aron makabut sa presensya sa Dios: ang gawas nga tugkaran, dapit nga balaan, ug ang Dapit nga Labing Balaan (tan-awa sa Exodo 25–30).

Halaran [Altar]: Ang balaod ni Moises nagpresentar sa mga sakripisyo nga ihalad dinhi, nga nagtagna sa Manluluwas ug sa Iyang “mahinungdanon ug katapusan nga sakripisyo” (tan-awa sa Alma 34:10). Ang sakripisyo magsimbolo usab sa atong paghinulsol—paghunong sa atong mga sala ug paghalad og masulubon nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu (tan-awa sa 3 Nephi 9:19–20; Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Sakripisyo”).

Palanggana nga may tubig: Sa dili pa mosulod sa balaang dapit, ang mga pari mogamit sa bronse nga palanggana nga may tubig aron paghugas sa ilang mga kamot ug tiil (tan-awa sa Exodo 30:19–21), nga magpahinumdom kanato sa atong panginahanglan nga magmalimpyo samtang mangandam kita sa pagbalik sa presensya sa Ginoo (tan-awa sa 3 Nephi 27:19–20).

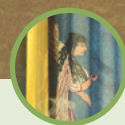
Tinapay-nga-Gipahamutang-sa-Atubangan sa Dios: Ang dose ka hiwa sa walay pangpa-tubo nga tinapay gipahimutang kada Igpapahulay ibabaw sa lamesa sa Tinapay-nga-Gipahamutang-sa-Atubangan sa Dios, usa ka pulong nga nagpasabut “tinapay sa atubangan” sa Hebre-ohanon (tan-awa sa Exodo 25:30). Ang mga tinapay pagakaunon sulod sa balaang dapit sa matag Igpapahulay nga “usa ka tugon nga walay katapusan” (tan-awa sa Levitico 24:5–9).

Ugbukanan sa kandila: Ang pito ka lampara nga sugnuran og lun-say nga lana sa oliba, maghatag og kahayag sa balaang dapit (tan-awa sa Levitico 24:2–4). Magpahinumdom kini kanato sa Kahayag ni Kristo ug sa Espiritu Santo, ang mga tinub-dan sa espirituhanong kahayag.

Halaran sa Incienso: Ang mga pari mosu-nog og incienso matag buntag ug gabii sa altar nga ipahimutang atubangan sa tabil. Ang mosaka nga aso magrepresentar sa mga pag-ampo nga mosaka sa langit (tan-awa sa Pinadayag 5:8).

Tabil: Ang labawng sacerdote mosulod sa Dapit nga Labing Balaan lahus sa usa ka tabil. Querubin, o mga anghel, giburda sa tabil (tan-awa sa Exodo 26:31–33; D&P 132:19). Ang tabil magpahinumdom kanato nga samtang kita karon gitabilan gikan sa presensya sa Dios, ang Labaw nga Sacerdote [high priest]—si Jesukristo—moabli sa tabil.

Dapit nga Labing Balaan: Ang labaw nga sacerdote mosulod nii-ning pinakasagradong dapit sa tabernakulo kausa sa usa ka tuig, sa Adlaw sa Pag-ula. Ang Dapit nga Labing Balaan nagrepresentar sa presensya sa Dios ug naglangkob sa arka sa pakigsaad, ang taklob niini gitawag nga halaran sa pagpasig-uli. “Ug didto ako makig-tagbo kanimo, ang Ginoo miingon kang Moises “ug ako makig-sulti kanimo” (Exodo 25:22; tan-awa usab sa Exodo 29:43; 30:36).² ■

Ni Elder Erich W.
Kopischke

Sa Seventy

Pamilya

ANG TUBURAN SA KALIPAY

Ang konsepto sa pamilya ug kinabuhi sa pamilya isip tinuod nga tinubdan sa kalipay nahuyang sa hilabihan sa kasamtangang mga dekada. Ang tradisyunal nga pamilya giatake gikan sa managlahing tinubdan sa tibuok kalibutan. (Sa pahina 18 niini nga isyu, gihisgutan ni Elder Quentin L. Cook ang pipila niana nga pagpang-atake.) Apan dunay ubang mga laang ug risiko nga may kalabutan gani sa pipila kanato kinsa nasayud mahitungod sa kaimportante, kabalaan, ug kamahangturong destinasyon sa pamilya.

Kay naimpluwensyahan sa kalibutan ug sa mga pagpang-agni niini, ang nagtubo nga tinguha sa kaugalingong katagbawan, ug ang kakomportable o paghimong sayon sa mga butang, magbutang sa pamilya ug sa atong kalipay ubos sa peligro. Sa kasagaran, ang kalipay sa atong kinabuhi hukman pinaagi sa kalidad sa atong “kawalay kahasol o kawalay mga pagsulay,” nga gipangandoy natong magpabilin sa paagi “nga gamay ra ang paningkamot, nga dako ang gipangandoyng moabut.

*Pamalandungi
ang doktrina sa
mahangturong mga
pamilya, ug hibaloi sa
imong kaugalingon
kon unsa ang
pinakaimportante.*

Apan dili ingon niini ang pamaagi sa kinabuhi. Wala gayud kini himoa nga sayon. Misulti ang Ginoo kang Propeta Joseph Smith: “Kay human sa daghan nga kalisdanan moabut ang mga panalangin. Busa ang adlaw moabut nga kamo pagakoronahan uban sa daghan nga himaya” (D&P 58:4).

Gi-orden sa Dios

Mipadayag ang Ginoo sa klaro nga paagi kon unsaon sa pagpalambo ug pagbaton og lig-on nga mga pamilya. Gidapit kitang tanan sa pagtuon ug pag-apply sa mga baruganan nga anaa sa “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.” Dugang pa, kinahanglan natong mahibaloan nga ang pag-angkon og personal nga kalig-on ug kalipay gikan sa kinabuhing pamilya nagkinahanglan og sakripisyo ug pagtuo.

Ang pamahayag sa kalibutan nag-ingon nga “ang kamin-yoon tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye gi-orden sa Dios ug ang pamilya mahinungdanon sa plano sa Tiglalang alang sa walay katapusan nga destinasyon sa Iyang mga anak.” Mipadayon pa kini sa pag-ingon “nga ang sugo sa Dios alang sa Iyang mga anak sa pagdaghan ug pagpu-no sa yuta nagpabilin nga ipatuman.”¹

Para sa daghang katawhan, ang imahe ug ang katuyoan sa pamilya dako kaayo og kausaban. Sa nagkadaghang paagi, ang katilingban misagop na sa gitawag og “per-pektong kaparis” sumbanan sa kaminyoon, nga nagtutok sa panginahanglan ug pagbati sa mga hingkod nga supak sa mga bata.

Agig resulta, daghan ang nagminyo human sa taas nga relasyon kay sa pagminyo human sa tukmang paghigugmaay. Ang pagpangita og perpektong kaparis, pagsulay sa relasyon pinaagi sa pagpuyo nga walay kasal, o pagpuyo og luho o hamugawayng kinabuhi nga sinuportahan sa pagsabut-sabut unsaon pagbahin ang kabtangan kon magbulag sila nahimo nang komon nga buhat sa daghang tawo sa dili pa mohu-kom nga magminyo.

Lahi ra ang gitudlo kanato sa kasulatan ug sa modernong adlaw nga mga propeta. Itukod nato ang atong kaminyoon pinaagi sa pundasyon sa kaputli ug kamaunungon, sa tuyo nga makaestablisar ug makaamuma og pamilya. Mitudlo si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985): “Dunay daghang mamulong ug mosulat batok sa kaminyoon. Gani ang uban nato molangay pa sa kaminyoon ug makiglalis batok niini. . . . Manawagan kami sa tanang katawhan nga dawa-ton ang [tradisyunal] nga kaminyoon isip basihan sa tinuod nga kalipay. . . . Una sa tanan kon ugaling magminyo na buot ipasabut mangandam na kita nga magkapamilya.”²

Dihang ang akong asawa, si Christiane, ug ako batan-on pa, mao kini ang mga pulong sa buhing propeta, ug misalig kami ug gisunod ang iyang tambag. Nangluhod kaming nag-atubangay sa altar sa Bern Switzerland Temple, nag-edad lang kami og 20 ug 22. Takus kami sa pakigsaad, wala gyud mi nahibaloan unsay umaabut, wala mi kasinatian sa panarbaho o wala makahuman og edukasyon, ug kabus gayud kami.

Ang bugtong butang nga buhong kanamo mao ra ang among paghigugmaay ug dili hingkod nga kadasig. Apan nagsugod kami pagtambayayong og tukod sa among kali-butan. Wala namo ilangay ang pag-angkon og mga anak, ug nagkinahanglan kami nga magsuportahay sa usag usa aron makaangkon og edukasyon. Lig-on kaming mituo sa saad sa Ginoo nga “kon kamo maghupot sa iyang mga sugo kamo gayud mouswag dinhi sa yuta” (Mosiah 2:22).

Ug Iya kining gihimo. Dihang naminyo mi, si Christiane nag-eskwela og nursing. Ang among panglantaw naglakip sa iyang pagkakuha og degree, apan sa samang higayon usab mihimo kami og mahunahunaong desisyon aron masug-dan sa pagtuman ang among damgo nga magkapamilya. Isip resulta, natawo ang una namong anak mga duha ka semana sa wala pa mokuha si Christiane sa iyang final exam isip certified nga nurse.

Karon, hapit 40 ka tuig nang milabay, nagpasalamat kami nga nakatukod kami og pamilya. Ang among pagtuo sa Dios ug ang among relasyon dili matarug samtang nakita namo ang kamot sa Ginoo nga naggiya kanamo atol sa proseso sa pagtukod sa gingharian dinhi sa mortalidad. Magpadayon sa pagtubo kini nga gingharian hangtud sa hangtud.

Magmahimong Andam nga Mosakripisyo

Para sa among panan-awon bahin sa kalipay, parehas kaming andam ug matinguhaong mosakripisyo. Gidawat namo ang balaanong pinili nga mga tahas sa amahan “nga mangulo” ug “mosangkap” ug sa inahan “[moatiman] sa ilang mga anak.”³ Si Julie B. Beck, kanhi Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society miingon: “Ang tahas sa mga amahan mahitungod sa priesthood mao ang pagpangulo sa mga ordinansa ug pagpasa sa mga ordinansa sa priesthood ngadto sa laing henerasyon. Ang tahas sa priesthood sa mga inahan mao ang pag-impluwensya. Mga mahinungda-non kini, makamugna og pagdayeg, ug kini mga responsi-bilidad nga masaligan sa bisan unsa.”⁴

Ang pagtinabangay sa kaminyoon ug pamilya isip mag-katugbang nga kaparis wala magpasabut nga parehas ang among gipangbuhat o magdungan sa pagbuhat o sa pare-hong gidaghanon sa buhaton. Nakasabut kami ug mida-wat sa managlahing tahas nga gihatag kanamo pinaagi sa balaang plano sigun sa gi-outline sa pamahayag sa pamil-ya. Wala kami magsunod sa kalibutan sa unsay gihulagway nga “pag-angkon og kagawasan [gikan sa mga responsibi-lidad sa pamilya],” diin ang bana ug asawa magpakabuhi lang para sa kaugalingon nilang interes. Nagsunod kami sa

mga baruganan sa ebanghelyo; magtambayayong ang mga bana ug asawa, ug ang pamilya maningkamot nga magkahusa ug pagkadili hakog.

Tingali ang uban kaninyo moingon: “Ah, lahi man ang among sitwasyon. Ang kalibutan karon dili maayo. Kinahanglang duna pay lawak para sa mga eksepsyon.” Tinuod, apan gisulayan nako nga matudlo ang lagda sa balaang sumbanan ug tugutan nga atubangon ninyo ang mga eksepsyon samtang magsubay kamo sa inyong dalan sa kinabuhi.

Sa among panan-awon sa among pamilya, gusto namo nga sa balay ra si Christiane aron moatiman sa among mga anak. Nagpasabut kini sa pagsakripisyo. Human dayon sa among pagkahibalo nga hapit na mi magkaanak, gipahinumduman ko ni Christiane bahin sa sinabutan nga desisyon nga among gihimo sa wala pa ang among kasal nga mohunong dayon siya og trabaho sa gawas kon matawo na ang bata. Misulay ko sa paglikay sa nasayran nakong dugang nga responsibilidad sa pag-ingon nga ikatulong bahin ang iyang natampo sa kinitaan sa among pamilya. Mitubag siya sa yanong paagi, “Atimanon nako ang mga bata, ug ikaw ang moatiman nga may pagkaon atong lamesa.”

Nasayud kong eksakto siya; gihisgutan na namo kini dugay na. Haum kini sa among panglantaw sa kinabuhing pamilya, haum kini sa mga pulong sa buhing mga propeta, ug eksakto ang pagbati. Mao nga gibiyaan niya ang maayo’g sweldo niyang trabaho sa pagka-nurse aron mas maduol siya sa mga bata ug aron paghatag sa inadlaw nilang mga gikinahanglan, ug ako maningkamot aron

makahatag sa pagkaon ug kasilungan. Gipanalanginan kami sa Ginoo aron matuman kini nga aspeto sa among panan-awon.

Ang uban pang importante nga butang, sama sa pagkaginikanan, pagtudlo, paggiya, pagpanglimpyo, o gani pag-ilis sa diaper, nagtinabangay kami kanunay kutob sa mahimo kon itugot sa higayon. Kini nga pagbahinay sa buluhaton nahitabo kay nahimo kini kanunay nga bahin kon giunsa namo sa paglantaw ang among kinabuhi sa pamilya.

Ako ug si Christiane nakamatikud nga dihang milihok kami inubanan sa pagtuo ug misalig sa Ginoo, Iya kaming gitabangan nga mahimo ang Iyang kabubut-on sa Iyang pamaagi ug sumala sa Iyang tayming. Karon, moingon ko nga ang Iyang pamaagi wala magpasabut nga ang tanan nahitabo dayon sa paagi nga maoy among gihunahuna. Usahay kinahanglan nga magpailub kami, usahay kinahanglan nga dugangan pa namo ang among paningkamot, ug usahay ingon og sulayan sa Ginoo ang among dedikasyon. Hinoon, gidasig kami kanunay tungod sa among panglantaw ug nahimo kining pundasyon sa pinakaimportante namong mga desisyon.

Usa ka butang nga kanunay namong gilantaw ni Christiane mao nga ikauban namo ang among mga anak sa celestial room sa templo isip pasiuna para sa mahangturon nga kalipay ug himaya nga gipangandoy namo nga masinati. Sulod sa milabayng katuigan nakadala kami og usa human sa usa ka anak aron modawat sa mga ordinansa sa templo, nga nagsimbolo sa pag-uli kanila ngadto

sa atong Langitnong Amahan human sila matudloi sa mga baruganan sa pagkamatarung. Nakuyugan namo ang tulo sa among mga anak ngadto sa mga altar sa templo dihang gipakaslan nila ang ilang mga hinigugma, ug nagpaabut pa kami og daghan pang mga pagpakasal sa templo.

Walay laing nakahatag og labaw nga kalipay ug katagbawan sa among kinabuhi kay sa kalipay nga among nakita sa usag usa ug sa among mga kaliwat. Dihang nasabtan namo nga kini mga sinugdanan lamang sa mahangturon namong pag-uswag ug mao lamang ang pinakauna nga ang-ang sa among kamaya ug kalipay, kami kaniadto—ug karon—andam nga mosakripisyo sa tanan nga anaa kanamo aron

masunod ang doktrina sa pamilya ug aron makita hingpit nga katumanan sa among panglantaw.

Gidapit namo kamo sa pagpamalandong niini nga doktrina ug hibaloan sa inyong kaugalingon kon unsa gayud ang pinakaimportante. Kini nga matang sa kalipay maoy pinakaimportante sa among pagpakabuhi. Ug ang kalipay nga maoy resulta sa paghigalaay tali sa bana, asawa, ug mga anak magtubo sa kanunay.

Gamita ang Inyong Panglantaw

Human ninyo matun-an ang doktrina sa pamilya ug maestablisar ninyo ang panglantaw para sa kalipay, kinaanglan nga seryusuhon ninyo ang paggamit sa inyong panglantaw.

Ang unang mga pagbalibad nga akong nadawat dihang nangulitawo pa ko ni Christiane nakapasagmuyo nako og gamay. Bag-o pa lang kong mihukom nga magsugod og mabungahon nga panarbaho isip young single adult sa Simbahan, apan usa ka adlaw duna koy espesyal nga espirituwal nga impresyon. Miapil ko og usa ka ordinansa sa Swiss Temple dihang nakadungog ko og tingog sulod sa akong kasingkasing nga daw ingon niini og epekto: “Erich, kon dili nimo seryusuhon ang pagpaningkamot sa

pagminyo sa bag-o ug walay katapusang pakigsaad, tanan kini nga pagtulun-an ug gisaad nga mga panalangin dili makahatag og kalainan diha nimo.” Usa kadto ka pahigma-ta nga akong nadawat sa batan-ong edad nga 21, ug sukad niadtong adlaw mas gipaningkamutan pa gyud nako ang pagkahimong takus niana nga panalangin.

Dapiton ko kamo sa pagtakda og personal nga mga tumong bahin sa inyong panglantaw. Sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* atong mabasa: “Ang mga tumong nagpakita sa mga tinguha sa atong mga kasingkasing ug sa atong mga panglantaw sa unsay atong nakab-ot. Pinaagi sa mga tumong ug mga plano, ang atong mga paglaum mausab ngadto sa pagbuhat. Ang paghimo og tumong ug pagplano mao ang mga buhat sa hugot nga pagtuo.”⁵

Ayaw pagtiaw-tiaw sa sagradong mga butang. Kon moabut ka na sa edad nga pwede ka nang magminyo, ayaw pakig-date aron lang malingaw. Ayaw iamong ang imong mahangturon nga katungod sa pagkatawo pinaagi sa paghimo og bisan unsa nga mohikaw kanimo sa paghimo sa pinakaimportanting mga pakigsaad sa templo. Kon itratar nimo ang tanan nga imong ka-date isip imong potensyal nga mahangturon kompanyon, dili ka gayud

mohimo og dili angay nga mga butang nga sa pisikal o sa espiritwal nga paagi modaut sa inyong panag-date o moamong sa kaugalingon nimong katakus ug mopangiuub sa imong panglantaw. Kon magpabilin kang takus, ang espiritwal nimong panabut dili gayud moawop, ug kanunay ka nga may katungod sa mga hagawhaw sa Espiritu. Moawhag kanimo ang Espiritu Santo ug ikumpirmar diha nimo ang kaeksakto niining pinakaimportante nga mga desisyon sa imong kinabuhi, bisan sa mga panahon sa makalilisang nga kamatayon.

Ibutang nga may tulubagon ang imong kaugalingon ngadto sa Ginoo bahin sa imong panglantaw ug mga tumong sa kinabuhi. Kon duna ka may angayang hinulsulan, ayaw pagduha-duha sa pagbuhay niini. Niining kinabuhia man ug sa mahangturong kinabuhi importante nga “dili ilangay ang adlaw sa inyong paghinulsol” (Alma 13:27; 34:33). Sunda ang imbitasyon sa propeta sa Dios, kinsa nag-awhag kanato sa “[pag]pangayo sa Amahan diha sa ngalan ni Jesus alang sa bisan unsa nga butang nga kamo nagkinahanglan. Ayaw pagduha-duha, apan pagmatinuohon, ug pagsugod sama sa karaan nga mga panahon, ug duol ngadto sa Ginoo uban sa tibuok ninyo nga kasingkasing, ug buhata ang inyong kaugalingon nga kaluwasan uban sa kahadlok ug pagpangurog sa iyang atubangan” (Mormon 9:27).

Nakabantay ko nga ang uban ninyo, tungod sa inyong mga kahimtang, nagkinahanglang mohangop sa sumbanan nga panglantaw sa pamilya aron mohaum sa inyong personal nga sitwasyon. Apan akong nakat-unan nga ang Ginoo motabang nato kon molihok kita pinaagi sa pagtuo ug mosunod sa sumbanan kutob sa mahimo.

Ang Baruganan sa Paglahutay

Ang ebanghelyo ni Jesukristo naglakip og pinakamakahupay nga bahin. Mao kini ang *paglahutay* o *paghuman* nga aspeto sa atong pagtuo sa Ginoo nga si Jesukristo. Gipasidan-an kita ni Moroni sa pagpabilin kanunay sa eksaktong dalan, “mosalig lamang diha sa mga maayo nga buhat ni Kristo, kinsa mao ang tigpa-siugda ug ang tiglahutay sa [atong] hugot nga pagtuo” (Moroni 6:4).

Tungod sa atong pagtuo kang Jesukristo, makapadayon kita sa kinabuhi nga angay natong subayon. Apan kon mapandol kita tungod sa kahuyang o nawala nga mga oportunidad, motabang Siya kanato, mopuno sa kal-ang, ug mamahimong tighingpit sa atong pagtuo. Miingon Siya,

“Kay Ako, ang Ginoo, mohukom sa tanan nga mga tawo sumala sa ilang mga buhat, sumala sa tinguha sa ilang mga kasingkasing” (D&P 137:9).

Gikan sa *Handbook 2* atong mabasa nga “Ang matinud-anong mga miyembro kansang mga kahimtang wala motugot kanilang makadawat sa mga panalangin sa mahangturong kaminyoon ug pagkaginikanan niining kinabuhia makadawat sa tanang gisaad nga mga panalangin sa kahangturan, samtang gihuptan nila ang mga pakigsaad nga ilang gihimo ngadto sa Dios.”⁶

Mopamatuod ko nga motinuod gayud ang Ginoo unsay Iyang gisulti nga “dili maayo nga ang lalaki mag-inusara” (Genesis 2:18) ug ang kinatas-an Niyang tinguha para kanatong tanan nga Iyang mga anak mao ang pagkadawat sa “kahingpitan sa kalipay” (Moises 7:67). Busa, ikanunay ang inyong panglantaw sa unahan ug “paningkamuti ang pagsunod sa mga sumbanan sa pagpakabuhi sa usa ka mahangturon nga pamilya. Nagpasabut kini sa pagpangandam nga mahimong takus ug mapinananggaong mga amahan ug inahan. Sa ubang sitwasyon, dili matuman kini nga mga panalangin hangtud sa sunod nga kinabuhi, apan ang kinatas-ang tumong managsama ra para sa tanan.”⁷

Nasayud kong dunay daghang managlahi nga kahimtang sa kinabuhi samtang dunay mga tawo sa kalibutan. Nasayud kong dunay mga kalainan sa mga kultura, tradisyon, ug mga ekspektasyon. Hinoon, kini nga mga doktrina ug mga baruganan nga mahangturon ug tinuod, ug nagbarug kini nga dili magsalig sa personal natong mga kahimtang sa kinabuhi. Ako masaligon gayud nga kon tinuoray nimong pamalandungan ug pagaampoan ang pakonsiderar niini nga mga doktrina ug baruganan, mapalambo nimo ang personal nga panan-awon para sa imong kinabuhi nga ikahimuot sa Ginoo ug motultol kanimo sa kinadak-ang kalipay. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong sa debosyunal, “What Do You Envision in Life?” delivered at Brigham Young University niadtong Disyembre 2, 2014. Alang sa kompleto nga teksto sa Iningles, bisitaha ang speeches.byu.edu.

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
2. Spencer W. Kimball, “Guidelines to Carry Forth the Work of God in Cleanliness,” *Ensign*, Mayo 1974, 6.
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” 129.
4. Julie B. Beck, mga komentaryo nga gihimo atol sa training sa kinatibuk-ang komperensya, Okt. 2009.
5. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 177.
6. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 1.3.3.
7. *Handbook 2*, 1.3.3.

Kapitulo 2

Paminaw Kaniya

Kini ang kapitulo 2 sa bag-ong upat ka volume nga gisugilon nga kasaysayan sa Simbahan nga giulohan og Mga Santos: Ang Sugilanon sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang basahon maimprinta sa 14 ka mga pinulongan, diha sa Kasaysayan sa Simbahan nga seksyon sa Gospel Library app, ug diha sa internet sa mgasantos.lds.org. Ang sunod nga pipila ka mga kapitulo imantala sa mosunod nga mga isyu hangtud mapagawas na ang volume 1 sa katapusan niining tuiga. Kadtong mga kapitulo mahimong available sa 47 ka mga pinulongan diha sa Gospel Library nga app ug sa mgasantos.lds.org.

Mibangon og sayo si Joseph sa usa ka buntag sa tingpamulak niadtong 1820 ug miadto sa kakahoyan duol sa iyang balay. Klaro ug maanindot ang adlaw, ug ang sidlak sa adlaw milusot sa mga sanga sa ibabaw. Gusto siya nga mag-inusara sa iyang pag-ampo, ug nahibalo siya og usa ka mingaw nga dapit sa kakahoyan diin bag-o lang niyang gihawanan og mga kahoy. Gibilin niya ang iyang atsa didto, gitaop sa usa ka tuod sa kahoy.¹

Sa pag-abut sa dapit, naniid si Joseph sa palibut aron sa pagsiguro nga siya rang usa. Nabalaka siya nga mag-ampo og kusog ug dili siya gustong mabalda.

Nakita nga nag-inusara lang siya, si Joseph miluhod sa bugnaw nga yuta ug nagsugod sa pagtugyan sa mga tinguha sa iyang kasingkasing ngadto sa Dios. Mihangyo siya alang sa kalooy ug kapasayloan ug alang sa kaalam aron makaplag og mga tubag sa iyang mga pangutana. “O Ginoo,” nag-ampo siya, “unsa nga simbahan ang akong apilan?”²

Samtang nag-ampo siya, ingon og miburot ang iyang dila hangtud nga dili na siya makasulti. Nakadungog siya og mga tunob sa iyang luyo apan walay tawo dihang milingi siya. Misulay siya sa pag-ampo pag-usab, apan ang mga tunob nagkakusog, nga daw dunay nagpadulong niya. Mikalit siya pagbarug ug mituyok, apan wala gihapon siyay nakit-ang tawo.³

Sa kalit lang, dunay dili makit-ang gahum nga mipugong kaniya. Misulay siya sa pagsulti pag-usab, apan ang iyang dila

gipugngan gihapon. Usa ka бага nga kangitngit ang mialirong kaniya nga dili na niya makita ang kahayag sa adlaw. Ang mga pagduha-duha ug mga mangil-ad nga mga imahe misan-top sa iyang hunahuna, milibog ug mibalda kaniya. Iyang gibati nga daw dunay usa ka makahahadlok nga nilalang, tinuod ug gamhanan kaayo, nga gustong molaglag kaniya.⁴

Nanlimbasug sa tibuok niyang kusog, si Joseph sa maka-usa pa misangpit sa Dios. Ang iyang dila miluag, ug nanga-muyo siya nga maluwas. Apan siya mismo andam na sa pag-unlod ngadto sa pagkawalay paglaum, nabug-atan sa dili madaug nga kangitngit ug andam na sa pagtugyan sa iyang kaugalingon ngadto sa kalaglagan.⁵

Niana nga higayon, usa ka dako nga gilis sa kahayag ang mitunga ibabaw gayud sa iyang ulo. Nag-anam kining mipa-ubos ug daw misiga sa kakahoyan. Sa diha nga ang kahayag midapat kaniya, gibati ni Joseph nga ang dili makitang gahum mibuhi kaniya. Mipuli ang Espiritu sa Dios, mipuno kaniya sa kalinaw ug dili matukib nga kalipay.

Mitan-aw ngadto sa kahayag, nakita ni Joseph ang Dios nga Amahan nagbarug ibabaw kaniya sa kahanginan. Ang iyang nawong mas hayag ug mas mahimayaon kay sa bisan unsang butang nga sukad nakita ni Joseph. Ang Dios mitawag kaniya sa iyang ngalan ug mitudlo ngadto sa laing binuhat nga mipakita tupad Kaniya. “Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak,” miingon Siya. “Paminaw Kaniya!”⁶

Si Joseph mitan-aw ngadto sa nawong ni Jesukristo. Sama usab kini ka hayag ug ka mahimayaon sa Amahan. “Joseph,” ang Manluluwas miingon, “ang imong mga sala gipasaylo na.”⁷

Ang iyang palas-anon nawala, nangutana og balik si Joseph: “asa ako kinahanglan magpasakop?”⁸

“Dili gayud mopasakop bisan hain kanila” ang Manluluwas miingon kaniya. “Sila nagtudlo og mga doktrina nga mga sugo sa mga tawo, nga may hulagway sa

Ang Ginoo miingon ni Joseph nga ang kalibutan nag-
lunang sa sala. “Walay usa nga nagbuhat og maayo,” Siya
mipasabut. “Mipalayo sila sa ebanghelyo ug wala magsu-
nod sa akong mga sugo.” Ang mga sagradong mga kamatu-
oran nangawala o gituis, apan misaad Siya sa pagpadayag
sa kahingpitan sa Iyang ebanghelyo ngadto kang Joseph sa
umaabut.⁹

Samtang nagsulti ang Manluluwas, si Joseph nakakita og mga panon sa mga anghel, ug ang kahayag nga naglibut kanila mas hayag pa sa adlaw sa udtong tutok. “Tan-awa, ug sud-onga, ako dali nga moabut,” ang Ginoo miingon, “sinul-uban sa himaya sa Akong Amahan.”¹⁰

Nagtuo si Joseph nga masunog ang kakahoyan sa kaha-
yag, apan ang mga kahoy nagsiga sama sa sampinit ni
Moises ug wala maugdaw.¹¹

Sa dihang nawala na ang kahayag, nakamatngon si Joseph nga siya naghigda, nagtan-aw ngadto sa langit. Ang gilis sa kahayag mibiya na, ug ang iyang gibati nga sala ug kalibog nahanaw. Mga pagbati sa balaan nga gugma ang mipuno sa iyang kasingkasing.¹² Ang Dios nga Amahan ug si Jesukristo namulong ngadto kaniya, ug nakat-unan niya mismo kon unsaon sa pagpangita sa kamatuoran ug kapasayloan.

Gumikan sa panan-awon luya kaayo para molihok, si Joseph naghigda sa kakahuyan hangtud ang iyang kusog mibalik. Naningkamot dayon siya sa pag-uli sa balay ug misandig sa fireplace aron makabarug. Ang iyang inahan nakakita niya ug nangutana kon unsay problema.

“Maayo ang tanan,” siya mipasalig kaniya. “Ako maayo man.”¹³

Paglabay sa pipila ka adlaw, samtang nakig-istorya sa usa ka tigsangyaw, gisulti ni Joseph ang mahitungod sa iyang nakita sa kakahoyan. Ang tigsangyaw aktibo sa bag-o lang gipahigayon nga relihiyusong mga kalihokan, ug nagtuo si Joseph nga seryusuhon pagdawat ang iyang panan-awon.

Sa sinugdanan gibaliwala ra sa tigsang-yaw ang iyang mga pulong. Dunay mga tawo nga nangangkon nga nakakita og langitnong pananawon matag karon ug unya.¹⁴ Apan nasuko siya ug dili matuohon, ug misulti ni Joseph nga ang iyang istorya gikan sa yawa. Ang mga adlaw sa mga panan-awon ug mga pagpadayag dugay nang mihunong, miingon siya, ug kini dili na gayud mobalik pa.¹⁵

Nahibulong si Joseph, ug sa wala madugay wala nay motuo sa iyang panan-awon.¹⁶ Nganong motuo man sila? Katorse anyos lamang siya ug hapit walay edukasyon. Gikan siya sa kabus nga pamilya ug gilauman nga magtikad sa yuta sa tibuok niyang kinabuhi ug ang pagpangita

Ug ang iyang pagpamatuod igong nakahasol sa ubang tawo aron mobiyay-biay kaniya. Katingalahan kaayo, naghunahuna siya, nga ang usa ka yanong bata nga walay kahulugan sa kalibutan makadani og daghan kaayong kapait ug pagbiaybiay. “Ngano nga gigukod ako sa pagsulti sa kamatuoran? gusto siyang mangutana. “Ngano nga ang kalibutan naglaraw sa paghimo kanako nga molimud kon unsa ang akong tinuod nga nakita?”

Nalibug si Joseph niini nga mga pangutana sa tibuok niyang kinabuhi. “Ako sa tinuod nakakita og usa ka kahayag, ug sa taliwala niana nga kahayag ako nakakita sa duha ka mga Personahe, ug sila gayud namulong ngari kanako,” sa kaulahian siya misaysay, “ug bisan pa ako gikasilagan ug gigukod sa pag-ingon nga ako nakakita og usa ka pananawon, apan kini tinuod.”

“Ako nasayud niini, ug ako nasayud nga ang Dios nasayud niini,” mipamatuod siya, “ug ako dili makalimud niini.”¹⁷

Sa dihang nakaamgo si Joseph nga ang pagpakigbahin sa iyang panan-awon nakapahimo lang sa iyang mga silingan nga nakigbatok kaniya, iya na lang kining gitago sa iyang kaugalingon, nakontento sa kahibalo nga gihatag sa Dios kaniya.¹⁸ Sa kaulahian, human siya mipalayo sa New York, naningkamot siya sa pagrekord sa iyang sagrado nga kasinatian didto sa kakahuyan. Gihulagway niya ang iyang tinguha alang sa kapasayloan ug ang pasidaan sa Manluluwas

ngadto sa kalibutan nga nagkinahanglan sa paghinulsol. Siya mismo ang misulat sa mga pulong, sa dili perpektong pinulongan, matinguhaong naningkamot nga mahulagway ang kahalangdon sa panghitabo.

Sa misunod nga katuigan, subli niyang giasoy ang panan-awon sa, nakapaagni og mga tigsulat kinsa makatabang kaniya nga mas mapadayag sa tanang matang sa pagsupak nga mahulagway. Misulti siya sa iyang tinguha nga makit-an ang tinuod nga simbahan ug mihulagway sa Dios nga Amahan nga unang pagpakita aron sa pagpaila sa Anak. Wala kaayo siya mosulat

kabahin sa iyang kaugalingong tinguha nga mapasaylo ug
 mas daghan ang mensahe sa Manluluwas ngadto sa tanan
 mahitungod sa kamatuoran ug sa panginahanglan alang sa
 pagpahiuli sa ebanghelyo.¹⁹

Sa matag paningkamot sa pagrekord sa iyang kasinati-an, si Joseph mipamatuod nga ang Ginoo nakadungog ug mitubag sa iyang pag-ampo. Isip usa ka batan-ong lalaki, nahibaloan niya nga ang simbahan sa Manluluwas wala na sa yuta. Apan ang Ginoo misaad sa pagpadayag og mas daghan pa mahitungod sa Iyang ebanghelyo sa tukmang panahon. Busa si Joseph mihukom sa pagsalig sa Dios,

*Nahibalo si Joseph
nga nakakita siya og
panan-awon. Ang
Dios nga Amahan ug
si Jesukristo mipakita
kaniya sa usa ka
hilabihan nga kahayag.*

Dinhi niini nga kakahoyan nga anaa lang gihapon hangtud karon duol sa balay sa pamilyang Smith, miluhod si Joseph sa pag-ampo aron masayud asa nga simbahan siya magpasakop.

nagpabilin nga matinud-anon ngadto sa mga sugo nga iyang nadawat didto sa kakahuyan, ug mapailubon nga mihulat alang sa dugang nga panudlo.²⁰ ■

Ang kompleto nga lista sa gihisgutan mabasa sa Iningles sa mgasantos.lds.org.

Ang pulong nga *Hisgutan* diha sa mga pahinudom nagpasabut sa dugang nga impormasyon diha sa internet sa mgasantos.lds.org.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph Smith—Kasaysayan 1:14; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:212 (draft 2); Interview, Joseph Smith ni David Nye White, Ago. 21, 1843, sa [David Nye White], “The Prairies, Nauvoo, Joe Smith, the Temple, the Mormons, &c.,” *Pittsburgh Weekly Gazette*, Sept. 15, 1843, [3], anaa sa josephsmithpapers.org.
2. Interview, Joseph Smith ni David Nye White, Ago. 21, 1843, sa [David Nye White], “The Prairies, Nauvoo, Joe Smith, the Temple, the Mormons, &c.,” *Pittsburgh Weekly Gazette*, Sept. 15, 1843, [3], anaa sa josephsmithpapers.org; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:12.
3. Joseph Smith, Journal, Nob. 9–11, 1835, sa *JSP*, J1:88.
4. Joseph Smith—Kasaysayan 1:15; Hyde, *Ein Ruf aus der Wüste*, 15–16; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:212 (draft 2).
5. Joseph Smith—Kasaysayan 1:16; Joseph Smith, Journal, Nob. 9–11, 1835, sa *JSP*, J1:88; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:212 (draft 2).
6. Joseph Smith—Kasaysayan 1:16–17; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:12–13; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:214 (draft 2); Joseph Smith, Journal, Nob. 9–11, 1835, sa *JSP*, J1:88.
7. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:13.
8. Interview, Joseph Smith ni David Nye White, Ago. 21, 1843, sa [David Nye White], “The Prairies, Nauvoo, Joe Smith, the Temple, the Mormons, &c.,” *Pittsburgh Weekly Gazette*, Sept. 15, 1843, [3], anaa sa josephsmithpapers.org.
9. Joseph Smith—Kasaysayan 1:5–26; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:13; Levi Richards, Journal, Hunyo 11, 1843; Joseph Smith, “Church History,” *Times and Seasons*, Mar. 1, 1842, 3:706, sa *JSP*, H1:494.

10. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:13.
11. Pratt, *Interesting Account*, 5, sa *JSP*, H1:523.
12. Joseph Smith—Kasaysayan 1:20; Interview, Joseph Smith ni David Nye White, Ago. 21, 1843, sa [David Nye White], “The Prairies, Nauvoo, Joe Smith, the Temple, the Mormons, &c.,” *Pittsburgh Weekly Gazette*, Sept. 15, 1843, [3], anaa sa josephsmithpapers.org; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:214 (draft 2); Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:13.
13. Joseph Smith—Kasaysayan 1:20; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:214 (draft 2).
14. Tan-awa sa Bushman, “Visionary World of Joseph Smith,” 183–204.
15. Joseph Smith—Kasaysayan 1:21; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 3, sa *JSP*, H1:216 (draft 2); Neibaur, Journal, Mayo 24, 1844, anaa sa josephsmithpapers.org. **Hilisgutan:** Christian Churches in Joseph Smith’s Day
16. Joseph Smith—Kasaysayan 1:22, 27; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 4, sa *JSP*, H1:216–18 (draft 2); Interview, Joseph Smith ni David Nye White, Ago. 21, 1843, sa [David Nye White], “The Prairies, Nauvoo, Joe Smith, the Temple, the Mormons, &c.,” *Pittsburgh Weekly Gazette*, Sept. 15, 1843, [3], anaa sa josephsmithpapers.org.
17. Joseph Smith—Kasaysayan 1:21–25; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 4, sa *JSP*, H1:216–18 (draft 2).
18. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 3, sa *JSP*, H1:13; tan-awa usab sa Historical Introduction to Joseph Smith History, circa Summer 1832, sa *JSP*, H1:6.
19. Si Joseph misulat o midumala sa pagsulat sa upat ka mga istorya niini nga kasinatian atol sa iyang kinabuhi, ang pinakauna mao ang sa Joseph Smith History, circa Summer 1832, 1–3, sa *JSP*, H1:11–13. Laing lima pa ka mga tawo nga nakadungog niya nga namulong mahitungod sa kasinatian misulat og ilang kaugalingong mga istorya. Ang siyam ka mga istorya makita sa “Primary Accounts of Joseph Smith’s First Vision of Deity,” Joseph Smith Papers website, josephsmithpapers.org. Alang sa usa ka pag-analisar sa mga kaparehas ug panaglahi tali sa mga istorya, tan-awa sa “First Vision Accounts,” Gospel Topics, topics.lds.org. **Topic:** Joseph Smith’s First Vision Accounts
20. Joseph Smith—Kasaysayan 1:26; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 4, sa *JSP*, H1:218 (draft 2).

MGA HULAGWAY SA HUGOT NGA PAGTUO

Dihang nadiskubrihan ni Christian ang journal sa iyang lolo, wala sa iyang hunahuna nga importante diay kaayo kini kaniya ug sa iyang pamilya.

CODY BELL, LITRATISTA

Christian Karlsson

Buskerud, Norway

Gihatagan ko ni Mama og kahon sa karaang mga litrato. Usa sa mga surpresa niini nga kahon mao ang mga journal sa akong lolo. Daghang sinulat ang mugbo ra ug daklit ug naglakip og yanong mga butang sama sa presyo sa gasolina, saging, og isda.

Sulod sa iyang journal, ang kinanindutang gitanyag mao ang tukmang mga rekord sa mga pakigpulong nga gihatag ni Lolo sa simbahan.

Sa iyang mga pakigpulong, gipaambit ni Lolo ang iyang mga hunahuna ug pagbati ug ang mga kalisud sa iyang pag-investigate sa Simbahan. Kinahanglan siyang magpaubos sa iyang kaugalingon sa pag-ampo mahitungod sa pagpamiyembro sa Simbahan. Nakadawat siya og tubag ug iya kining gilihok.

Pagkaanindot nga makapaambit sa mga istorya nga iya gayud ni Lolo kauban sa akong asawa ug mga anak. Sila wala makakita kaniya, apan miabut kanila ang iyang mga pulong nga ilang nakuha 30 ka tuig human siya namatay.

DISKUBRIHA PA ANG DAGHAN

Tan-awa pa ang bahin sa panaw ni Christian mahitungod sa pagtuo liahona.lds.org.

Pangita pa og dugang nga mga istorya sa hugot nga pagtuo diha sa Media Library sa LDS.org.

Kat-uni unsaon nimo sa pagpreserbar ang kaugalingon nimong mga handumanan ug mga litrato diha sa FamilySearch.org.

PAGSIKSIK SA MGA KATIGULANGAN UG PAGPANGITA SA KAMATUORAN

Interesado kong mahibalo mahitungod sa Italyano nakong mga katigulangan, mao nga pipila ka tuig ang milabay nagsugod ko sa pagsiksik sa akong genealogy. Walay adlaw nga milabay nga wala ko magsiksik og pipila aron makit-an kini. Sa katapus-an, nakit-an ra nako ang rekord sa pagkatawo sa ikatulo nakong apohan sa tuhod gikan sa Italy. Nakatandog kanako ang pagkakita sa iyang rekord sa paagi nga mibati ko nga kinahanglang magpadayon sa pagsiksik sa akong mga katigulangan.

Sa akong paghimo niini, nakakita kog daghang mga katigulangan nga wala pa ko sukad makadungog. Nakahimamat pud ko og usa ka batan-ong babaye sa social media nga ginganlan og Ingrid Zanini. Nagduda mi nga basin kaliwat mi kay parehas man mi og apeliyido. Atol sa among pag-istoryahanay, gisul-tihan ko ni Ingrid nga miyembro siya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Giistoryahan ko niya mahitungod sa Simbahan, ug miingon nga padad-an ko niya og kopya sa Basahon ni Mormon. Dihang miabut ang libro, gisugdan nako kini sa pagbasa.

Usa ka adlaw sa trabaho, usa ka batan-ong babaye ginganlan og Erika nakabantay nga duna koy Basahon ni Mormon. Dili nako malimtan ang ekspresyon sa iyang nawong—labihan ang iyang kalipay ug kahinam. Nangutana

Ang pagkakita sa rekord sa ikatulo nakong apohan sa tuhod nakatandog kanako sa paagi nga nagpadayon ko sa pagsiksik para sa akong mga katigulangan. Sa akong pagsiksik, nakakita pa gyud ko og daghan.

siya kon nalingaw ba ko sa basahon ug kon gusto ba kong moadto sa simbahan kauban niya ug sa iyang igsoong lalaki. Duha ka semana human nako madawat ang Basahon ni Mormon, misimba ko sa unang higayon.

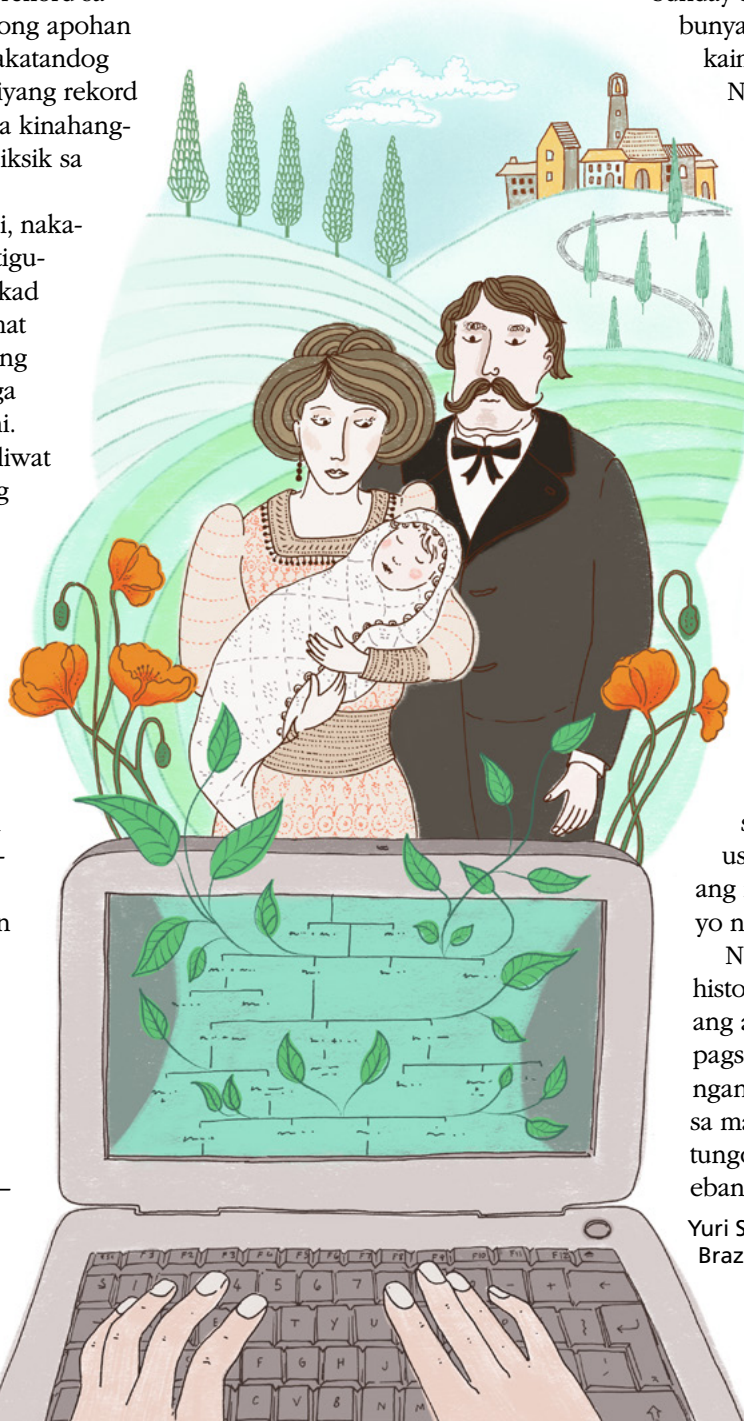
Ang leksyon nianang adlaw sa Sunday School mao ang mga pagbunyag sa mga patay ug ang kaimportante sa family history.

Nainteresado kaayo ko. Nakatagbo nako ang mga misyonaryo ug mitambong ko og miting mahitungod sa family history nianang pagkahapon sa stake center. Samtang nag-investigate ko sa Simbahan, gibati nako ang presensya sa akong mga katigulangan, ug nada-sig nga magkat-on pa og dugang.

Dihang gidapit ko sa mga misyonaryo sa pagpabunyag, mihunong ko aron maghunahuna sa tanang nanghitabo sukad nagsugod ko sa paghimo sa akong family history. Ang pagpahibalo kanako sa ebanghelyo ug pagkat-on mahitungod sa mahangturong importansya sa family history dili lang usa ka sulagma. Akong gidawat ang imbitasyon sa mga misyonaryo nga magpabunyag.

Nagbuhat gihapon ko sa family history, ug mapasalamaton ko nga ang akong mga paningkamot sa pagsiksik sa akong mga katigulangan karon maghatud na kanila sa mahangturong mga panalangin tungod kay akong nakaplagan ang ebanghelyo ni Jesukristo. ■

Yuri Siqueira Zanini, Rio de Janeiro, Brazil

PAGTABANG NI ANNA

Pipila ka tuig na ang milabay, nagtudlo ko sa mga sayis anyos sa Primary. Naa si Anna sa akong lista. Nakaila kaayo ko sa maong pamilya nga ang iyang mga ginikanan nagbulag ug nagpuyo siya kauban sa iyang amahan. Panagsa ra silang mosimba.

Mihapit ko sa balay aron makigkita ni Anna ug sa iyang papa ug dapiton si Anna sa Primary. Daw interesado si Anna, apan wala siya gayud moadto. Matag Dominggo sa buntag sulod sa mga semana, manawag ko niya sa pagdapit niya sa Primary. Walay mitubag bisan usa, apan kanunay kong magbilin og mensahe nagsulti ni Anna nga malipay kong makita siya sa Primary.

Usa ka Dominggo sa buntag, miadto si Anna. Gitabangan siya sa iyang amahan nga maandam para sa Primary sa pagsul-ob sa pang-Dominggo niyang sinina ug dayon gihatud siya sa simbahan. Nalipay ko nga nakita siya, gi-welcome nako siya ug gitabangan nga ikaila niya ang uban nga diha sa klase.

Nagleksyon mi, nanganta, ug nagkolor-kolor sa hapit nang mahaman ang klase. Dihang nanglakaw na ang mga bata, miduol nako si Anna ug mibutang og nagum-os nga papel sa akong mga kamot. Sa una, nagtuo kong sagbut ra to. Ilabay na unta nako, apan giaghat ko sa Espiritu sa pag-abli niini. Duna diay gisulat si Anna sa papel. Sa sinulatan sa sayis anyos, nag-ingon kini, "Gimahal ko ikaw."

Wala kaayo si Anna makaila nako nga ako iyang higugmaon. Ang iya rang nailhan mao ang akong tingog sa iyang answering machine nga nagdapit niya sa Primary. Apan kadtong gamayng paningkamot sa pagtabang kaniya nakatabang ni Anna aron mahibalo nga dunay

nagpangga kaniya ug gusto nga matabangan siyang mobati sa gugma sa Manluluwas.

Panagsa makit-an na nako si Anna sa Primary ug ang iyang amahan nag-sugod na usab sa panagsang pagsimba. Apan kon ang mga kahintang sa ilang pamilya mausab, dili namo sila makita sa kanunay.

Naghunahuna ko mahitungod ni

Anna sulod sa katuigan. Sa tibuok nakong kasingkasing unta iyang mahinumduman ang iyang panahon sa Primary. Tingali mahinumduman niya ang pipila nga iyang nakat-unan, apan nanghinaot ko og labaw pa kay sa paghinumdom sa pagbati sa gugma sa Ginoo, sa kahupayan sa Espiritu, ug sa gugma sa usa ka magtutudlo. ■

Margaret S. Lifferth, Utah, USA

Gisulatan ko ni Anna. Sa sinulatan sa sayis anyos, nag-ingon kini, "Gimahal ko ikaw."

GIKALIMTAN BA KAHA KO SA DIOS?

Nangita ko bisan asa. Kaduha ko nagbalik-balik gikan sa opisina ngadto sa luna nga trabahoanan sa fabrication nangita sa importanting mga pisa nga gikinahanglan aron makompleto ang crane nga among ikarga sa barko sa usa ka instalasyon para sa militar. Nakaiskedyul na ang paglarga duha na lang ka adlaw—igo ra gyud nga matuman namo ang tagal sa kontrata. Magsagubang gyud og grabing silot ang akong kompanya kon dili namo matuman ang among pasalig.

Misulod ko sa storeroom sa opisina ug gibalik na usab sa pagsusi ang kulang nga mga pisa. Gisusi nako ang tanang kahon ug nakumpirma nga na-order na gyud ang mga pisa. Ulahi na kaayo kon mag-order og usab sa mga pisa unya moabut na ang tagal. Nawad-an ko sa paglaum. Mipauli ko, padayong naghunahuna unsaon sa pagsulbad ang problema.

Mihimo ko og dali ug dili kaayo kinasingkasing nga pag-ampo sa wala

pa mohigda ug naningkamot nga makatulog. Sa akong hunahuna akong gisubay og maayo ang akong tanang gibuhat nianang adlaw, nanghinat nga akong mahinumduman ang butang nga akong nakalimtan. Wala kaayo ko makatulog hangtud alas 3:00 sa buntag.

Sa katapusan milingkod ko. Gitan-aw nako ang unlan nga akong gibutang sa salog aron mapahinumduman ko sa pag-ampo. Morag di ko ganahang mag-ampo. Tibuok adlaw na kong nag-ampo apan mibati nga tanan nakong gisulti walay nahimong kalainan. Gikalimtan ba kaha ko sa Dios?

Gisusi nako ang matag kahon sa storeroom ug sa gihapon wala makit-i ang kulang nga mga pisa. Wala ko masayud unsaon sa pagsulbad ang problema ug mahuman kini sa gitagal nga adlaw.

Wala nay laing maadtoan, midailos ko sa higdaanan ug nagsugod sa pag-ampo. Nangutana ko sa Langitnong Amahan kon nasayud ba Siya sa akong sitwasyon. “Langitnong Amahan,” nangamuyo ko, “Nasayud *Ikaw* kon asa ang mga kulang nga pisa. Mahimo bang pahibaloon usab ko Nimo—karon?”

Nianang pagkabuntag, miadto ko sa akong opisina. Gipahimutang ang akong briefcase sa akong lamesa ug mibati nga kinahanglan nakong susihon ang storeroom sa katapusang higayon. Misulod ko sa storeroom ug gitan-aw og balik ang mga kahon nga natan-aw na nako sa miaging adlaw. Usa ka dakong kahon ang natumong sa akong panan-aw. Morag lahi ra kining tan-awon.

Sa pagpaduol og tan-aw nakita nga dili kini usa ra ka kahon kondili duha ka kahon nga gitaput. Gialsa nako ang ibabaw nga kahon gikan sa usa nga

diha sa ilawom. Sa ilawom nga kahon, akong nakita ang mga pisa! Militok ko og pag-ampo sa pasalamat ug mibalik sa akong opisina aron ipahibalo sa mga trabahante nga nakit-an na ang mga kulang nga pisa.

Sa kalit, akong naamguhan nga dili lang ang mga pisa ang akong nakit-an, apan nadiskubrihan pud nako nga ang Langitnong Amahan nahibalo kon asa na ko ug nga ako importante para Kaniya. Wala makalimot kanako ang Dios, ug Siya dili gayud. ■

Edwin F. Smith, Utah, USA

NATUMAN ANG AKONG PANGANDOY

Natawo ko sa Hong Kong, China. Sa batan-on pa ko, nangandoy ko nga makapuyo sa matahum nga nasud nga gilibutan sa kinaiyahan.

Dihang midako na ko ug naminyo, ako ug ang akong bana namalhin sa Australia. Batid siya nga mekaniko ug nahatagan og work visa, nga nagtugot nga makapuyo mi sa Australia sulod

sa upat ka tuig. Dihang kaming duha ang nakatrabaho nakadawat mi og laing upat ka tuig nga ekstensyon sa among visa.

Atol niini nga panahon, naningkamot mi nga molambo ang among kahintang aron makapermanente mi sa pagpu-yo. Dili namo kaya ang mogasto para moeskwela og English, apan ang usa ka brother ug sister sa among ward mitud-lo namo sa pagkat-on. Mao ra gihapon daw inigkahuman sa walo ka tuig mobiya gihapon mi sa Australia. Nagpu-asa mi ug nag-ampo aron magpabilin lang mi. Ang among ward nagpuasa ug nag-ampo usab para namo.

Daw walay paglaum ang among sitwasyon. Nagsugod na mi sa pagpang-impake ug giplano ang among pagbalik sa Hongkong. Usa ka gabii ang usa ka higala nanawag ug nangutana mahitungod sa among visa. Among gipasabut ang among sitwas-yon ug gisultihan mi nga may nailhan siyang usa ka ahente sa imigrasyon nga makatabang.

Pagkasunod adlaw gibisitahan namo ang ahente. Dali dayon niyang gihupay ang among mga hunahuna. Magsumiter siya og mga papeles para sa ekstensyon sa lahi nga visa—nga permanent-residency nga visa nga nagkinahanglan nga

mobalhin mi sa Sydney ug moadto sa layo-layo nga lungsod.

Namalhin mi sa usa ka siyudad mga usa ug tunga ang biyahe padu-long sa norte sa Sydney. Nakakita mi og balay duol ra sa chapel, nga gilibu-tan sa berde nga Australian nga mug-bong tanom. Ganahan mi sa among bag-ong balay ug ward.

Wala madugay gitugutan na mi og mga temporaryo nga visa. Ang akong bana ug ako padayon sa pag-ampo. Nagpuasa siya matag Dominggo sulod sa unom ka bulan. Magbasa mi kada adlaw sa mga kasulatan ug moadto sa templo kada semana.

Dayon usa ka adlaw nakadawat mi og tawag gikan sa ahente sa imi-grasyon. Kinahanglan ming mobalik sa opisina sa Sydney aron ihatud ang among mga passport. Gibalik kini og hatag ngari namo nga gi-stampahan og naaprubahan para sa permanent residency [permanente nga pagpani-muyo]. Nagpasalamat mi sa Langit-nong Amahan niini nga panalangin. May pagtuo kami nga matubag ang among mga pag-ampo, ug nahitabo. Ug natuman ang akong pangandoy nga makapuyo sa nasud nga gilibutan sa kinaiyahan. ■

Valencia Hung, New
South Wales, Australia

Gikan sa Baybayon ngadto sa Laing Baybayon: Ang Among Biyahe Padulong sa Templo

Pahinumdom gikan sa editor: Kini nga istorya usa ka pahinumdom kon unsa ang mga sakripisyo sa batan-ong magtiayon aron lang ma-seal para sa karon ug sa tanan kahangturan. Nanghinaot kami nga modasig kini aron himoon ninyong prayoridad ang pagminyo sulod sa templo sa kaugalingon ninyong kinabuhi.

Ni Efraín Rodríguez

Niadtong Oktubre 1979, sa adlaw human sa among sibil nga seremonyas sa kaminyoon, ang akong asawa, si Maria Ondina, ug ako mibiya sa among lungsod nga gipuy-an sa Arequipa, Peru, duol sa kabaybayunan sa Pacific Ocean, aron mobiyahe sa São Paulo Brazil Temple,

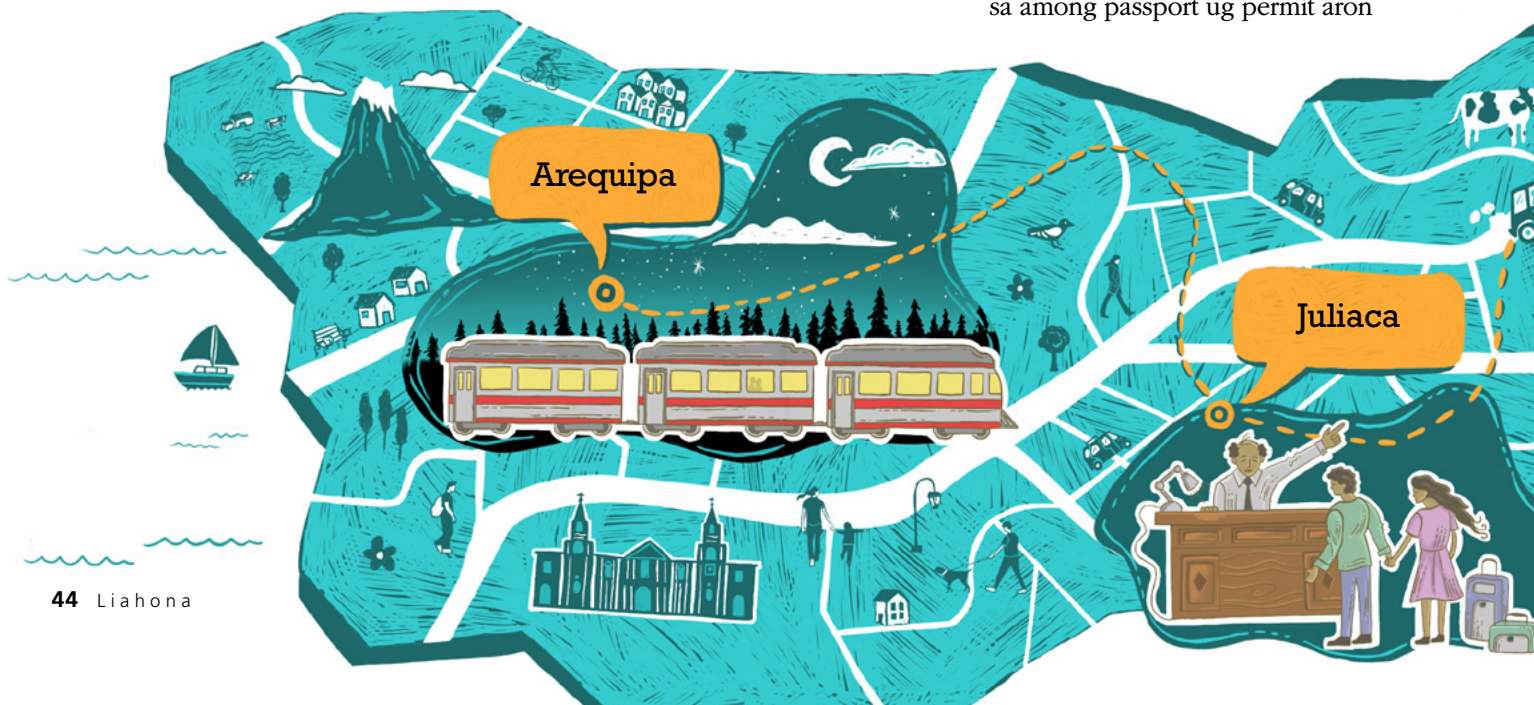
subay sa baybay sa Atlantic, aron ma-seal. Primero kami nga magtiayon gikan sa Arequipa nga magpasahe-roan lang sa pagbiyahe padulong sa bag-ong gipahinungod nga templo—ang unang natukod sa South Amerika. Giplano namo ang round-trip nga biyahe sulod sa 10 ka adlaw, apan sa kaulahian midangat kini og 30 ka adlaw tungod sa peligrong palibut sa politika. Wala ko kahibalo unsaon sa paghimo niini—ang ako rang nahibaloan nga nakasaad ko sa Dios nga human sa akong misyon, magpag-seal gyud ko sa babaye nga takus.

Sa Arequipa ngadto sa Juliaca ngadto sa Puno

Human sa siyam ka oras nga biyahe sa gabii, miabut mi sa Juliaca, Peru.

Huwebes kadto, ug nagkinahanglan pa mi nga makakuha og stamp sa among passport ug permit aron

Bisan gamay ra ang among kwarta ug sa peligro nga biyahe sa unahan, ako ug ang akong asawa nasayud nga ma-seal gyud mi sa templo.

makagawas mi sa nasud. Pagkaug-
ma usa ka nasyunal nga holiday, ug
sarado ang mga opisina sa gobyerno
hangtud sa katapusan sa semana,
mao nga milinya mi sa Bank of the
Nation nianang buntag aron masi-
guro nga may igo ming panahon sa
dili pa manirado ang tanang opisina
pagkaudto.

Dihang naabut na gyud mi sa counter pagka alas 11:00 sa buntag., mipakita og kabalaka ang tawo sa counter. “Pasayloa ko,” miingon siya. “Dili mi mo-process dinhi niini nga matang sa mga dokumento. Kinahanglan mong moadto sa among opisina sa Puno.” Nakalitan ming duha ug nasagmuyo—kay ang Puno 45 minutos pa ang gidugayon sa biyahe.

Puno ngadto sa La Paz ngadto sa Cochabamba

Human sa kalisud nga pagpangita
og taxi, nakaabut gyud mi sa Puno
pagka ala 1:30 sa hapon. Sarado na
ang mga pultahan. Gituktok nako og
dungan ang puthaw nga pangtuktok

nga kusog kutob sa akong mahimo. Usa ka naglagot kaayo nga tawo miabli ug nangutana, “Unsa may imong tuyo?” Militok ko og hilum, nga mainitong pag-ampo ug gitan-aw kini nga estranghero sa iyang mga mata. “Sir,” miingon ko, “Usa ko ka Mormon, magpakasal ko sulod sa templo sa São Paulo, Brazil, ug ikaw ang makatabang nako.” Ang maldito niyang kinaiya nausab. “Pasayloa gyud ko sir, miingon siya, “apan sarado na ang tanan kapin sa oras nang milabay, ug hapit tanan nakalakaw na.” Mitubag ko, “Pasudla lang ko ug tuguti nga ang akong Dios motabang nako sa pagpangita sa akong gipangita.” Iya kong gipasulod.

Human akong nakit-an ang manager, si Rosa, gipasabut nako ang among sitwasyon. Mabination siyang mitubag, “Kana nga mga porma iproseso sa tulo ka managlahi nga empleyado, ug sa akong tan-aw nanguli na ang tanan.” Apan ang tanang tulo didto pa diay, ug iya silang gipadugay og uli aron pagtabang kanako.

Gipangayoan ko sa unang tawo og mga porma nga wala nako. “Angay unta nga miadto ka sa Ministry of

Economy, mopalit og unom ka porma, ug dad-on dinhi para iproseso,” mipasabut siya. “Maghulat ka pa hangtud sa Lunes.”

Mikaging ko—dili ko makatuo!
 Militok na sab ko og hilum nga pag-
 ampo. “Sir, miingon ko, “Usa ko ka
 Mormon, padulong ko sa templo sa
 São Paulo, Brazil, aron magpakasal.
 Ug ikaw ang makatabang nako.”
 Wala na kaayo siya magdali-dali.
 Gitan-aw niya ang tanang drawer
 ug sa katapusan nakit-an ang eksak-
 to nga mga porma. Ang sunod nga
 clerk dali dayon nga mi-check niini
 ug gi-estampahan ang among mga
 passport.

Sa sunod nga window, dihang gibayran nako ang exit tax sa U.S. dollars, daw nahimuot og dako ang cashier sa pag-ingon, “pasayloa ko. Nakita nimo ni nga pahibalo?” Ang pahibalo sa bongbong mabasa, “Ang dolyar dili dawaton.” Hapit na mahag-sa ang among plano—wala na koy mahimo.

“Dawata ang bayad,” nadungog nako nga misulti si Rosa sa among luyo. Gidawat sa cashier ang kwarta

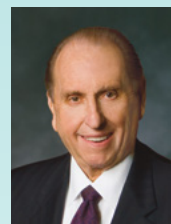
Nanglakaw mi og sayo pagkabuntag, nahadlok ug nagdali. Sa among pagpadulong sa bus stop, nakita namo ang mga sundalo nga gisuportahan og

Sa Cochabamba ngadto sa Santa Cruz

Nakaabut mi sa Cochabamba
taliwala sa kagubot gumikan sa
rebolusyon. Nakakita mi og merka-
do nga puno sa mga tolda, diin usa

Dihang nag-istoryahanay mi, usa ka gulangon nga babaye miduol namo. Mihunong siya atubangan sa akong asawa ug miingon, “Inday, gusto ka

IGO GAYUD ANG TANANG PAGSAKRIPISYO

"Kadtong nakasabut sa mahangturing mga panalangin nga magagikan sa templo nasayud nga walay sakripisyo nga dako kaayo, walay kantidad nga bug-at kaayo, walay paningkamot nga lisud kaayo, aron makadawat niana nga mga panalangin. Walay daghang mga milya nga biyahion, daghang mga babag nga buntugon, o daghang pagkadili komportable ang ilahutay. Nakasabut sila nga ang makaluwas nga mga ordinansa nga madawat sa templo nga magtugot kanato nga makabalik sa atong Langitnong Amahan diha sa mahangturing relasyon sa pamilya . . .

bililhon sa tanang sakripsiyong tanang paningkamot."

Presidente Thomas S. Monson (1927–2018),
"Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,"
Liahona, Mayo 2011, 92.

ba og duha ka ticket para karong adlaw?" Daling gihakop sa akong asawa ang mga ticket gikan sa iyang kamot. Gibayaran nako ang tiguwang, ug nawala ra siya sa pundok. Mikabat og pipila ka segundos aron among maamguhan nga anaa gihapon sa among kiliran ang Ginoo ug ang Iyang mga anghel.

Santa Cruz ngadto sa São Paulo

Dihang nakaabut na gyud mi sa São Paulo Temple uban sa pasalamat sa usa ka higala sa katapusan namong pagsakay sa train, sarado na ang temple lodging. Nagkalisud mi apan malipayon, gihimo namong komportable ang among kaugalingon gamit ang duha ka bangko sa gawas sa templo. Didto, sama katahum sa among gipangandoy nga mahitabo, anaa ang estatuwa ni anghel Moroni sa tuktok. Tungang gabii na, ug nanghilak mi samtang nagginaksanay, ug basa sa nagpangatangak nga ulan. Wala namo batia ang pagkabsa, kagutom, o ang kabugnaw, kondili ang pagbati lamang sa kalipay nga dili mahulagway nga pagkanaa na sa kiliran gayud sa balay sa Ginoo.

Nagmasulundon kami ug mao kini ang among ganti.

Samtang gitagamtam namo kadto nga panahon, may tawo nga mipikipik sa akong abaga. Ang kanhi nakong kompanyon sa misyon, nga na-seal sa templo nianang adlaw ug mibalik gikan nga nanihapon kauban sa iyang asawa. Gipakatulog mi niya sa ilang apartment niadtong gabhiona, ug pagkasunod nga adlaw siya ang nag-witness sa among sealing, nga gihimo sa templo president mismo. Pagkatahum nga tan-awon sa akong asawa sulod sa celestial room, nagsul-ob og lubos nga puti.

Gipahulam og kwarta sa misyonaryo nakong higala ug sa tabang sa templo president, nakapauli mi nga wala dangti og lima ka adlaw, walay pagkalangay—ug may \$20 dollars lang sa pagsugod og kinabuhi uban sa akong asawa, nga si Maria Ondina, isip akong mahangturon nga kaparis. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Ang Pagtisok og mga Binhi sa Ebanghelyo sa Kasingkasing sa akong Mama

Ni Sonia Padilla-Romero

Mipasakop ko sa Simbahan sa 14 anyos pa ko. Gitugutan ko sa akong mga ginikanan nga mabunyagan, apan walay usa kanila ang may interes nga magpasakop o gani sa pagkat-on mahitungod sa Simbahan.

Sulod sa kapin sa 10 ka tuig, akong pangandoy sa akong pamilya nga mahibalo sa kalipay nga akong gibati sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesu-kristo, apan atol niana nga mga dekada, misimba ko, nakadawat sa akong endowment, ug nagserbisyo og full-time nga misyon nga walay suporta sa akong pamilya.

Dihang miuli ko sa Mexico human sa akong misyon sa Temple Square sa Salt Lake City, Utah, USA, mipuyo ko kauban sa akong mama. (Nagdiborsyo ang akong mga ginikanan sa nag-high school pa ko.) Nagsugod ko sa pag-trabaho sa Mexico Missionary Training Center, mao nga abtik kong midapit kaniya sa pakighimamat sa mga elder ug sister nga akong gitudloan. Klaro kaayo (ug usahay mas labaw pa) nga dapiton nako ang mga misyonaryo

nga nagserbisyo sa akong ward para ikauban ang akong mama ug ako sa panihapon. Gibuhat nako ang tanan aron lang ikauban niya ang mga misyonaryo, sa panghinaot nga mangu-tana siya mahitungod sa ebanghelyo, apan daw walay kahimoan ang akong mga paningkamot.

Sa akong tan-aw nakatagbo na niya ang matag paris nga misyonaryo nga akong gikauban atol sa tulo ka tuig nga panahon, ug wala gihapoy nahitabo.

Niadtung 2008, mibalhin ko sa Estados Unidos aron ipadayon ang akong degree sa nursing. Sa nagkaduol na ang katapusan sa tuig, human sa dako nga pagpausab sa Mexico Templo sa Mexico City gipahigayon ang usa ka open house. Gihangyo nako ang akong mama nga moadto ug motan-aw kon unsa ang templo samtang duna siya niini nga oportunidad. Human sa gihimo nakong daghan nga pag-awhag, miuyon ra siya nga mobiyahe og 70-ka milyas (113 km) nga biyahe aron motambong sa open house.

Dihang nakigsulti ko niya pag-kahuman, misulti siya sa kahinam

Gibuhat nako ang tanan nga akong mahunahunaan aron makatudlo ni mama mahitungod sa Simbahan, apan ang open house sa templo ang mihimo sa tanang kalainan.

mahitungod sa iyang nasinati. Giingnan ko niya nga nagplano siya nga mobalik. Gani, nakabalik siya sa daghang higayon atol sa nahibiling semana sa open house. Mitambong pa gyud siya sa cultural celebration sa wala pa ang pagpahinungod sa templo.*

Sa pagkasunod nga pag-istorya namo sa telepono, gisultihan ko ni Mama nga dapiton niya ang mga misyonaryo nga motudlo niya. Daw

ingon og sa walay rason, nagpangutana na siya ug gihimo ang mga butang nga akong gipangandoy sa dugay nang panahon. Dihang miuli ko atol sa Kapaskohan sa bakasyon sa eskwela, akong namatikdan nga lahi na siya. Daan man siya nga buotan ug manggiloy-on, dunay dakong kausaban diha kaniya—ang pagkakabig.

Mibalik ko sa eskwela nga natingala sa mga nanghitabo. Usa ka semana ang milabay, nanawag si Mama ug miingon, “Sonia, gusto lang kong mahibalo kon kanus-a ka mouli sa Mexico, kay bunyaganan na ko.”

Hilabihan ang akong kahinam, malipayon kaayo! Mipauli ko pagka-Pebrero para sa iyang bunyag. Makatingala kaayo para nako ang pagtan-aw niya nga mosimba, makita nga modawat ug moserbisyo og calling, ug molambo sa ebanghelyo. Nasayud kong nahibalo siya nga tinuod kini.

Pagkaanindot nga mamati niya nga mag-ampo. Natandog kaayo ko nga nakapaminaw niyang mag-ampo para nako ug nga luwas ako sa wala pa ko mobalik sa Estados Unidos. Walay ikapahisama sa usa ka pag-ampo sa ginikanan para sa anak.

Nganong wa man dayon kini mahitabo? Wala ko kahibalo. Tingali nagkinahanglan nga matisok pa sa kinabuhi sa akong mama ang binhi sa dili pa niya madawat ang ebanghelyo. Tingali ang templo mitandog kaniya sa paagi sa panahon nga wala mahimo sa una nakong mga paningkamot. Ang pagkakita sa buhat sa Ginoo sa kinabuhi sa akong mama nagpahinumdom kanako sa mga panahon nga akong nakita ang Iyang kamot sa kaugalingon nakong kinabuhi, ug naghatag kini kanako og dakong paglaom kon unsay pwede Niyang buhaton

sa kinabuhi sa uban pa nakong mga kasakop sa pamilya.

Nasayud ko nga ang Ginoo nakaila kanato ug naggiya Siya sa atong kinabuhi. Dihang gitugutan nako Siya nga mogiya sa akong kinabuhi, mapahimutang ako sa eksaktong mga dapit. Kon sundon nako ang kaugalingon nakong kabubut-on, modangat kini og dugay ug sa kadaghanan mas lisud. Mas palabihon nako nga ang Ginoo mosurprisa kanako ug mopakita kanako unsa katalagsaong mga butang ang Iyang giandam. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

* Ang Mexico City Mexico Temple gipahinungod og usab niadtong Nobyembre 16, 2008, ni Presidente Thomas S. Monson ug, human sa ikaduha nga pag-usab, gipahinungod na usab niadtong Septyembre 15, 2015, ni Presidente Henry B. Eyring.

ANG MGA PANALANGIN SA BALANG TEMPLO

“Dapiton ko kamo nga himoon ang mga panalangin sa balaang templo nga sinugdanan ug katapusang kasi-natian sa matag misyonaryo, lakip sa inyong kaugalingon. Pinaagi niana ug pinaagi kanimo, ang templo mamahimong dapit nga katiguman para sa tanan nga mopasakop sa panon ni Kristo.”

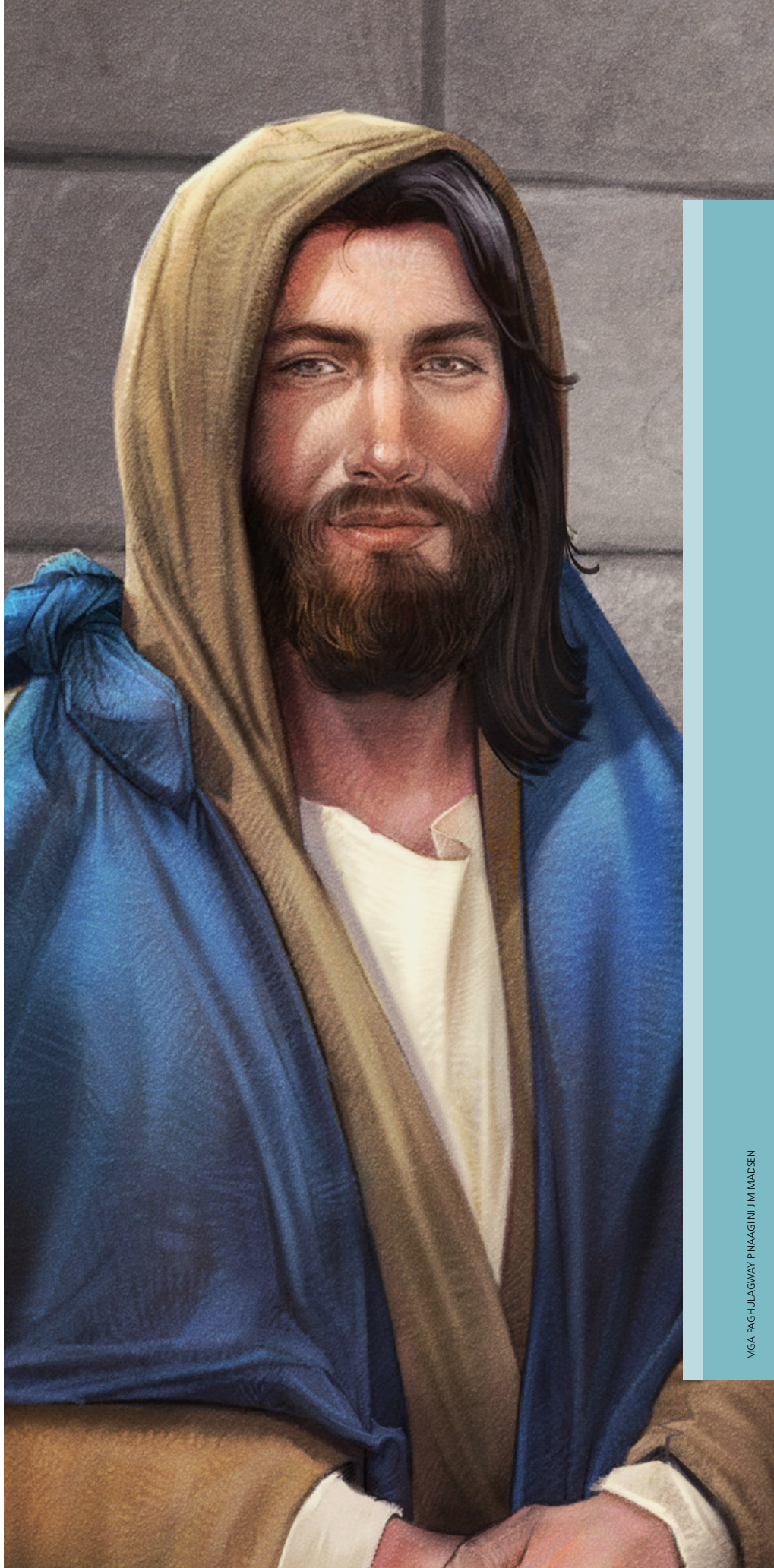
Bishop Gérald Caussé, Presiding Bishop, seminar para sa bag-ong mga mission presidents, Hunyo 27, 2015.

SI JESUS MAO ANG KRISTO

ANG
PAGPAMATUOD
sa mga
PROPETA
SA ULAHING
MGA ADLAW

PREMORTAL NGA KINABUHI

Midapit ang Ginoong si Jesukristo, “Pagkat-on kanako, ug paminaw sa akong mga pulong; lakaw diha sa kaaghus sa akong Espiritu, ug ikaw makabaton og kalinaw ngari kanako” (D&P 19:23). Abi ninyo, kini nga bersikulo mao ang kasulatan nga Tema sa Mutual karong tuiga. Nakahunahuna na ba mo kon unsaon ninyo sa pagkat-on ug pagpaminaw sa Iyang mga pulong?

Usa ka paagi nga makakat-on kita mahitungod Kaniya mao ang mga Presidente sa Simbahan; isip mga propeta sa ulahing mga adlaw kinsa gitawag nga espesyal nga mga saksi ni Kristo, mipamatuod sila, ug padayon nga mopamatuod, sa kabalaan sa premortal, mortal, ug kinabuhi human sa kamatayon nga mga tahas sa Manluluwas sa mahangturong plano sa Langitnong Amahan.

“Kita nasayud nga ang kaluwasan mahitabo pinaagi ni Kristo; nga siya ang Kinamagulangang Anak sa Amahan sa Kahangturan; nga siya ang napili ug naordinahan nang daan sa konseho sa langit nga mopahigayon sa walay kinutuban ug mahangturon nga Pag-ula; nga siya ipakatawo sa kalibutan isip Anak sa Dios; ug siya ang naghatag og kinabuhi ug imortalidad dinhi sa kalibutan pinaagi sa ebanghelyo.”¹

Presidente Joseph Fielding Smith (1876–1972), ika-10 nga Presidente sa Simbahan

“Ang Anak sa Dios ... adunay gahum sa pagbuhat sa mga kalibutan, sa pagmando kanila. Mianhi siya dinhi isip ang Bugtong Anak sa pagtuman sa usa ka misyon, ... sa pagpahinabo sa kaluwasan sa tanang mga katawhan. Pinaagi sa paghatag sa Iyang kinabuhi Iyang giablihan ang pultahan sa pagkabanhaw ug mitudlo sa paagi diin kita makabaton og kinabuhing dayon.”²

Presidente Harold B. Lee (1899–1973), ika-11 nga Presidente sa Simbahan

“Si Jesukristo mao gihapon kaniadto ug sa karon ang Ginoong Dios nga Makagagahum. (Tan-awa sa Mosiah 3:5.) Gipili na Siya sa wala pa Siya matawo. Siya ang makagagahum sa tanan nga Tiglalang sa mga langit ug sa yuta. Siya ang tinubdan sa kinabuhi ug kahayag sa tanang butang.”³

Presidente Ezra Taft Benson (1899–1994), ika-13 nga Presidente sa Simbahan

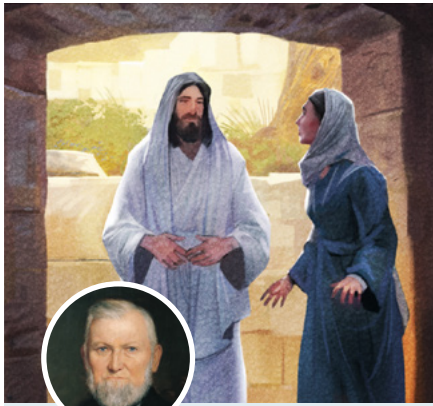

SIYA ANG ATONG MANUNUBOS

“Sa tibuok nako nga kaisngkasing ug sa kinahiladman sa akong kalag, akong iisa ang akong tingog sa pagpamatuod karon isip usa ka espesyal nga saksi ug nagpahayag nga ang Dios buhi. Si Jesus Iyang Anak, ang Bugtong Anak sa Amahan diha sa unod. Siya ang atong Manunubos; Siya ang atong Tigpataliwala sa Amahan. Siya nahigugma kanato uban sa gugma nga dili nato hingpit nga masabtan, ug tungod kay Siya nahigugma kanato, Siya mitugyan sa Iyang kinabuhi alang kanato. Ang akong pasalamat Kaniya dili masukod.”¹¹

Presidente Thomas S. Monson (1927–2018), ika-16 nga Presidente sa Simbahan

MORTAL NGA KINABUHI

“Ang tumong sa misyon ni Kristo sa yuta mao ang paghalad sa iyang kaugalingon isip usa ka sakripisyo sa pagtubos sa katawhan gikan sa mahangturong kamatayon...”

“Walay laing tawo nga adunay gahum sa pagluwas sa mga kalag sa mga tawo ug mohatag kanila og kinabuhing dayon, gawas ni Ginoong Jesukristo, ubos sa sugo sa Iyang Amahan.”⁴

Presidente Wilford Woodruff (1807–98), ikaupat nga Presidente sa Simbahan

“Si Jesus mao ang Manunubos sa kalibutan, ang Manluluwas sa katawhan...”

“Siya mianhi aron sa pagtudlo kanato sa kinaiya sa Dios, ug pinaagi sa panig-ingnan ug pinaagi sa lagda mitudlo sa dalan diin kon kita maglakaw niana, modala kanato balik ngadto Kaniya. Siya mianhi aron sa pagbugto sa higot sa kamatayon nga naghigot sa tawo, ug mihatag og dalan alang sa pagkabanhaw nga mibuntog sa kadaugan sa lubnganan ug sa kapait sa kamatayon.”⁵

Presidente Heber J. Grant (1856–1945), ikapito nga Presidente sa Simbahan

“Giimpluwensyahan ni Jesukristo ang pagkatawhanon labaw pa kay ni bisan kinsa nga nabuhi

“... Giayo Niya ang masakiton, gibalik ang panan-aw sa buta, mipalayas sa dautang mga espiritu, gibalik ang kinabuhi sa namatay, mihupay sa dinaugdaog, misang-yaw sa maayong mga balita sa ebanghelyo sa paghigugma, mipamatuod sa Amahan, mitudlo sa mahangturong plano sa kaluwasan, ug gipahimutang ang buluhaton sa usa ka organisasyon nga mohatag og kaluwasan alang sa kaluwasan sa tawo—nga Iyang Simbahan.”⁶

Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985), ika-12 nga Presidente sa Simbahan

POSTMORTAL [HUMAN SA MORTAL] NGA KINABUHI

“Ang sukaranan nga mga baruganan sa atong relihiyon mao ang pagpamatuod sa mga Apostoles ug mga Propeta, mahitungod ni Jesukristo, nga Siya namatay, gilubong, ug mibangon pag-usab sa ikatulong adlaw, ug mikayab ngadto sa langit; ug ang ubang mga butang nga may kalabutan sa atong relihiyon sumpay lamang niini.”⁷

Presidente Joseph Smith (1805–44), unang Presidente sa Simbahan

“Siya mibuntog sa kamatayon, impyerno ug ang lubnganan, ug mibangon nga madaugon isip Anak sa Dios, ang Amahan sa kahangturan, ang Mesiyas, ang Prinsipe sa kalinaw, ang Manunubos, ang Manluluwas sa kalibutan. . . . Siya nagmadaugon sa tanan, ug sa kahangturan mikayab ngadto sa tuong kamot sa Dios.”⁸

Presidente John Taylor (1808–87), ikatulong Presidente sa Simbahan

“Akong ihatag ang balaan nakong pagsaksi ug mapasalamatong mosaksi nga si Jesus mao ang Kristo, ang Manluluwas sa kalibutan. Sigurado gayud nga Siya ang sentro sa atong pagsimba ug ang yawe sa atong kalipay. Sundon nato ang Anak sa Dios sa tanang paagi ug sa tanang aspeto sa atong kinabuhi. Ato siyang himoon nga atong ehemplo ug atong giya.”⁹

Presidente Howard W. Hunter (1907–95), ika-14 nga Presidente sa Simbahan

“Dili igo ang akong pagpasalamat alang sa Pag-ula nga gihimo sa Manluluwas ug akong Manunubos. Pinaagi sa lyang sakripisyo sa katapusan sa lyang kinabuhi sa pagkahingpit—kadto nga sakripisyo nga gihalad uban sa dili matukib nga kapait—nabugto ang mga higot sa kamatayon, ug ang pagkabanhaw sa tanan nahimong sigurado. Lapas niini, ang mga pultahan sa celestial nga himaya naabli para sa tanang modawat sa balaanong kamatuoran ug motuman sa mga lagda niini.”¹⁰ ■

Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008), ika-15 nga Presidente sa Simbahan

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph Fielding Smith, “Out of the Darkness,” *Ensign*, Hunyo 1971, 2 (pag-capital gi-standardize).
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* (2000), 23.
3. Ezra Taft Benson, “Jesus Christ: Our Savior and Redeemer,” *Ensign*, Nob. 1983, 6.
4. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 73, 80 (pag-capital gi-standardize).
5. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Heber J. Grant* (2002), 267, 268 (pag-capital gi-standardize).
6. Spencer W. Kimball, “The True Way of Life and Salvation,” *Ensign*, Mayo 1978, 6 (pag-capital gi-standardize).
7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 57.
8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: John Taylor* (2001), 53–54.
9. Howard W. Hunter, “Follow the Son of God,” *Ensign*, Nob. 1994, 87 (ang pag-capital gi-standardize).
10. Gordon B. Hinckley, “My Testimony,” *Ensign*, Nob. 1993, 52.
11. Thomas S. Monson, “Ang Paghinumdom ug Pagpadayon,” *Liahona*, Mayo 2008, 90.

Mga kamatuoran mahitungod ni JESUKRISTO,

Jesukristo ...

Ikaw ...

"Diha sa sinugdanan, sa wala pa ang kalibutan" (D&P 93:7).

"[Midaku] nahimong kusgan" (Lucas 2:40).

"Mitubo sa kaalam ...

"Ug sa gidak-on,

"Ug sa kahimuot sa Dios ...

"Ug sa tawo" (Lucas 2:52).

"Padayon gikan sa grasya ug dugang pa nga grasya, hangtud nga siya nakadawat sa kahingpitan" (D&P 93:13).

"Usab diha sa sinugdanan uban sa Amahan" (D&P 93:23).

Nagkaanam kalig-on sa espiritu pinaagi sa pagkat-on ug paggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo.

Mitubo sa kaalam pinaagi sa edukasyon, maayong mga paghukom, ug kasinatian.

Nagtubo sa pisikal.

Makaangkon sa kahimuot sa Langitnong Amahan pinaagi sa pagtuman sa mga sugo.

Makaangkon sa pagsalig sa imong mga ginikanan ug sa uban pinaagi sa pagpakita sa nagtubo nga kahingkod ug responsibilidad.

Makadawat usab og kahingpitan pinaagi kang Jesukristo—kon tumanon nimo ang mga sugo sa Dios (tan-awa sa D&P 93:27).

Mga kamatuoran mahitungod KANIMO

Ang pagkasabut og pipila ka kamatuoran mahitungod sa Manluluwas ug sa Iyang kinabuhi makaawhag kanato sa pagtuo nga posible gayud ang pagsunod Kaniya.

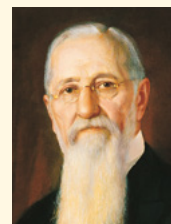
Ni David A. Edwards

Mga Magasin sa Simbahan

Sa matag paagi, mas labaw kaayo si Jesukristo kay ni bisan kinsa kanato (tan-awa sa Isaias 55:8–9; Abraham 3:19). Dili sulagma nga Siya ang “Hinigugma ug Pinili sukad pa sa sinugdanan” (Moises 4:2) ug Iyang naangkon ang himaya nga anaa na Kaniya.

Apan dili angay nga maghunahuna kita nga ang kabantugan sa Manluluwas nagpalayo kaayo kanato gikan Kaniya nga ang Iyang pagdapit nga mosunod Kaniya sama og usa ka panawagan aron mohimo sa imposible. Ang modernong pagpadayag nagtabang nga atong makita ang kaposible nga maabut gayud ang tumong aron masunod ang ehemplo sa Manluluwas.

Ania ang pipila ka mga kamatuoran mahitungod ni Jesukristo ug pipila ka kamatuoran mahitungod kanimo. Makatabang kini aron imong makita nga sa tinuoray imong masunod ang sama nga mahinungdanong paagi nga Iyang gihimo aron maangkon ang kahingpitan sa mga panalangin nga giansam sa Langitnong Amahan para kanimo.

PAGTULUN-AN HUMAN SA USA KA PAGTULUN-AN

“Kon si Jesus, ang Anak sa Dios, ug ang Amahan sa

langit ug yuta nga atong gipuy-an, wala makadawat sa kahingpitan diha sa sinugdanan, apan nagtubo diha sa hugot nga pagtuo, kahibalo, panabut ug grasya hangtud nga iyang nadawat ang kahingpitan, dili ba posible alang sa tanang katawhan kinsa natawo sa mga kababayan-an sa pagdawat og diyutay dinhi ug diyutay didto, pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, hangtud nga sila makadawat sa kahingpitan, ingon nga siya nakadawat sa kahingpitan, ug mahimaya uban kaniya diha sa presensya sa Amahan?”

Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith (1998), 186.

“Nakadawat sa kahingpitan sa sinugdanan, apan nakaangkon og grasya ug dugang pa nga grasya” (D&P 93:12). Nagpasabut nga Siya wala pay hingpit nga kahibalo sa Iyang pagkatawo ug misyon sa una Niyang pag-anhi sa yuta, wala usab Kaniya ang tanang gahum. Mitubo siya sa kahibalo ug gahum gikan sa Dios samtang mituman Siya.

Dili hingpit ang imong kahibalo bahin sa imong pagkatawo ug katuyoan dihang ikaw natawo apan milambo niana nga kahibalo sa anam-anam nga paagi. Pinaagi sa Espiritu Santo, hatagan kita sa Dios og espirital nga kahibalo ug gahum “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda” (2 Nephi 28:30).

“Siya nga sa tanang paagi gitintal ingon kanato,...

Gitintal.

“Hinoon wala makasala” (Mga Hebreohanon 4:15).

Makasala (sama sa tanang katawhan)—apan malimpyo gikan sa sala pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo pinaagi sa paghinulsol, pagpabunyang, pagkadawat sa Espiritu Santo, ug pag-ambit sa sakrament.

Dayag lang, ang uban pang mga kamatuoran mahitungod ni Jesukristo makapakita kon unsay imong mahimo unsaon pagsunod Kaniya (sama pananglit, gibunyagan Siya, ug ikaw usab—o pwede—usab). Ug ang pagkat-on mahitungod ni Jesukristo makatabang aron imong makita nga kon moabut man kini sa imong agianan niining kinabuhia, Siya sa tinuod ang “dalan N’ya may timaan, ug gisaysay ang tanan” (“Unsa Kadako sa Kaalam ug Gugma,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 195). ■

**Ni Elder
Claudio R. M. Costa**
Sa Seventy

ANG SUNDA PROPETA

Ang matag panalangin nga anaa kanako karon nagsugod sa akong pag-pamatuod sa modernong mga propeta.

Nabunyagan ko niadtong Hunyo 1977, sa nag-28 anyos ko. Ang hinungdan sa akong pagdawat sa ebanghelyo mao ang pagtuo ug kahibalo nga akong naangkon mahitungod sa modernong mga propeta.

Sa pag-edad nako og 12, gikatagbo nako ang mga misyonaryo ug sa akong pamilya—akong mga ginikanan, igsoong lalaki ug duha ka igsoong babaye—ug gihisgutan nila ang mahitungod sa pamilya. Miingon sila nga ang mga miyembro sa Simbahan dunay usa ka gabii para sa pamilya ug mipasabut kon unsa ang family home evening.

Miingon ang akong papa, “Salamat sa pag-anhi, apan dili kami interesado.” Naguol kaayo ko, apan mipasabut siya: “Anak, duna tay *pito*

Akong gibasa ang mahitungod sa Unang Panan-awon . . .

ka gabii sa atong pamilya, ug miingon sila nga nagkina-hanglan lang ta og *usa*. Wala silay ikatudlo kanato.”

Lima ka tuig ang milabay, sa nag-17 na ko, nakatrabaho ko sa laing siyudad ug nag-inusara ko sa akong gipuyan. Samtang layo ko sa balay, nanuktok og usab ang mga misyonaryo sa pultahan sa akong mga ginikanan. Niining higayona, naminaw ang akong pamilya ug nabunyagan. Dihang gisultihan ko sa akong mga ginikanan, miingon ko, “wala koy interes sa relihiyon karon.”

Laing lima ka tuig ang milabay, ug mipuyo ko og balik sa balay sa akong mga ginikanan samtang lahi na ko og trabaho. Ward mission leader ang akong papa, ug kada hapon bisitahan siya og kadali sa mga misyonaryo ug magplano. Usa ka adlaw nangutana sila kaniya, “Kinsa nang batan-on diha?”

Miingon siya, “Siya ang akong kinamagulangang anak.”

“Miyembro ba siya?”

“Dili.”

“Kinahanglan ming makig-istorya niya.”

Apan miingon ko, “Dili, di ko interesado.”

ANG PAGKAT-ON MAHITUNGOD NI JOSEPH SMITH

Dayon usa ka adlaw miuyon ang akong amahan nga didto matudloan ang usa ka dalaga sa among balay. Nangabut sila mga alas 5:00 sa hapon ug gisugdan ang pagtudlo kaniya—ug nahibalo sila nga naa ko sa pikas kwarto naghimo og sandwich sa di pa mobiya aron makigkita sa akong mga higala. Gitudlo nila ang mahitungod sa batang propeta—si Joseph Smith—ug sa Unang Panan-awon. Ug gikan sa laing kwarto, naminaw ko.

Dihang mibiya na ko sa balay, ang Espiritu nagsugod sa paglihok sa akong kasingkasing ug pipila ka pangutana misulod sa akong hunahuna: “Nganong di man nimo buhaton ang gitudlo sa mga sister niini nga babaye? Nganong di man nimo tun-an ang kasaysayan ni Joseph Smith ug mangutana sa Ginoo kon propeta ba siya?” Ug misulti ko sa akong kaugalingon, “malipayon ra man ko. Nagbuhat man ko’g maayong mga butang. Wa ko magkinahanglan niana.” Apan nagsugod sa pagpanglimbasug ang Espiritu kanako, ug mihukom ko nga dili

ug ang bunyag ni Joseph Smith ug ni Oliver Cowdery ug ang pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith.

makigkita sa akong mga higala nianang gabhiona. Miuli ko.

Gipangutana nako si mama, “Asa nako mabasa ang kasaysayan ni Joseph Smith?” Gihatag niya nako ang iyang mga kasulatan ug gipakita kanako ang Joseph Smith—Kasaysayan, ug mibasa ko ug nag-ampo. Gibasa nako ang unang paragraph, gipamalandungan, ug gipangutana ang Langitnong Amahan kon tinuod ba ang unsay naa didto. Gibuhat nako kini sa matag paragraph hangtud akong nakompleto ang tanan. Matinguhaon ang akong kasing-kasing sa tubag. Gibasa ug nag-ampo ko sa tibuok gabii, hangtud sa alas 9:20 sa pagkaugma.

Gipadayag sa Ginoo kanako nga si Joseph Smith usa ka propeta. Nakabaton ko og sagrado kaayong kasinatian. Sa pagkahuman nako og ampo, misaad ko nga akong pangitaon ang mga misyonaryo ug magpabunyag kay nakabaton ko niining sigurado nga kahibalo.

Giingnan nako ang mga sister, “Kinahanglan kong magpabunyag karon.” Gipasabut nila sa akua ang mga leksyon nga akong gikinahanglan ug ang mga komitment nga kinahanglan nakong himoon. Apan miingon ko, “Di ko gustong masayang ang usa ka adlaw tungod sa kahibalo nga gihtag kanako sa Ginoo nga si Joseph Smith usa ka propeta.”

Gitawag sa mga sister ang ilang zone leader. Miuyon siya nga himoon ang sunod-sunod nga iskedyul para sa mga leksyon. Giiskedyul niya ang interbyu para sa bunyag ug gisultihan ko niya nga kinahanglan usab siyang makig-istorya sa ward mission leader, ug miingon ko, “Ayawg kabalaka, ako ang makig-istorya sa ward mission leader. Papa nako siya. Nag-ampo siya sulod sa katuigan para mabunyan ko.”

Ang akong bunyag usa ka kasinatian nga sa hangtud akong hinumduman. Pagkatam-is ug katalagsaon nga pagbati. Akong gibati nga bag-o ko nga tawo. Limpyo ko. Akong gibati nga hilabihan kaduol sa Dios, ug malipayon kaayo ko.

PAGSUNOD SA BUHING PROPETA

Tungod kay duna koy lig-ong pagpamatuod bahin sa unsay nahitabo sa Sagradong Kakahoyan niadtong 1820, kanunay ko nga aktibo sa ebanghelyo ug sa Simbahan. Nagsugod ko sa pagserbisyo, pagtuman og mga calling, ug paghatag sa tanan nga anaa kanako alang sa Simbahan.

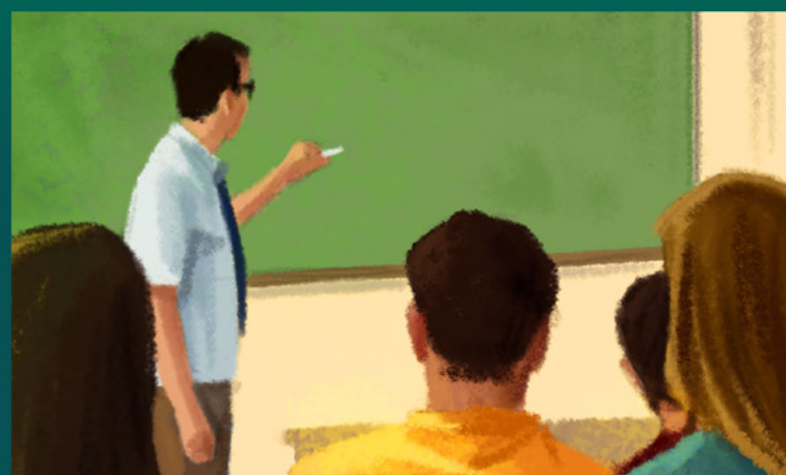
Duha ka semana human sa akong bunyag, gitawag ko sa akong stake president nga mahimong lider sa young single adult sa akong stake (bisan og nagpangutana pa ko niya kon unsa ang stake). Sa laing duha ka semana, nagorganisar ko og usa ka regional singles conference. Mao kini ang kinanindutang singles conference sa kasaysayan sa Simbahan, kay didto nahimamat nako ang akong asawa.

Paglabay sa usa ka tuig, nagminyoy mi. Malipayon kami sa among kaminyon sulod na sa 38 ka tuig karon. Duna mi upat ka anak ug 10 ka apo, ug ang tanan nga naangkon namong panalangin nagsukad sa usa ka desisyon nga among gihimo. Sa wala pa mi magpakasal, gipangutana nako siya, “Mosuporta ka ba nako nga sento porsyento kong magmasulundon sa buhing mga propeta?” Miingon siya, “Oo.”

Human sa akong bunyag, ang unang pakigpulong nga akong nadungog gikan sa propeta, ni Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985), mao ang mahitungod sa pagka-self reliant ug ang pagkamaalamon bahin sa

Gisunod nako ang tambag ni Presidente Kimball.

Nakatabang kini nga akong mahatag ang maayong edukasyon sa akong mga anak.

panalapi. Miingon usab siya nga hatagan og maayong edukasyon ang inyong mga anak.¹ Kining duha ka butang gitudlo sa among pamilya ug nahimong dako kaayong mga panalangin. Naa sa maayong mga sitwasyon ang akong mga anak karon—dili tungod kay maantigo kaayo ko; gipili lang nako ang pagsunod sa mga propeta.

Gusto kong moserbisyo sa Ginoo ug sa akong isigkatawo tungod kay mao kanay akong nakat-unan gikan sa mga propeta.

PAG-ANGKON OG KAUGALINGON NIMONG PAGPAMATUOD

Sunda ang mga propeta. Paminawa ang ilang mga pulong ug sunda unsay ilang gitudlo, ug magmalipayon ka. Ang akong pagtuo ug kahibalo mahitungod sa Simbahan ug sa ebanghelyo naggikan sa akong pagpamatuod nga si Joseph Smith usa ka propeta.

Gihigugma nako ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo. Akong tinguha ang pagpakig-uban Kanila hangtud sa hangtud. Mao nga importante ang pagpaminaw sa mga propeta—nahibalo sila sa dalan balik sa presensya sa Dios.

Nagtuo ko ang tanang tawo nga batan-on kinahanglang mobasa sa kasaysayan ni Joseph Smith uban sa tinuod nga katuyoan, uban sa abli nga kasingkasing ug abli nga hunahuna, ug mohangyo sa Langitnong Amahan. Ug nakasiguro ko nga motubag ang Ginoo, sama sa Iyang pagtubag kanako. Kon basahon nimo ang bersyon nga naa kanato sa mga kasulatan, maangkon nimo ang lig-ong pagpamatuod. Dayon mahimo sab nimong basahon ang ubang bersyon.²

Nakakita si Joseph Smith sa kahayag, nakita niya ang Dios nga Amahan ug si Jesukristo, ug nakigsulti Sila kaniya.

Balaan kini nga kahibalo nga gikan sa Dios, pinaagi sa Espiritu.

Human ka makadawat niini nga kumpirmasyon sa imong kasingkasing paghimo og tumong nga mahibalo sa mga pulong sa buhing mga propeta. Tun-i ang ilang mga pulong nga naa sa mga kasulatan, sa kinatibuk-ang komperensya, *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, mga magasin sa Simbahan, ug sa LDS.org. Kat-uni ang ilang tambag sa seminary, Sunday School, ug sa mga miting sa korum o sa klase. Maghimo og mga tumong subay sa propetikanhong mga prayoridad. Dayon buhata lang.

Bation nimo nga mas duol sa Ginoo. Bation nimo nga motubo ang imong intelehensya para sa pag-eskwela ug sa tanang butang. Ug hinumdumi nga wala ka mag-inusara. Dunay mga tawo sa imong palibut nga nagsuporta kani-mo kinsa andam nga motabang, lakip ang imong bishop o branch president. Ug ang Ginoo ug ang Iyang Espiritu imong ikauban. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Spencer W. Kimball, "Welfare Services: The Gospel in Action," *Ensign*, Nob. 1977, 76–79.
2. Tan-awa sa "First Vision Accounts," Gospel Topics, topics.lds.org.

Ang pagsunod sa mga propeta mipanalangin sa akong pamilya.

ANG PAMAAGI SA PAGPASAYLO SA AKONG KAUGALINGON

Lima na ka bulan, ug dili gihapon ko makapasaylo sa akong kaugalingon. Sukad pa kaniadto ang paghimo og sayop ug paghimo og butang nga akong gikaulaw, akong gibati nga dili ko kahibalong mokontrolar sa akong kaugalingon. Nagkaanam og kadako ang akong kaulaw sa tanang higayon nga maghunahuna ko nga nakabuhat ko’g sayop. Dili nako mabatyagan ang kalinaw.

Wala kinahanglana nga padayon nakong silutan ang akong kaugalingon kay gitubos na man ni Jesukristo ang akong mga sala.

LITRATO GIKAN SA GETTY IMAGES; IMAHE NI KRISTO, NI HEINRICH HOFMANN

Nag-ampo ko alang sa kapasayloan ug gani mibati nga ang Dios mipasaylo na nako. Apan ako ang dili makapasaylo sa akong kaugalingon. Unsaon man diay kon nakasala ko? Padayon nakong gisakit ang akong kaugalingon, gipugngan ang kaugalingon sa pagpadayon.

Samtang mibati ko sa ingon niini, mitambong ko og summer youth conference diin gitutukan sa among pagtuon ang Pag-ula sa Manluluwas. Usa ka adlaw nakabasa ko og tudling sa Basahon ni Enos nga nag-ingon: “Enos, ang imong mga sala gipasaylo na, ug ikaw panalanginan.

“Ug ako, si Enos, nasayud nga ang Dios dili magbakak; busa, ang akong kasaypanan nakuha sa hingpit” (Enos 1:5–6).

Dako kaayo kadto og impluwensya kanako. Nakaamgo ko nga, sama nako, si Enos nakahimo og sayop ug nagkinahanglan og kapasayloan. Gani iyang gihulagway ang iyang panglimbasug sa pagtinguha og kapasayloan isip pakigbisog sa atubangan sa Dios (tanawa sa Enos 1:2). Apan sa katapusan, human sa pag-ampo sa tibuok adlaw ug gabii, gibati ni Enos ang kalinaw. Ug dihang nangutana siya, “Ginoo, giunsa kini pagbuhat?” mitubag ang Ginoo, “Tungod sa imong hugot nga pagtuo ni Kristo” (Enos 1:7, 8).

Mao kadto! Dunay pagtuo si Enos kang Jesukristo. Kon nahimo ni Enos nga ipatangtang niya sa Manluluwas ang iyang pagbati nga sad-an, nganong dili man kaha Niya pweding ihatag ang sama nga kalinaw sa akong kinabuhi? Sukad niadto, sa matag higayon nga mobati ko nga dili makapasaylo sa akong kaugalingon, hunahunaon nako ang gugma ug pagpasaylo ni Jesukristo. Nag-ampo ko og katakus sa pagwagtang sa ngil-ad nakong mga pagbati ug

hunungon na ang pagbati sa hilabihang kaulaw. Mikabat kini og mga panahon, apan human sa daghang pag-ampo, nahunong na ang ngil-ad kaayo nakong pagbati sa tanang higayon. Gibati nako ang kalinaw sa katapusan.

Kini nga kasinatian nakatudlo kanako og dako mahitungod sa grasya ni Kristo. Human ko nakasala, akong gibati ang diosnong kasubo, nag-ampo, naghinulsol, ug mibati og kumpirmasyon nga gipasaylo na ko sa Dios. Bisan pa padayon gihapon nakong gisilutan ang akong kaugalingon. Sa katapusan akong naamguhan nga wala diay kinahanglana nga paantuson pa nako ang akong kaugalingon gumikan sa pagbuhat niana nga sala tungod kay si Jesukristo mibayad na niini pinaagi sa Iyang Pag-ula. Siguradong lisud ug sakit para Kaniya, apan andam gihapon Siya nga mag-antus aron ako dili na.

Nakakat-on ko sukad niadto nga mosalig ni Jesukristo ug mitugot nga ang Iyang kalinaw mopuno sa akong kinabuhi pinaagi sa paglig-on sa akong relasyon Kaniya ug sa akong Langitnong Amahan. Naningkamot ko nga mag-ampo ug mobasa sa mga kasulatan, ilabi na sa Basahon ni Mormon, matag adlaw. Naningkamot ko nga makaapil sa mga makabayaw nga kalihokan ug sa maayong media.

Masayop gihapon ko, apan nasayud ko nga kon maghinulsol ug padayon kong mohimo sa pinakamaayo, mopanalangin si Jesukristo kanako sa Iyang grasya. Kon mosalig ko Kaniya ug sa Langitnong Amahan, ang pagbati nga sad-an ug ang kaulaw mahinaw. Nahibalo na ko karon sa kalinaw nga moabut gumikan sa pagbaton og pagtuo kang Jesukristo, ug mas lig-on ako tungod niini. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

“Tungod sa Iyang maulaong sakripisyo, si

JESUKRISTO

ADUNAY GAHUM UG AWTORIDAD

SA PAGTUBOS

sa tanang katawhan.”

Elder Dale G. Renlund,
sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles
“Ang Priesthood ug ang Matubsanong Gahum sa Manluluwas,”
Oktubre 2017 nga kinatibuk-ang komperensya.

MUBO UG DIREKTA

Unsaon nako sa pagkahibalo nga ang akong paghinulsol hingpit na?

Si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo nga “ang paghinulsol nagpasabut og paningkamot nga mausab” ug ang “tinuod nga kausaban mahimong magkinahanglan og balik-balik nga pagsulay.” Miingon usab siya nga “sa atong pagdangup sa Ginoo aron makompleto ang paghinulsol, kinahanglang naglakip kini og wala nay lain pa kondili ang pakigsaad sa pagkamasulundon ngadto Kaniya,” nga anaa sa pakigsaad sa bunyag ug sa sakrament (“Ang Balaanong Gasa sa Paghinulsol,” *Liahona*, Nob. 2011, 39). Ang hingpit nga paghinulsol nagpasabut usab sa paghulip sa nahimong pagpasakit ngadto sa uban. Agig dugang, miingon ang Ginoo nga ang tawo nga hingpit nga nakahinulsol sa iyang mga sala “mokumpisal [niini] ug mobiya [niini]” (D&P 58:43). Kinahanglang ikumpisal nimo ang tanang sala ngadto sa Langitnong Amahan ug ang grabing mga sala ngadto sa imong bishop usab. (Kon naa sa pagduhaduha, pakig-istoryahi ang bishop. Anaa siya sa pagtabang.)

Human sa paghimo niining mga buta-nga, ang paagi aron imong mahibaloan kon nahingpit na ba ang imong paghinulsol mao ang pagsusi ug pagbatyag sa mga epekto sa paghinulsol—kausaban sa imong mga tinguha, pagbati, panagway, mga relasyon, ug kinaiya. Ug, labaw sa tanan, ang paghinulsol nga hingpit magdala sa pakig-uban sa Espiritu Santo. ■

Ang pagpili og kapikas usa ka dakong desisyon, ug nakapalisang kanako. Unsaon nako sa pagkahibalo nga eksakto ang akong pagpili?

Ang pagdesisyon kinsa ang pakaslan butang nga makaapekto sa imong kalipay niining kinabuhia ug sa kahangturan. Apan kinahanglang dili kini hinungdan sa imong kabalaka nga moparalisar hinoon kanimo sa katapusan. Mabatunan nimo ang kalinaw ug kalipay mahitungod niini nga desisyon kon sundon nimo ang mga sugo ug sundon ang maayong tambag. Aniay pipila ka butang mahitungod niini nga kanunayng itudlo sa mga lider sa Simbahan:

Dunay daghang kalagmitan sa “eksaktong” mga pagpili kon kinsa ang imong pakaslan. Pakig-ila-ila og daghang tawo. Pakig-date og mga tawo nga taas og mga sumbanan. Pagpakabuhing takus. Kon young adult ka, pakig-date og mga tawo nga imong madala sa templo. Ang potensyal nga kapikas mao ang tawo nga nailhan na kaayo nimo aron mahibaloan kon makasulod ba kamong duha sa pakigsaad uban sa Langitnong Amahan. Pangayo og tambag sa imong mga ginikanan. “Magtuon niini diha sa imong hunahuna” ug dayon “mangutana sa [Dios] kon kini husto” (D&P 9:8). Ang kumpirmasyon nga imong madawat posibling moabut sa managlahing paagi, apan ang laing tawo kinahanglang may kumpirmasyon usab. Kon mopasalig na kamo sa usag usa, trabahoa ang pagkahimong “perpektong kaparis.” ■

ATONG LUNA

“NALIPAY KO NGA IMO KONG GIDAPIT”

Sa una nakong pakig-date ni Nate, nasurprisa ko nga dili diay siya Santos sa Ulahing Adlaw. Buotan kaayo siya, apan sa akong pag-uli, dili ko sigurado kon makig-date pa ko niya og usab.

Pagkasunod semana, nanawag si Nate sa pagsusi kong gusto ba kong mogawas sa gabii sa Bag-ong Tuig. “Pasayloa ko, Nate,” miingon ko. “Dominggo kana sa gabii, ug ang akong pamilya ug ako nagtan-aw sa broadcast gikan sa Unang Kapangulohan.” Misantop dayon nako ang inspirasyon ug midugang, “Welcome

ra ka nga motan-aw uban namo kon ganahan ka.” Nakalitan ko nga miingon siyag oo.

Kusog kaayo ang Espiritu nga akong gibati dihang giawhag kami sa propeta sa paghimo og resolusyon nga maoy makapaduol kanamo kang Kristo. Gipaminaw og maayo ni Nate ang matag pulong. Human nga mipa-uli na siya, gibati nako ang kakalma ug kamalinawon. Pagkasunod buntag, nanawag siya nako.

“Gusto kong magpasalamat nimo, sa imong pagdapit nako kagabii,” miingon siya. “Ang tanan nakong higala

dunay party, dili ko gustong moadto kay nahibalo kong dunay mga ngil-ad nga butang nga himoon. Nalipay ko nga gidapit ko nimo. Nindot kaayo ang akong gibati.”

Gibati nako ang Espiritu nga nagsulti nako nga nagbuhat ko og husto nga butang. Ang pagkamahigalaon nakatabang ni Nate nga mobati sa mga panalangin sa matarung nga pagpakabuhi. Nahibalo ko nga naghunahuna ang Dios kanatong tanan ug sa kanunay himoon Niya nga kita makapili sa matarung. ■

Rachel H., Texas, USA

NASAAG SA TIJUANA

Usa kadto ka tuig, mibiyahe ang among pamilya sa Tijuana, Mexico, sa pagbisita sa pipila ka mga miyembro didto ug magbiling og pipila ka supply sa mission home. Apan dihang nakatabok na mi sa utlanan sa California, USA, ug sa Mexico, nangasaag mi. Walay usa namo ang dunay cellphone, mao nga walay paagi nga makakontak mi og tawo aron matabangan.

Sa katapusan, misugyot ang akong igsoong babaye nga mohunong mi ug mag-ampo. Mipiyong mi ug giduko ang among mga ulo samtang nag-ampo siya. Dihang nahuman siya, gibuka nako ang akong mga mata ug ang una nakong nakita mao ang taxi nga dunay sticker outline—sa San Diego California Temple! Misinggit ko, “Ang templo!”

Usa sa akong igsoon dali dayong migawas ug midagan padulong sa taxi, nga mihunong sa traffic. Nagistorya sila og kadali ug midagan dayon og balik ug gisultihan siya nga magsunod lang mi niya. Nagsunod mi samtang nagliko-liko ug naglikay-likay sa traffic ug sa mga dalan sa Tijuana hangtud nakaabut mi sa mission home.

Kini nga kasinatian milig-on sa akong pagpamatuod nga buhi ang Langitnong Amahan ug nagbantay kanamo. Ang matinud-anong pag-ampo sa tibuok pamilya mao ang kinanindutang pagbati, ug ang Dios sa tinuod mitubag sa among mga pag-ampo. ■

Corbin D., California, USA

NAHUMAN NA BA GYUD ANG AKONG FAMILY HISTORY?

Gusto gyud kong motabang sa akong family history, apan ang akong amahan duna nay pito ka henerasyon sa iyang family tree, ug ang tanang mga ordinansa sa templo nakompleto na. Sulod sa 11 ka tuig wala na siyay makit-ang impormasyon mahitungod sa iyang pamilya. Nawagtang ang akong tinguha ug paglaum. Miingon ko sa akong kaugalingon uban ang kasagmuyo, “Nahuman na ang akong family history. Asa pa man ko mangita og mga ngalan aron madala sa templo?”

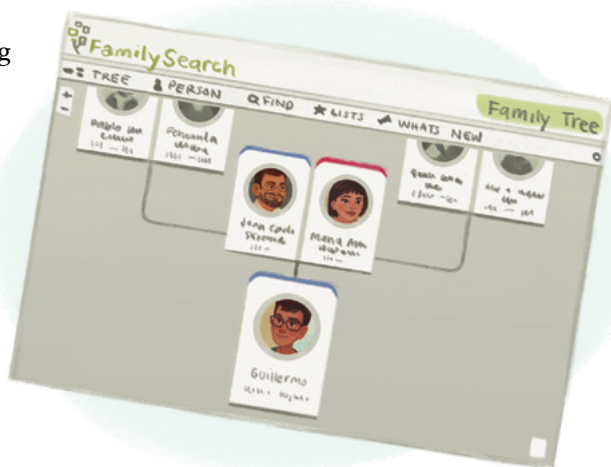
Nakahukom kong motan-aw sa tanang impormasyon nga gihimo sa akong amahan sa Iyang FamilySearch tree ug ang tingog misulti nako nga duna pay daghang buhatunon. Nagsugod ko sa pag-search og impormasyon sa tanan pinaagi sa internet. Nakakita ko og daghang tawo nga akong kaapilyedo, apan dili ko makakita sa akong relasyon niining mga tawhana.

Dihang nahutdan ko sa pagluam, nakahukom kong magpuasa dungan sa akong mama aron molampus sa among family history. Pagkasunod Domingo sa buntag samtang nangandam mi sa pagsimba, gibuhat nako ang naandan nakong pag-search sa internet, ug sa kalit nakit-an nako ang page nga dunay impormasyon nga sukad wa pa nako makita. Usa kadto ka milagro!

Pinaagi sa tabang sa bag-ong impormasyon, ako, sa edad nga 14, nakadala og 400 ka mga ngalan sa pamilya ngadto sa templo. Malipayon kaayo ko. Ang paborito nakong bahin mao ang pagpaambit niadtong mga ngalan ngadto sa kabatan-onan ug makita ang ilang kalipay nga dunay daghang kard sa ilang mga kamot.

Mopamatuod ko nga talagsaon ug kahibulungan kini nga buhat. Kon maghimo kita sa family history, tabangan kita sa Espiritu nga molampus ug matandog ang atong kasingkasing. ■

Guillermo T., Chile

Andam nga MOTABANG!

1

Tulo ka Pinulongan

Taga-Hongkong ang akong papa, ug Taga-Guangxi, China ang akong mama. Tulo ka pinulongan ang akong nahibaloan—Cantonese, Mandarin, ug English. Sa akong branch, Cantonese ang among sinultihan ug Mandarin sa sakrament miting, ug magtipon mi sa usa ka English og pinulongan nga branch sa Primary.

Naningkamot ko nga mapasanag ang akong kahayag pinaagi sa pagkaandam nga motabang! Kon may butang nga kinahanglang buhaton, andam ko!

**Hi,
ako si
Aaron,
taga British
Columbia,
Canada.**

Tigtabang sa Hymnbook

Matag Dominggo motabang ko sa mga misyonaryo sa pag-apud-apod sa mga program. Siguraduon nako nga mahatagan ang tanan. Kon dunay walay hymnbook, dad-an nako sila aron makakanta sila.

2

Umaabut nga Misyonaryo

Ganahan kaayo ko nga magmisyon ugma dam-lag. Miingon ang akong magtutudlo sa primary nga pwede na kong magsugod og tigom karon. Mao nga nagtigum na ko og kwarta sa akong pangmisyon nga alkansiya.

3

4

Pag-ampo uban ni Lolo

Nasayud ko nga ang pag-ampo importante kaayo. Kon ang akong lolo kauban nako ug sa akong igso-ong babaye ug mangadto sa lungsod ang akong mga ginikanan, sigurado-on nako nga mag-ampo mi kanunay.

UNSAON NIMO NGA IKAW MOSANAG?

- Motabang sa pagbutang o paghipos sa mga lingkuranan sa Primary.
- Mangita og tawo sa simbahan kinsa nagkinahanglan og higala.
- Mopunit sa sagbut.
- Mosiguro nga ang tanan dunay hymnbook.
- Motabang sa imong pamilya aron mahinumdom sa pag-ampo.

5

Ang Paghimo Niini

Usahay duna mi mga kalihokan sa simbahan, ug kanunay kong magpabilin aron motabang og hipus sa mga lingkuranan ug mga lamesa. Kon duna mi program sa Primary sa sakrament miting, ganahan ko nga mosulti sa akong bahin.

PADAD-I KAMI OG BITOON!

Unsaon nimo sa pagpasanag ang imong kahayag, sama sa gisugo ni Jesus nga atong buhaton? Padad-i kami og litrato sa imong bitoon kauban sa imong istorya, litrato, ug pagtugot sa ginikanan sa liahona@ldschurch.org.

Ang Gipili nga Pagsulat

An illustration of a child with long, wavy orange hair tied in a ponytail with a blue polka-dot bow. The child is wearing a blue and white striped shirt and a beaded bracelet on their left wrist. They are sitting at a wooden desk, writing on a piece of lined paper with a yellow pencil. Their right hand is resting on the paper. Various school supplies like a pink eraser, a blue pen, and a green pencil are visible on the desk.

Ni Justina Lichner

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Ug sila gawasnon sa pagpili” (2 Nephi 2:27).

Tarung kaayong milingkod si Justina sa iyang lingkuranan. Gibutang niya ang iyang bag-ong lapis sa ibabaw nga bahin sa iyang lingkuranan. Karon ang unang adlaw sa eskwela. Nakatagbo na niya ang iyang mga classmate ug nagdrowing og mga litratong makalingaw.

Dayon miingon si Mrs. Werner, “Oras na sa pagsulat!” Nanghatag si Mrs. Werner og mga papel sa klase. “Duna kamoy 30 minutos sa pagtrabaho niini. Dayon mag-recess ta.”

Nakapanglad-ok si Justina. “Oi unsa ni. Magsulat dayon?” naghunahuna siya.

Sa miaging tuig naglisud si Justina sa pagbasa ug pagsulat. Ang tanan sa iyang higala daw ganahan niini. Dili kaayo lisud para nila. Unsa kaha kon kining tuiga sama na usab sa miaging tuig?

Gipunit ni Justina ang iyang lapis. Gitan-aw niya ang iyang papel. Gibati niya ang kabalaka. Ang tanan nga estudyante nagsulat na. Gawas niya.

Gusto siyang makigsulti ni Mrs. Werner. Masuko kaha siya nga maglisud si Justina? Bisan og masuko siya, mas maayo gihapon na kaysa pagsulat.

Milakaw si Justina ngadto sa lamesa sa iyang magtutudlo. “Mrs. Werner? Mas lisud kini kaysa akong gibuhay sa miaging tuig. Morag dili ko makahimo niini.”

Si Mrs. Werner wala malain. Mipahiyom siya ni Justina. “Buhata lang kutob sa imong mahimo. Mahibulong ka ra sa unsay imong mahimo! Dili ka kanunay makapili kon asa ka maayo. Apan kanunay kang makapili kon unsaon nimo sa pagpaningkamot.”

Mibalik si Justina sa iyang lingkuranan. Gihunahuna niya ang gisulti ni Mrs. Werner. “Mahimo ra kong mopili nga mosulay.” Susama kadto sa iyang nakat-unan sa Primary. Mibasa ang iyang klase og kasulatan nga nag-ingon nga “gawasnon sa pagpili.” Nagpasabut nga makahimo ra kita og kaugalingong pagpili. Misalig ang Langitnong Amahan nga maayo ang atong mga pillion. Misaad siya nga Iya kitang tabangan kon makahimo kita og mga sayop.

Lahi kaha ang pag-eskwela karong tuiga? Tingali pwede siyang *mopili* nga mohimo og lahi! Gipunit ni

Justina ang iyang lapis. Gitan-aw niya ang iyang papel. Wala na siya mabalaka. “OK. Buhaton nako kini,” naghunahuna siya.

Mibagting na para sa recess. Wala pa kahuman si Justina. Apan sobra pa sa katunga ang iyang nahuman! Giisa niya ang iyang kamot. “Pwede ba kong magpadayon lang sa pagtrabaho? Hapit na ko mahuman!”

Mipahiyom ug miyango si Mrs. Werner.

Sa katapusan gihatag ni Justina ang iyang papel. Misakit og gamay ang iyang kamot. Bisan ang iyang utok misakit! Apan nagpahiyom siya. Wala pa gayud siya makasulay og tinuoray nga pagsulat.

Sa pagkasunod nga adlaw pagbasa ang gitrabaho sa klase. Gihangyo ni Mrs. Werner nga magbasa sulod sa 20 minutos ang tanan. Naningkamot na usab si Justina. Giablihan niya ang iyang libro ug gibasa ang matag pulong.

Sa matag adlaw naghimo og mga pagpili si Justina. Gipili niya ang pagbasa. Gipili niya ang pagsulat. Tingali ang pagbasa ug pagsulat dili kaayo lisod!

Gani gipili niya ang pag-adto sa library. Manghulam siya og mga libro og dad-on sa ilaha. Sa miaging tuig wala gyud niya kini buhata. Sa wala madugay nagbasa na siya sa tanang higayon. Ug sa tinuod makalingaw! Ug sa nagsigi siya og basa, mas ningmaayo ang iyang pagsulat.

Dihang midako na si Justina, nalipay siya nga gipili niya ang pagpaningkamot sa pagbasa ug pagsulat. Kay karon mga paborito na kana niyang mga buhaton. ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Rhineland-Palatinate, Germany.

DAKO NA

Hi, ako si Justina! Dihang naganahan na ko nga mosulat, gipadayon ra nako ang paghimo niini. Misulat ko sa pag-high school. Dayon nag-college ko aron makat-on pa og dugang mahitungod sa pagsulat. Karon usa na ko ka tigsulat! Mosulat na ko og mga istorya, sama niini mahitungod sa akong mga hagit sa pagkabata. Mosulat ko para sa mga magasin, mga website, ug sa mga newspaper.

Igsoon sa

Ni Jordan Wright

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Ang akong pamilya gusto kong kauban, ug ako Iyang gitudloan” (Children’s Songbook, 98).

Nagsige og pa-ulpot ul-pot si Seth sa luyo nga lingkuranan sa sakyanan ug nagkanta sa kahinam. “Pag-urong Seth palihug,” miingon si Papa. “Kinahanglan kong maka-focus og drayb.”

“Dili ko makahunong,” miingon si Seth. “Nindot lang gyud kaayo!”

Mipahiyom si papa. “Nalipay kong madasigon kang makakita sa bag-o nimong manghod.”

Sa pag-abut nila sa hospital, nagdali si Seth sa kwarto sa iyang Mama. Nasayud siya kon asa kini kay lima na ka adlaw si Mama didto. Kinahanglan tua siya didto kay si Baby Caleb may sakit, ug si Mama daw may sakit usab. Kadaghan na mihangyo si Seth nga motan-aw ni Caleb, apan kanunayng moingon si Mama nga, “Ayaw una.” Miingon siya nga mohukom pa ang doktor kon lig-on na si Caleb para sa mga bisita.

Karon nanawag na ang doktor. Mao na karon ang adlaw!

Dihang naglakaw si Seth padulong sa kwarto ni Mama sa hospital, nagkugos na si Mama ni Caleb. Midagan si Seth aron makita ang bag-o niyang igsoon. Gamay

kaayo si Caleb. Gamay gyud kaayo kaysa mga batang ig-agaw ni Seth. Ug may kalahian sa iyang ilong ug mga dunggan. Mora siya’g gamayng duwende nga tan-awon!

“Hello pangga,” miingon si Mama. “Dali panghugas sa imong kamot, ug makahikap na ka sa baby.”

Gihugasan ni Seth ang iyang kamot og espesyal nga sabon. Mikatkat siya sa higdaanan sa hospital tupad ni Mama. Miirag siya aron ihatag kang Seth ang baby. Gitabangan ni Papa si Seth aron mapahimutang ang iyang kamot sa tukmang dapit.

Miduko si Seth sa pagtan-aw ni Caleb. “Hi, Caleb,” miingon siya. “Imo kong igsoon, si Seth. Matulog ka sa akong kwarto, ug ipakita nako nimo ang tanan nakong dulaan, ug pwede tang magdula sa parke.”

Mitutok si baby Caleb kang Seth. Naghunahuna si Seth nga siya ang pinakanindot nga baby sukad.

Dihang gikapoy na ang mga bukton ni Seth, mipuli si Papa sa paggunit ni Caleb. Gigunitan ni Mama ang usa ka kamot ni Seth ug gitan-aw ang iyang mga mata.

“Seth,” miingon siya. “Nakahinumdom ka sa Primary dihang nakakat-on ka mahitungod sa plano sa kaluwasan?”

Miyango si Seth. Nindot kadto nga adlaw. Si Sister

Kanunay

Lopez dunay hinimo nga bulan ug bitoon ug dakong planeta sa kalibutan nga gitaod sa tukog. Si Seth ang nakagunit sa adlaw.

“Nakahinumdom ka ba sa unsang paagi nagpuyo kita sa langit sa wala pa kita moanhi sa kalibutan ug kon unsaon nato sa pagbalik sa langit kon mamatay na ta?”

Miyango na usab sa Seth.

“Si Baby Caleb masakiton gihapon kaayo. Ug miingon ang doktor nga dili siya mabuhi og dugay. Mamatay na siya sa dili madugay ug mobalik ngadto sa langit.”

Mitan-aw si Seth ni Mama. Gitan-aw niya si Baby Caleb sa mga bukton ni Papa. Dayon mimug-ot siya. Daw nihi-ot ang iyang tutunlan. “Apan gihigugma nako siya. Gusto nakong magpabilin siya dinhi ug mag-uban mi sa kwarto ug magdula. Dili ba diay usab siya gusto dinhi?”

Gigakos ni Mama si Seth. “Siyempre gusto siyang magkauban kita. Iya kita nga pamilya. Apan makakita ra siya nato pag-usab.”

“Mao ba?”

Miyango si Mama. “Si papa ug ako nakasal sa templo. Gisaaran kami nga ang atong pamilya magkauban sa hangtud. Ikaw ug si Caleb amoang mga anak sa kanunay.”

“Nagpasabut kana nga si Baby Caleb imong igsoon sa kanunay,” pasabut ni Papa. “Ug makita nimo pag-usab didto sa langit.”

Naguol si Seth. Naglagot usab siya. Apan gihunahuna niya ang mahitungod sa pagkakita og balik ni Baby Caleb sa langit ug nakapahiyum siya og gamay. Gikab-ot niya ug gihikap ang humok nga buhok ni Baby Caleb. “Managsoon kami sa langit? Nindot kana.”

Gihalukan ni Mama ang aping ni Seth. “Maanindot kaayo *kana*.” ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Iowa, USA.

WALAY TINUOD NGA MGA KATAPUSAN

“Sa plano sa [Langitnong Amahan] walay tinuod nga mga katapusan, mahangturong mga sinugdanan lamang.”

Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Mapasalamaton sa Bisan Unsang Kahimtang,” *Liahona*, Mayo 2014, 77.

“Si Jesukristo, ang Manluluwas ug Manunubos sa tanang katawhan, dili patay. Buhi Siya—ang nabanhawng Anak sa Dios buhi—mao kana ang akong pagpamatuod.”

Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Gikan sa “Ang Pag-ula ug ang Bili sa usa Ka Kalag,” Liahona, Mayo 2004, 86.

Ang Pakigsaad sama kang Abraham

Human nimo mabasa ang usa ka scripture passage, kolori ang nagtukma nga ginumerohang mga bahin sa litrato!

1. Abraham 1:1–2
2. Abraham 2:3–6
3. Abraham 2:8–12
4. Genesis 13:14–18
5. Genesis 17:3–8
6. Genesis 17:15–19
7. Genesis 18:10–14
8. Genesis 21:1–3

Abraham ug Sarah

Mihimo og pakigsaad ang Dios, o saad, uban ni Abraham ug Sarah nga manganak sila ug panalangin sila sa Dios. Wala manganak si Abraham ug Sarah sulod sa dugayng panahon. Apan nagmasulundon gihapon sila. Dihang hapit na mag 100 ang edad ni Abraham ug Sarah, nakaanak sila og lalaki! Ang Langitnong Amahan mopanalangin kanato kon kita magmasulundon, ug moabut kana nga mga panalangin kon pinakamaayo sa tan-aw sa Langitnong Amahan.

☐

Memoryaha ang Abraham 2:9.

☐

Paghunahuna og butang nga pwede nimong buhaton karon aron magmasulundon. Isulat ang mahitugod sa imong gibuhay ug unsay imong gibati.

☐

Tan-awa ang mga video sa kapitulo 8 sa Daang Tugon diha sa scripturestories.lids.org.

☐

Makahimo ko sa pagkamasulundon pinaagi sa ...

Getsemani

Gipasayon

May pagbati ♩. = 44-48

Mga pulong ug musika ni Melanie Hoffman

Katungod sa sinulat © 2018 ni Melanie Hoffman. Tanang mga katungod gigahin.

Kini nga kanta mahimong pakopyahan alang sa panagsa, dili pangnegosyo nga paggamit sa simbahan o sa panimalay.

Kini nga pahibalo kinahanglang ilakip sa matag kopya nga himoon.

Dm C Am B $\flat$ C Dm

g'yud mi-pas - an Gi - tu - man N'ya Ang sa - ad nga du - gay na.

1 5

C F Dm C F B $\flat$ F C

Get - se - ma - ni. Ma - hal ko N'ya. Ma-ong mi - ad - to S'ya

2 1 1 3 1 4

B $\flat$ C Dm C F C

Sa Get-se - ma - ni. Ang ki - na - lis - dan g'yud nga bu - tang, Ang

4 2 1

B $\flat$ C F C B $\flat$ C F C

ki - na - sa - ki - tan sa ta - nan, Ang ki - na - dak - an nga gu - bat su - kad—

2 1 3

B $\flat$ F C B $\flat$ F C Dm C F

Gi - pil-di ni Je-sus! Na - ka - da-ug si Je-sus! Get - se - ma - ni.
Get - se - ma - ni.

3

B $\flat$ C F B $\flat$ F C B $\flat$ C Dm

Ma - hal ko N'ya. Gi-ha - tag N'ya ang ga - sa sa Get-se - ma - ni.
Ma - hal ko N'ya. Gi-ha - tag N'ya ang ga - sa sa Get-se - ma - ni.

2 1 5 2 1 3 1 4

Noe

Ni Kim Webb Reid

Dugay nang panahon, ang katawhan sa kalibutan mipili sa paghimo og dautan. Mipadala ang Dios og isug nga propeta ginganlan og Noe. Giingnan niya ang katawhan kinahanglan silang maghinulsol ug mahigugma sa Dios. Naminaw ba sila? Wala! Padayon silang naghimo og ngil-ad nga mga butang.

Gisultihan mi ni Noe nga Iyang tangtangan ang dili maayong mga butang sa kalibutan. Gisultihan sa Dios si Noe nga maghimo og dakong barko nga gitawag og arka. Didto sa arka gipasulod ug gipundok ni Noe ang mga hayop ug ang iyang pamilya. Dayon misugod sa pag-ulan.

Miulan og 40 ka adlaw ug
40 ka gabii. Natabunan sa
tubig ang tibuok kalibutan!
Si Noe ug ang iyang pamilya
luwas ra sa sulod sa arka.

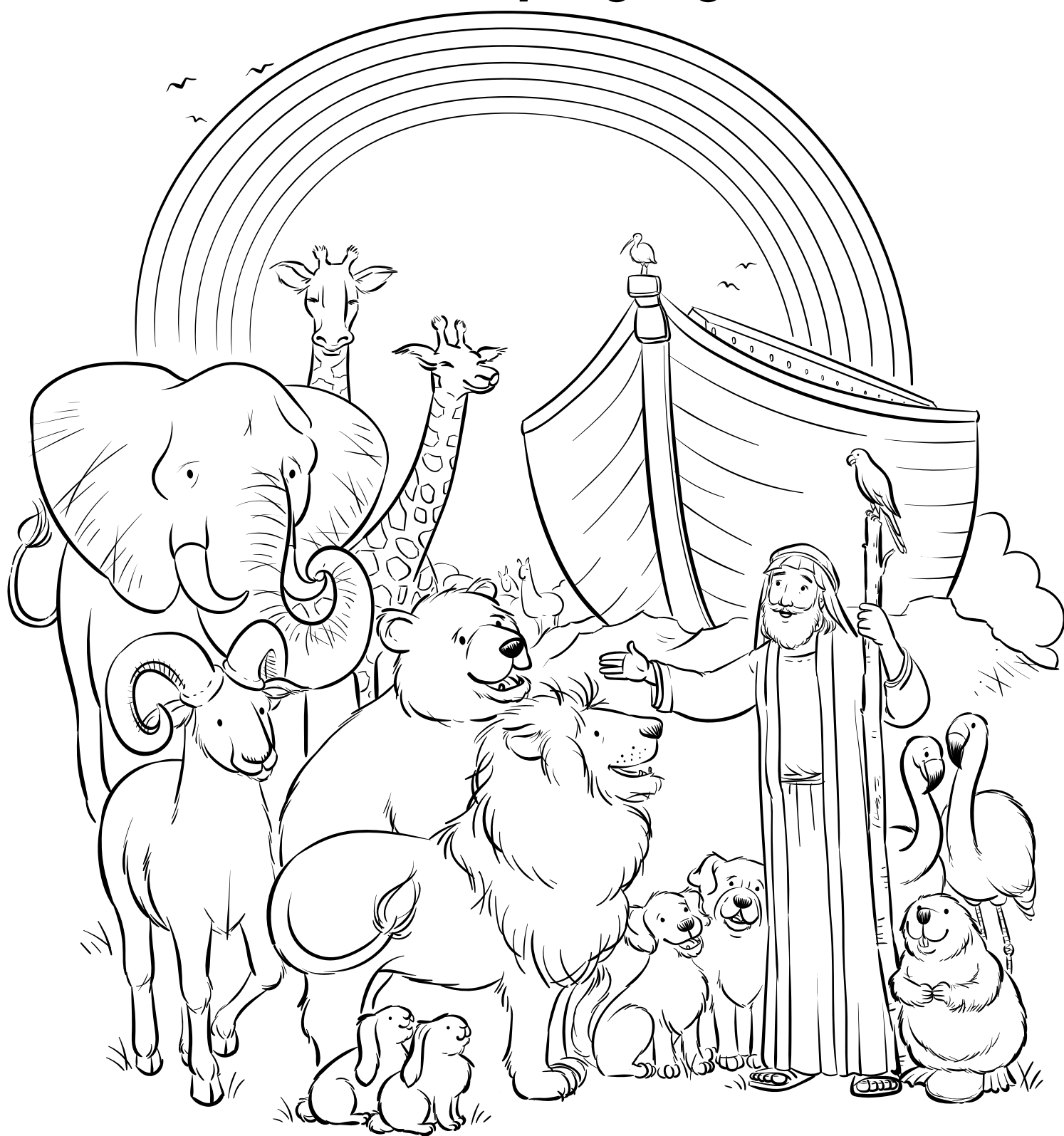
Sa katapusan ang ulan
mihunong na. Ang baha
mihubas na. Nakita ni
Noe ang bangaw sa langit.
Misaad ang Dios nga dili
na mobaha pag-usab
ang tibuok kalibutan.

Pwede kong mahimong sama ni Noe ug maminaw sa Langitnong Amahan.
Nasayud ko nga motuman ang Dios sa Iyang mga saad. Kon sa Iyang
mga sugo ako motuman Iya kong panalanginan. ■

Ang Langitnong Amahan Kanunayng Motuman sa Iyang mga Saad

Ni Elder Robert D. Hales (1932–2017)

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

HIMOON NIYA NGA MAGAAN ANG ATONG GIPAS-AN

Ang makatubos nga gahum sa Manluluwas mousab sa atong tawhanon nga pagpaka-buhi kon kini atong hatagan sa pagtugot.

Dako ang akong paghigugma sa mga kasulatan. Ganahan kong mobasa mahitungod sa mortal nga kinabuhi ni Jesukristo. Dunay daghan kaayo sa Iyang kinabuhi nga makabayaw ug makadasig, ug makalig-on kanato sa panahon sa atong panginahanglan. Para nako, usa sa pinakasagradong mga kapitulo sa tanang kasulatan mao ang Juan kapitulo 17. Ang tibuok kapitulo usa ka pangali-yupo nga pag-ampo nga gihalad ni Jesukristo sa Iyang Amahan. Sa ingon niini, miingon Siya, “Kon mailhan pa lang kamo sa kalibutan sama sa akong pagkaila kaninyo.” Gisultihan Niya ang Iyang Amahan nga nabuhat na Niya ang tanan nga gipabuhat Kaniya.

Usahay ato rang makalimtan ang katalagsaon sa pagkamasulundon sa Manluluwas. Ang tanan nga Iyang gihimo, ang tanan nga Iyang gisulti nagsukad sa Iyang pagkamasulundon sa Amahan. Ang iyang pagpangita ug

paghunahuna sa mga kabus, sa pagtawag sa Iyang mga disipulo, ang Iyang mga pagtulun-an dinhi man sa yuta sa Palestina ug sa Amerika—tanang kini gihimo tungod kay ang Iyang Amahan misugo Kaniya sa pagbuhat niini. Wala Siyay personal nga plano. Miingon Siya “Wala akoy ginabuhat sa kinaugalingon kong pagbulut-an, hinonoo nga nagasulti ako sa ingon sumala sa gitudlo kanako sa Amahan” (Juan 8:28). Pagkahingpit nga ehemplo sa pagkamasulundon!

Sa mga pagpili nga atong himoon sa kinabuhi, kinahanglan nga makaila kita sa Manluluwas. Ang Iyang yano nga pahimangno “Umanhi ka . . . sumunod kanako” (Mateo 19:21) makausab sa tawhanong pagpakabuhi kon kini atong hatagan sa pagtugot. May gahum Siya sa paghimo nga mogaan ang atong mga palas-anon kon moduol kita Kaniya.

Isip Apostol ni Ginoong Jesukristo, may oportunidad ko sa pagpamatuod isip sagradong saksi sa Manluluwas. Ang pinakadako nakong tinguha mao nga ang akong pagpamatuod motuhop sa mga kasingkasing niadtong makadungog niini.

Ako nasayud nga si Jesukristo buhi. Nasayud ako nga Siya naggiya ug nagdumala sa Iyang Simbahan pinaagi sa pagpadayag ngadto sa Iyang propeta niini gayud nga adlaw ug panahon. Kon magbaton kita og pagtuo sa atong Manluluwas, Iya kitang himamaton pinaagi sa mga pagsulay ug kalisdanan, ug makalahutay kita hangtud sa katapusan ug makabalik sa Iyang presensya human niining mortal nga pagsulay. Buhi Siya ug nakaila ug nahigugma sa matag usa kanato. Gusto kaayo Siya nga mopanalangin kanato kon kita moduol Kaniya. ■

Gikan sa “Special Witnesses of Christ,” Liahona, Abr. 2001, 12–13. Aron makatan-aw sa pagpamulong ni Elder Hales niini nga mensahe, “Jesus Christ Is the Perfect Example of Obedience,” bisitaha ang prophets.lds.org ug i-select ang “Special Witnesses of Christ.”

**GETSEMANI, SI JESUS ANG AKONG KAHAYAG,
NI JORGE COCCO SANTANGELO**

"Sa ikaduha milakaw si [Jesus] pag-usab ug nag-ampo, nga nag-ingon, Amahan ko, kon ugaling dili man mahimo nga ikasaylo kini gawas kon akong innon, nan, maoy matuman ang imong kabubut-on" (Mateo 26: 42).

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

Gikan sa Baybayon ngadto sa Laing Baybayon:

p. 44

Nakita nako ug sa akong asawa ang milagro human sa usa ka milagro sa lisud namo nga biyahe tadlas sa South America aron magpa-seal sa templo.

Ang Among Biyahe Padulong sa Templo

PARA SA MGA KABATAN-ONAN

p. 50

SI JESUS MAO ANG KRISTO:

ANG PAGPAMATUOD SA MGA PROPETA SA ULAHING MGA ADLAW

Makahimo ka sa “pagkat-on kang [Kristo]” (D&P 19:23) pinaagi sa pagbasa sa mga pagpamatuod sa mga Presidente sa Simbahan. Espesyal sila nga mga saksi Kaniya ug sa Iyang balaang tahas sa plano sa Amahan sa kalipay.

PARA SA MGA BATA

Andam nga MOTABANG!

Unsaon nimo sa pagtabang ang imong mga anak aron makakita og ginagmay apan makahuluganong mga paagi sa pagserbisyo sa anaa sa ilang palibut?

p. 66

